

162025

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

BULDAN'DA KASNAK İŞİNİN BUGÜNKÜ DURUMU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı : Yrd.Doç.Dr.Yüksel BİNGÖL

Tezi Hazırlayan : Huriye TURGUT

ANKARA - 1986

KABUL VE ONAY SAYFASI

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

İşbu çalışma, jürimiz tarafından.....

Anabilim dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Adı :

Soyadı :

Ünvanı :

İmza :

Üye

Adı :

Soyadı :

Ünvanı :

İmza :

Üye

Adı :

Soyadı :

Ünvanı :

İmza :

ONAY

Yukarıda ki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

İmza

...../...../ 1986

Adı, Soyadı ve Ünvanı
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Türk kültürünün bir parçasını oluşturan Türk işleciliği, eşsiz örneklere sahiptir. Köklü bir geçmişin uzantısı olan işlemler; estetik değerleri yanı sıra toplumun yaşama biçimini, duyuş ve düşünüş biçimini de yansıtmaktadır.

Türk işleme sanatında işleme tekniklerinin bir kısmı yörelere göre gelişmiş ve yöresel özellikler kazanarak isimlendirilmişlerdir. Örneğin; Kasnak İşi-Buldan İşi, Tel Kıırma- Bartın İşi, Dival İşi-Maraş İşi, Ajurlar-Antep İşi gibi. Türk işleme sanatının yaşatılması ve geliştirilmesi için var olan durumları belirli zaman aralıklarıyla araştırılarak ortaya konulmalıdır.

Bu araştırma ile; Buldan'da yapılan Kasnak işinin, kullanılan araç,, gereç, teknik, motif ve kompozisyon özellikleri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın her aşamasında yardımlarından ve rehberliğinden yararlandığım danışmanım Yrd.Doç.Dr. Yüksel Bingöl'e teşekkürlerimi sunarım.

Verilerin toplanmasında yararlarını gördüğüm Buldan Kız Meslek Lisesi Öğretmenlerine, Buldan halkına ve ilçe merkezinde bulunan özel işyeri elemanlarına teşekkürlerim sonsuzdur.

Huriye TURGUT

Ankara Haziran 1986

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III
TABLolar LİSTESİ.....	IV
RESİMLER LİSTESİ.....	VI
BÖLÜM	
I. GİRİŞ	1
İşlemelerin Sınıflandırılması.....	4
Kasnak İşi.....	5
Buldan'ın Coğrafi Konumu, Tarihi ve Kültürel Özellikleri.....	10
Amaç.....	13
Tanımlar.....	13
II. METOD.....	15
III. BULGULAR VE YORUM.....	17
Bulgular.....	17
Buldan İşinde Kullanılan Araç ve Gereçler.....	36
Yorum.....	91
IV. SONUÇ.....	96
BİBLİYOGRAFYA.....	99
EKLER	
A. Görüşme Formu.....	100
B. Gözlem Fişi.....	107
C. Motif Örnekleri.....	108
D. Kompozisyon Örnekleri.....	117
E. Haritalar.....	123

TABLÖLAR LİSTESİ

<u>TABLO</u>	<u>Sayfa</u>
1. Buldan İŖi Yapanların; Cinsiyet, YaŖ, Doğum Yeri ve Öğrenim Düzeylerinin Dağılımları.....	17
2. Buldan İŖi Makinalarının; Markaları ve Kullananların Memnuniyet Dereceleri.....	18
3. İyi Bir Makinanın Özellikleri.....	19
4. Makinanın Uzun Süre Kullanılabilmesi İçin Dikkat Edilecek Noktalar.....	19
5. Makina İle İlgili İnanışlar.....	20
6. Buldan İŖinde; Kullanılan Kumaşlar, Sağlanma Yolları, Dokunduğu Tezgahlar ve Kumaşların Alındığı Yerler.....	21
7. Buldan İŖinde Kullanılan İplik Türleri ve Sağlandıkları Yerler.....	22
8. Buldan İŖinde Kullanılan İplik Renkleri ve Renkli İpliklerin Sağlanma Yolları.....	23
9. Buldan İŖinde Renklerin Kullanılma Ŗekli ve Renk Seçiminde Etkili Olan Faktörler.....	24
10. Desen Bulmada Yararlanılan Kaynaklar ve Desenlerin YerleŖtirilme Düzeni.....	25
11. Buldan İŖi Motiflerinin Kaynakları ve Yöresel Adları.....	26
12. Buldan İŖinin Uygulandığı Eşyalar.....	27
13. Buldan İŖini Yapan KiŖiler, İŖlemeye BaŖlama YaŖı, Öğrenilme Süresi, Öğrenilme Kaynağı ve İŖlemenin Öğrenilmesinde Geleneklerin Etkisi.....	28
14. Buldan İŖi Yapmanın Amacı, Kazanç İçin Yapılanlarla Çeyiz İçin Yapılanlar Arasındaki Farklılıklar ve Farklılıkların Yapıldığı Yönler.....	30

15. Buldan İşinin Çalışılma Şekli, İşleme Yaparak Sağlanan Gelir Miktarı, Çalışma Türünün Kazanca Etkisi ve Ücret Alma Şekilleri.....	31
16. Buldan İşlemeli Eşyaların Temizlenme ve Yıkama Şekillerinin Dağılımları.....	32
17. Buldan İş Yapanların Pazarlama Konusundaki Düşünceleri..	33
18. Buldan İşlemeli Ürünlerin; Kumaş, İplik, Motif, Kompozisyon ve Eşya Türü Olarak Birbirlerine Uyumlularının Dağılımları.....	34

RESİMLER LİSTESİ

<u>Resim</u>	<u>Sayfa</u>
1. Masa Örtüsü.....	42
2. Masa Örtüsü.....	43
3. Masa Örtüsü.....	44
4. Masa Örtüsü.....	45
5. Masa Örtüsü.....	46
6. Masa Örtüsü.....	47
7. Masa Örtüsü.....	48
8. Masa Örtüsü.....	49
9. Masa Örtüsü.....	50
10. Masa Örtüsü.....	51
11. Masa Örtüsü.....	52
12. Masa Örtüsü.....	53
13. Masa Örtüsü.....	54
14. Masa Örtüsü.....	55
15. Masa Örtüsü.....	56
16. Masa Örtüsü.....	57
17. Masa Örtüsü.....	58
18. Masa Örtüsü.....	59
19. Masa Örtüsü.....	60
20. Masa Örtüsü.....	61
21. Masa Örtüsü.....	62
22. Masa Örtüsü.....	63
23. Masa Örtüsü.....	64
24. Masa Örtüsü.....	65
25. Televizyon Örtüsü.....	66
26. Televizyon Örtüsü.....	67
27. Televizyon Örtüsü.....	68
28. Sehpa Örtüsü.....	69
29. Sehpa Örtüsü.....	70
30. Sehpa Örtüsü.....	71
31. Sehpa Örtüsü.....	72
32. Sehpa Örtüsü.....	73

33. Yatak Örtüsü.....	74
34. Seccade.....	75
35. Seccade.....	76
36. Seccade.....	77
37. Üslük.....	78
38. Üslük.....	79
39. Üslük.....	80
40. Üslük.....	81
41. Üslük.....	82
42. Sabahlık.....	83
43. Elbise.....	84
44. Elbise.....	85
45. Elbise.....	86
46. Buluz.....	87
47. Mutfak Önlüğü.....	88
48. Mutfak Önlüğü.....	89

BÖLÜM I

GİRİŞ

İnsanlık tarihi ile birlikte başlayan süslemecilik; insanoğlunun yaşadığı ortamı, kullandığı eşyayı süslemek ve onu bir sanat anlayışı ile biçimlendirmek tutkusundan doğmuştur.

Giyim ihtiyacı, ister doğanın çeşitli etkilerinden korunmak için olsun, ister süslenmek amacıyla olsun, insanlıkla birlikte yaşayagelmiş ve zenginleşmiştir. İlk zamanlar iki parçayı birbirine eklemek amacıyla yapılan dikişin süsleyici bir şekilde uygulanması ilk işlemeyi oluşturmuştur.

İşleme (nakış); çeşitli dokumalar, deri ve keçe üzerine iğne veya tığ ile elde veya makinada çeşitli iplikler (ipek, yün, koton, sim v.b.) kullanılarak yapılan bezeme diye tanımlanabilir.

Kumaşların ve ipliklerin dayanıksızlığından dolayı bugüne ulaşmayan işleme örneklerini; çinilerde, minyatürlerde, heykelerde ve duvar resimlerinde görmek mümkündür.

Türkler, süsleme sanatları açısından en olgun ve seçkin bir düzeye ulaşan milletlerden birisidir. Türk süslemesinin zenginliği; motiflerinin çeşitliliği, estetik bir yapıya sahip oluşları ve anlatım aracı olarak kullanılışındandır.

Türkler Anadoluya geldiklerinde kendi kültürlerini birlikte getirdikleri gibi Anadolu da zengin bir işleme sanatı ile karşılaşmışlardır. Geldikleri bu yeni çevrede; Rum, Ermeni, Acem ve Arap uluslarla çalışan Türk ustaları hem kendi hem de Anadolu kültürünün bu daldaki ürünlerinden yararlanmışlar ve Anadolu işlemeciliğini ge-

liştirmişlerdir.¹

Türk işlemeciliğinin ilk örnekleri I. III. yüzyılda Altay dağlarında yaşayan Hunlar'a aittir. Pazırık ve Noin ula kurganlarından çıkarılan örneklerde aplike tekniği ile yapılmış hayvan figürleri görülmektedir.²

İslam dininde yanlış anlaşılan resim yasağı işlemlerde de insan ve hayvan figürlerinin kullanılmasını yasaklamıştır.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde her dalda olduğu gibi işleme dalında da bir gelişme içine girilmiştir. 16. yüzyılın başında motifler doğadaki meyve ve çiçeklere dönüşmüştür. Sanatçı doğadaki şekilleri kendi görüşü doğrultusunda stilize ederek eserlerine yansıtmıştır. İşlemlerde kompozisyonlar basit ve iddiasızdır. Simetri hakindir. Ana motif dört köşeye ve ortaya dağıtılmıştır. Kullanılan renk adedi beşi geçmez; kırmızı, yeşil, mavi, sarı, beyaz. Bu yüzyılın işlemlerinde altın ve gümüş simde kullanılmıştır. İşlemlerde pesent, hesap iğnesi, aplike ve kordon tutturma teknikleri uygulanmıştır.³

17. yüzyılın işlemlerinde bir yenilik görülmemektedir, önceki yüzyılda yapılan işlemlere yaygın olarak bu yüzyılda da devam edilmiştir.

18. yüzyılda bütün sanatlarda olduğu gibi el sanatlarında da Avrupa sanatının etkisi görülmektedir. Genellikle somut biçimlendir-

¹Örcün Barışla, Türk İşleme Sanatı Tarihi, Gazi Üniversitesi No:45, Ankara, 1984, s. 3.

²Nejat Diyarbakirli, Hun Sanatı, Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul, 1972, s. 64.

³Örcün Barışta, Türk İşleme Sanatı Tarihi, Gazi Üniversitesi, No:45 Ankara 1984, s. 22.

melere yer verilmiştir. Motiflerde peyzaj hakimdir. Çiçekler, meyveler, kıvrık dallar, fiyonklar, vazolar göze çarpar. 18. yüzyılın işlemlerinde bir rengin açıkly koyulu tonları kullanılarak daha canlı ve renkli bir görünüm kazandırılmıştır.⁴

19. yüzyılda gerileme devrini yaşayan Osmanlı İmparatorluğunda işleme gibi bazı süsleme sanatlarında duraklama görülmemiş ve çok parlak bir dönem yaşamıştır. Önceki yüzyıllara ilave olarak pul, boncuk, harç, kordon gibi süsleyici gereçler kullanılmıştır. İşleme teknikleri de artmıştır. Pesent, hesap iğnesi, muşabak, aplike, çin iğnesi, tohum işi, maraş işi, sarma ciğerdeldi, ajurlar, balık sırtı, hasır iğne, tel kırma, pul-boncuk işleri, kordon tutturma, kasnak işi(suzeni) kanava goblen gibi tekniklere rastlanmaktadır.⁵

20. yüzyılın başında önceki yüzyılların işlemleri tekrarlanırken makinada yapılan kasnak işi(suzeni, ilme) ile yapılmış parçaların arttığı görülmektedir.

1830 yılında Fransız terzisi Barthelemy Thimonnier'in keşfettiği zincir(kasnak işi) yapan makina ile işleme sanatı yeni bir döneme girmiştir. 1851 yılında İsaac Merrit Singer çeşitli işleme ayakları bularak geliştirdiği dikiş makinasıyla seri üretimin temelini atmıştır.⁶

Teknolojik gelişmeler işleme alanını da etkilemiş ve endüstri biçimine dönüştürmüştür. Teknolojileri ileri ülkelerde, bilgisayarlı

⁴Barişta ,ön. ver.,s. 50-60.

⁵Barişta, ön. ver.,s. 66.

⁶Barişta, ön. ver., s. 2.

programlanabilen aynı anda birden fazla motifi işleyen ve istenildiği kadar aynı motifi üretebilen makinalar bulunmaktadır.

İşlemelerin Sınıflandırılması

İşlemeler yapılış şekillerine göre iki gruba ayrılır.

- Elde yapılan işlemler
- Makinada yapılan işlemler

Elde yapılan işlemler çok beğenilmekle birlikte yaşam koşullarının gereği makinada yapılan işlemler pratik ve ekonomik oluşları ile önem kazanmış ve endüstri biçimine dönüşmüştür.

Türkiye'de işleme yapımında dört çeşit makina kullanılmaktadır.

- Düz dikiş makinalarında yapılan işlemler
- Zigzag tipi dikiş makinalarında yapılan işlemler
- Programlanabilen bilgisayarlı makinalarda yapılan işlemler
- Kasnak makinalarında yapılan işlemler

Elde yapılan işleme tekniklerinin çoğu günümüzde makinada işlenmekle birlikte makinada işlenebilen yeni yeni tekniklerde geliştirilmektedir.

Makinada yapılan işlemler yapılış şekillerine göre üç grupta toplanır.

1. Kasnak sallayarak yapılanlar; çin iğnesi, kum iğnesi, astragan işi, aplike, beyaz iş, çeşitli biçimlerde sarmalar, atma işi, kadife işi, mimoza işi, delik işi, düz pesent, verrev pesent, balıksırtı, muşabak sim sarma, kordon tutturma, kasnak işi

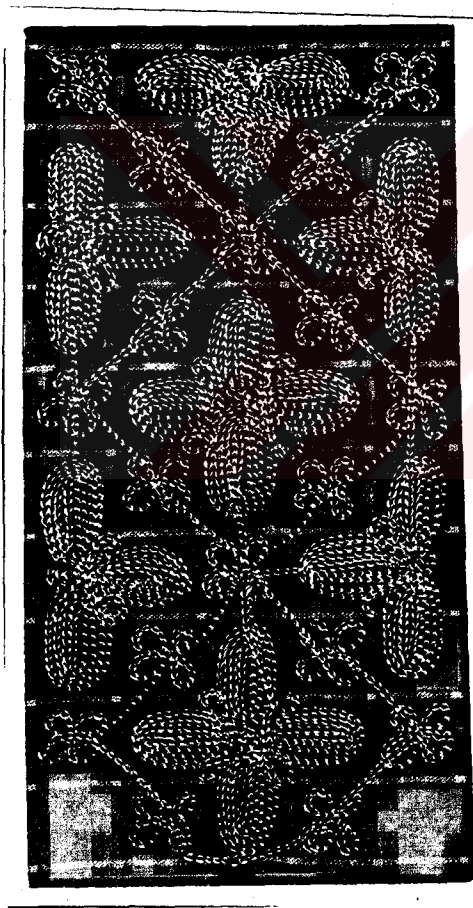
2. Zigzag diskleriyle yapılanlar; aplike, çeşitli biçimlerde sarmalar(susma), çin iğnesi, kadife işi, mimoza işi. Bu işlemler kasnak sallayarak yapılanlara göre daha pratik ve kısa sürede çalışıl-

maktadır.

3. Programlanan bilgisayarlı makinalarda işleme tekniklerinin çoğu makinanın programlama kapasitesine göre yapılabilmektedir.

Kasnak İşi

İşleme tekniklerinden biri olan kasnak işi (Buldan işi, suzeni) elde ve makinada olmak üzere iki şekilde işlenmektedir. Kasnak işinin yüzü zincir tersi makina dikişi görünümündedir.(Fotoğraf 1.2)

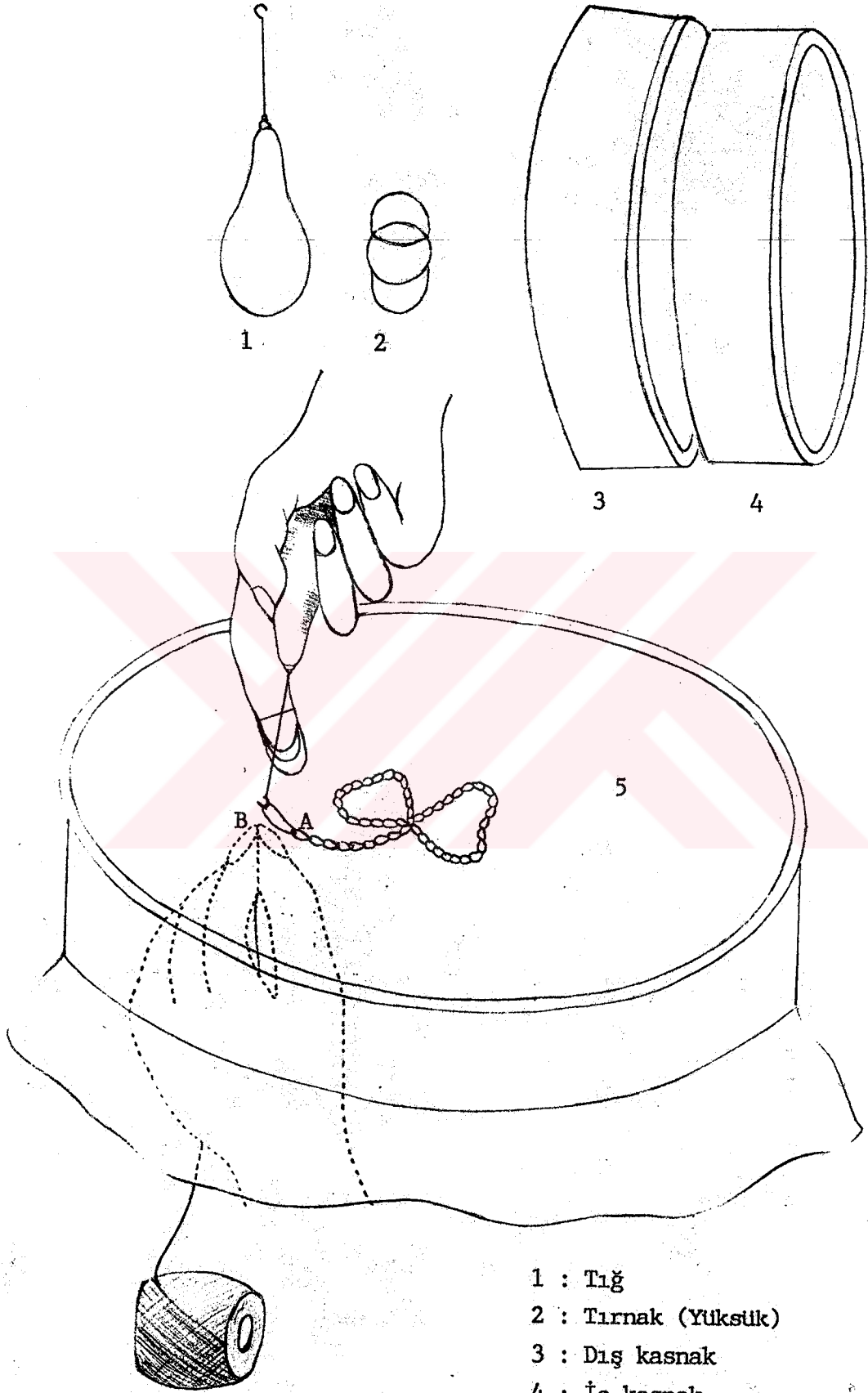
Fotoğraf 1 İşlemenin yüzden görüntüsü

Fotoğraf 2 İşlemenin tersten görüntüsü

Kasnak işi eski tarihlerden bugüne değin geleneksel olarak yapılan Türk işlemlerinden birisidir. Elde yapılan kasnak işinde; kasnak, tığ ve yükstük gibi araçlar kullanılır. Kasnak işinin yapılması için gereken ön hazırlıklar aşağıda açıklandığı gibidir.

1. Desen kumaşa çizilir
2. Kumaş kasnağa gerilir
3. Sağ elin işaret parmağına yükstük takılır
4. Sağ ele tığı alıp kasnağın üzerine yerleştirilir
5. Sol ele iplik alınıp kasnağın altından ipliği kontrol edebilecek biçimde yerleştirilir.
6. İpliğin düzgün gelmesi için makaralık veya uygun bir yere konulur.

- 1 : Tığ
 2 : Tırnak (Yükstük)
 3 : Dış kasnak
 4 : İç kasnak
 5 : Kasnak işinin yapılışı

İşlemenin yapılmasında izlenen basamaklar.

1. Tığ desenin uygun bir yerinden (A noktasından) kumaşın yüzünden tersine batırılır.
2. Sol el ile kontrol edilen iplik tığın başına takılır.
3. Tığa takılmış iplik (A noktasından) kumaşın yüzüne ipliğin ucu çıkmadan ilmek biçiminde çekilir,
4. Desene ve tekniğe uygun biçimde ikinci satış noktası (B noktası) bulunur.
5. Tığın başındaki ilmek ikinci batış noktasına kadar uzatılır
6. Sol eldeki iplik işlemenin yönünde uzatılır.
7. Tığ ikinci batış noktasından (B noktasından) ilmeğin içinden batırılarak alttaki iplik tekrar üste çıkarılır.
8. Yapılan işlem basamakları eşit aralıklarla tekrarlanarak işleme tamamlanır.(Şekil 1,2,3,4,5)

NOT: İşleme sağdan sola doğru çalışılır.

İşlemenin düzgün olması için ilmeklerin tümünün gerginlikleri aynı olmalıdır.

Kasnak işinde kasnak ve tığ işlemenin yapılmasını sağlarken yüksek çalışmayı kolaylaştırmakta ve hızlandırmaktadır.

İğne ile yapılan zincir işinin görünüşü kasnak işinin aynısıdır. Tığ ve makina ile yapılan kasnak işine göre aynı desen zincir işi ile daha uzun sürede işlenir.

Kasnak işi, boncuk işlemek içinde kullanılır. Desen kumaşın tersine çizilir. İşlenirken kumaşın tersi üstte tutulur, boncuklar ipliğe geçirilir, ilmikler her boncuk için ayrı atılır, ilmik büyük-

lükleri boncuk büyüklüğüne göre ayarlanır.⁷

Makinada yapılan kasnak işinde kasnak makinaları kullanılmaktadır. Kasnak makinasının çalışması dikiş makinasından tamamen farklıdır. Makinada tek iplik kullanılmakta ve iplik alttan gelmektedir. Makinanın iğnesinin ucu tığ gibi çengelli olduğundan makina çalışmaya başladığında iğne batıp çıkar ve alttaki ipliği ilmek biçiminde kumaşın yüzüne çıkarır. İplik iğnenin başına takılmış durumdadır, ikinci batış ilmeğin içinden yapılır ve yeni bir ilmek kumaşın yüzüne çıkarılır. İğnenin bu hareketleri ile birbirinin içinden çıkan ilmikler işlemeyi oluşturur.

Kasnak makinasının dikiş makinasından farklılıkları; dikiş makinasındaki baskı ayağının yerine kasnak makinasında çene bulunmaktadır. Çene içi boş, çapı 1 cm. olan daire biçimindedir. İğne bu daire içinde hareket etmektedir. Dikiş makinasında dikişin ilerlemesini dişlikler sağlarken, kasnak makinasında hareketi makinanın alt kısmında bulunan kol(tokaç) sağlamaktadır. Kol kendi eksenini etrafında döndürülerek istenilen yönde desene göre makinanın hareketi sağlanır.

Makinada yapılan kasnak işinde; motifler arasındaki geçişlerde iplik koparılmadan yapılmakta ve motifler içten dışa doğru geliştirilmektedir. Motifler arasındaki geçişler süsleyici olarak kullanıldığı gibi dolgulu motiflerin altında da gizlenmektedir.

Elde yapılan kasnak işinde iplik değiştirmek kolay olduğu için çok renk kullanmak mümkündür. Makinada yapılan kasnak işinde iplik

⁷Von Bertha Schwetler, Boyers Lehrbuch der Weiblichen Handarbeiten. Band II Berlin-Zurich s. 235.

değiştirmek pratik olmadığından eldeki kadar çok renk kullanılmamaktadır.

Kasnak işi, Türkiye'de Denizli ilinin Buldan ilçesinde geleneksel olarak yapılmaktadır. Yöresel özellikler kazanan işleme Buldan İşi olarak tanınmaktadır.

Buldan'ın Coğrafi Konumu, Tarihi ve Kültürel Özellikleri

Buldan Denizli ilinin en eski ilçelerinden biridir. Verimli topraklara sahip Denizli ilinin tarihi Anadolu tarihi kadar renkli ve eskidir. M.Ö. ve M.S. çağlarda önemli bir yerleşme ve uygarlık yeri olmuştur. İyonlar, Romalılar, Hititler, Frigyalılar zamanında birer uygarlık merkezi olmuştur.

Selçuklu Türkleri de Denizli toprakları üzerinde yerleşerek yeni bir Türk uygarlığı kurmuşlar böylece eski uygarlıklar üzerine kendilerinden de yenilikler katmışlardır.

Denizli Anadolu yarımadasının güney batısında Ege bölgesinin doğusunda, Ege-İç Anadolu ve Akdeniz bölgeleri arasında bir geçit yeri durumundadır. Çameli ve Kale ilçeleri Akdeniz, Sarayköy, kısmen Buldan ve Denizli Merkez ilçesinin Çürüksu vadisi Ege, diğer ilçeleriyle İç Anadolu bölgesine dahil olmakta, bu durum iklim ve bitki örtüsü üzerine etki etmektedir.

İlin sınırları, doğuda; Burdur, Isparta, Afyon, batıda; Aydın, Manisa, güneyde ise Muđla illeri ile komşu bulunmaktadır.(Harita I)

11.868 km² genişliğinde olan Denizli ili yüzey şekilleri bakımından dalgalıdır. Alçak ve yüksek ovalar, yaylalar ve dağlar birbirini tamamlar.

Denizli ili; coğrafi durumu, elverişli iklimi, tarihsel değer ve zenginlikleriyle bir uygarlık yatağıdır.

Eski tarihlere dayalı el dokuma sanatı, bugün il merkezi ve Güney, Çal, Tavas, Buldan ve köylerinde el tezgahlarında ve motorlu tezgahlarda dokumaya devam edilmektedir.

Buldan, Denizli ilinin 10.200 nüfuslu en eski ilçelerindendir. Güneyde Egede ve Denizlinin kuzeybatısında yer alır.(Harita I,II) Arazi genellikle engebelidir. Yüzölçümü 518 km², yüksekliği de 690 m.dir. İlçenin üç tarafı dağlarla çevrili ve arazinin % 48'i ormanlıktır. Tarıma uygun olmayan arazide halk geçimini hayvancılık, dokumacılık ve işlemecilikle sürdürmektedir.⁸

Önceleri evlerde el tezgahlarında yapılan aile dokumacılığı günümüzde yerini motorlu tezgahlara bırakmakla birlikte el tezgahları azda olsa kullanılmaktadır.

Buldan dokumaları; parça olarak ve metre olarak olmak üzere iki şekilde üretilmektedir. Parça olarak üretilenler; peştemallar, üslükler, çarşafklar, havlular, mendiller, masa örtüleri, metre olarak üretilenler; Buldan bükülü bezi, kareli işleme kumaşı, astarlık, pantolonluk ve branda bezleridir.⁹

Şerife Sezgin'in yaptığı "Buldan Dokumaları ve İşlemeleri" adlı araştırmasında dokumalar hakkında ayrıntılı bilgi olmasına karşılık işlemler hakkında yeterli bilgi verilmemiştir. Yalnızca

⁸Cumhuriyetin 50. Yılında Denizli İl Yıllığı Ajans Türk Matbaacılık Sanayii: Ankara 1973.

⁹Şerife Sezgin, I. Ulusal El Sanatları Sempozyumu Bildirileri Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları No: 18 İzmir 1984, s. 332.

kasnak işi yapılan dokumaların daha iyi değerlendirildiği, kolay pazarlandığı ve üzerine işleme yapılan ürünlerin adları hakkında bilgi verilmiştir.

Ahmet Can'ın yapmış olduğu " Buldan Dokuma Endüstrisi" adlı araştırmada da yalnızca dokumalar hakkında bilgi verilmiştir.

Araştırmacının yapmış olduğu ön görüşmelerdeki bulgulara göre Buldan'da makinada yapılan Kasnak İşinin ilk uygulamaları I. Dünya Savaşı sırasında Buldan'da kurulan bir şirket tarafından gerçekleştirilmiştir. Kasnak makinalarının Avrupa'da imal edildiği, Arabistan ve İstanbul yolu üzerinden Buldan'a getirildiği sanılmaktadır. Son yıllarda ise makinalar Almanya'dan işçiler tarafından getirilmektedir.

Türkiye'de imal edilmeyen Buldan'da kullanılan makinaların imal tarihlerinde 1945'ten önce olduğu görülmektedir.

Buldan'da dokunan kareli (damalı) kumaşlar üzerine yapılan kasnak işlemeciliği halkın önemli bir gelir kaynağıdır. İlçe suyunun bol olması ve zengin yakacak deposu olması dokumacılığı ve işlemeciliği boya yapımında olumlu yönde etkilemektedir.

Bir işlemenin iyi sonuçlandırılabilmesi için teknik özelliklerinin iyi bilinmesi, motif ve renk uyumunun sağlanması ve birbirini tamamlaması gerekmektedir. Bütün işleme tekniklerinin kendilerine has özellikleri vardır. Bazı teknikler; iplik, kumaş, renk, motif ve kompozisyonlarıyla yöresel özellikler kazanmışlardır. Buldan'da uygulanan makinada Kasnak İşinin zaman süreci içinde aynen sürdürüldüğü, farklılığa uğratıldığı ya da yöre insanının özellikleri ile bütünleşerek geliştirilmiş olduğu düşünülebilir.

Amaç

Bu araştırma ile, Denizli ilinin Buldan ilçesinde uygulanan ve Türk İşleme Sanatı içinde yer alan Kasnak İşinin; teknik, kullanılan araç, gereç, motif ve kompozisyon özellikleri incelenerek bugünkü durumunu ortaya koymak amaçlanmıştır. Ayrıca işlemeli ürünlerde; teknik, kumaş, iplik, eşya türü, motif ve kompozisyon gibi niteliklerin birbirlerine uyum dereceleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Tanımlar

Bezeme : Aynı öğelerin tekrarlanmasıyla veya çeşitli öğelerin bir düzen içinde yer değiştirmesiyle oluşan düzenlemedir.

Buldan Bezi : Siyah ve beyaz zemin üzerine sarı renkle 2-3 cm. genişliğinde karelere bölünmüş pamuklu kumaş.

Buldan Büklülü Bezi : Büklümlü ipliklere ve bez ayağı tekniği ile dokunmuş bürümcüklü görünüşü olan bir kumaş.

Kasnak : İç içe iki çemberden oluşan ve kumaşı germeye yarayan bir araç.

Kompozisyon : Bir yüzey üzerine arzu edilen motiflerin dengeli ve göze hoş görünecek biçimde yerleştirilmesidir.

Koza : Buldan işlemeli ürünlerin kenarlarına iplik takılarak yapılan saçak türü.

Küme : Motiflerden oluşan birleşim.

Motif : Birçoğu yanyana gelerek bir bezeme işini oluşturan ve kendi başlarına birer birlik olan unsurlardan her birine denir.

Tığ : Kasnak işinde alttaki ipliği üste çekmek için sivri ucu ve içe dönük kancası olan araç.

Su : Bir konum izleyen sürekli yinelenme.

Üslük : Ege bölgesinde başörtüsü olarak kullanılan kare ve dikdörtgen biçimindeki ipekli ve pamuklu kareli olarak dokunmuş örtüler.

Yüksük : Kasnak işi yapımında kullanılan tırnak biçiminde işaret parmağına takılan araç.

BÖLÜM II

METOD

Denizli ilinin Buldan ilçesinde yapılmakta olan kasnak işi (Buldan İşi) bütün yönleriyle açıklanmaya çalışılmıştır.

Buldan'da, kasnak işi ile uğraşan bireyler araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. 12-70 yaş arasındaki bireylerin oluşturduğu evrenden, görüşme yapılan 60 kişilik örnekleme grubu üzerinde çalışılmıştır.

Araştırmada belirlenen amaçların öngördüğü verilerin toplanmasında görüşme formu ve gözlem fişi kullanılmıştır. Görüşme formu ve gözlem fişinin geliştirilmesinde Buldan'da yapılan ön görüşme verilerinden yararlanılmıştır.

Örnekleme grubundaki bireylerin değişik eğitim düzeylerinde olmaları hatta okuma-yazma bilmeyenlerin bulunduğu düşünülerek geçerli ve güvenilir bilgileri sağlamak için yeğlenen görüşme formunda sıralama genelden özele yapılmış, ortak nitelikler açısından gruplar oluşturan sorular birbirini izlemiştir. Görüşmenin kısa sürede tamamlanabilmesi için sorulara verilebilecek cevaplar seçenek olarak belirtilmiş, ayrıca farklı cevaplar için soruların bir kısmına "Başka" seçeneği eklenmiştir. Görüşme formundaki soruların bir kısmı da açık uçlu olarak hazırlanmıştır.

Görüşme ve gözlemlerin gerçekleştirilmesinde Buldan Kız Meslek Lisesi öğretmenlerinin ve Buldan'lı esnafların yardımlarından yararlanılmıştır. Örnekleme grubundaki bireylere sorular yöneltmeden önce, Buldan işinin tanınması ve tanıtılması amacıyla bir araştırma yapıl-

dığı, vergi ile hiç bir ilgisi olmadığı belirtilerek güdülenmeleri sağlanmıştır. Her birey için görüşme süresi yarım saat olarak belirlenmiştir.

Gözlem fişinden yararlanılarak gözlenen eşyanın niteliklerinin kendi aralarındaki uyum dereceleri saptanmıştır. Gözlemler, işlemele-
rin pazarlandığı iş yerlerinde ve evlerde değişik özellikler taşıyan eşyalar üzerinde yapılmıştır. Ayrıca gözlem fişindeki yazılı bulgulara açıklık getirme düşüncesi ile resimleri çekilmiştir.

Buldan işinin bugünkü durumunu ortaya koymak için işlemecilerle yapılan görüşme verileri ve gözlenen eşyalardan toplanan verilerin çözümü için istatistik yöntem ve tekniklerden yararlanılmıştır. Görüşme formundaki soruların altındaki seçeneklerden birden fazlası da cevap olabileceğinden bazı sorularda birden fazla işaretleme yapılmıştır. Bu işaretlemeler gruplanarak frekansları ve yüzdeleri bulunmuştur.

Veriler tablolar üzerinde gösterilerek bulguları yorumlama kolaylığı sağlanmıştır. Görüşme formunda yer alan 40 sorunun birbiriyle ilgili olanları gruplanarak 17 tablo, gözlenen eşyaların niteliklerinin uyum dereceleri de 1 tablo üzerinde gösterilmiştir. Görüşme formu ve gözlem fişi bulguları, gözlenen eşyaların resimlerinden de yararlanılarak yorumlanmıştır.(Gözlem fişi ve görüşme formu ekte sunulmuştur.)

BÖLÜM III
BULGULAR VE YORUM

Bulgular

Buldan'da uygulanan kasnak işinin; teknik, renk, desen, kompozisyon, araç ve gereç özelliklerini ortaya koymak için işlemecilerle yapılan görüşme verileri ve gözlenen eşyalardan toplanan veriler eşyaların resimlerinden de yararlanılarak aşağıda yorumlanmıştır.

Tablo 1

Buldan İşi Yapanların; Cinsiyet, Yaş, Doğum Yeri ve Öğrenim Düzeylerinin Dağılımları

NİTELİKLER	f	%
Buldan İşi Yapanların Cinsiyetleri		
Kadın	49	82
Erkek	11	18
TOPLAM	60	100
Yaşları		
13 - 20	7	12
21 - 30	18	30
31 - 40	18	30
41 - 50	12	20
51 - 60	2	3
61 - 70	3	5
TOPLAM	60	100
Doğum Yerleri		
Buldan	56	93
Güney	3	5
Acıpayam	1	2
TOPLAM	60	100
Öğrenim Düzeyleri		
Okur Yazar Olmayan	7	12
İlkokul	50	83
Ortaokul	2	3
Yüksek Okul	1	2
TOPLAM	60	100

Buldan işini % 82 kadınlar, % 18'de erkekler yapmaktadır.

Yaş dağılımında 21-30 yaş grubu ile 31-40 yaş grubu % 30 oranında, 41-50 yaş grubu % 20 oranda, 13-20 yaş grubu % 12 oranda, 51-60 yaş grubu % 8 oranda, 61-70 yaş grubundakiler de % 5 orandadır. Görüldüğü gibi 21-40 yaş arasındakiler işleme yapanların çoğunluğunu, 61-70 yaş arasındakiler de küçük grubu oluşturmaktadır.(Tablo 1)

İşleme yapanların % 93'ünün doğum yeri Buldan, % 7'sinin ise Denizli'nin diğer ilçeleridir. Dışarıdan gelenler 9-10 ve 20 yıl Buldan'da oturduklarını belirtmişlerdir.

Öğrenim düzeylerinin % 83'ü ilkokul, % 12'si okuma-yazma bilmeyenler, % 3'ü ortaokul, % 2'si de yüksek okuldur.

TABLO 2

Buldan İşi Makinalarının; Markaları ve Kullananların Mezuniyet Dereceleri

NİTELİKLER	Cornely		Singer		Berlin	
	f	%	f	%	f	%
Sayıları	45	75	5	8	10	16
Mezuniyet Derecesi						
Evet	41	91	3	60	9	90
Kısmen	4	9	2	40	1	10
TOPLAM	45	100	5	100	10	100

Buldan işi yapımında üç çeşit makina kullanıldığı görülmektedir. Makinaların % 75'i Cornely, % 16'sı Berlin, % 8'i de Singer markalardır.

Cornely makinalarda işleme yapanların % 91'inin işleme yapanların % 91'inin memnun, % 9'unun kısmen memnun, Singer markalarda

işleme yapanların % 60'ının memnun, % 40'ının kısmen memnun, Berlin makinalarda çalışanların da % 90'ının memnun % 10'unun kısmen memnun olduğu görülmektedir.

TABLO 3

İyi Bir Makinanın Özellikleri

NİTELİKLER	a- Mekiğin aşınmamış olması	b- Memenin aşınmamış olması	c- Çenenin aşınmamış olması	d- İğnenin iyi olması
	f	%		
a	2	3		
b	2	3		
d	7	12		
ab	2	3		
abc	32	53		
abcd	15	25		
TOPLAM	60	99		

İşleme yapanların % 53'ü mekiğin, memenin ve çenenin aşınmamış olması gerektiğini, % 25'i mekiğin, memenin, çenenin aşınmamış ve iğnenin iyi olmasını, % 3'ü mekiğin aynı oranda memenin aşınmamış olması gerektiğini söylemiştir. Bulgulara göre iyi bir makinanın; parçalarının aşınmamış olması ve iğnenin işe uygun olması gerekmektedir.

TABLO 4

Makinanın Uzun Süre Kullanılabilmesi İçin Dikkat Edilecek Noktalar

NİTELİKLER	f	%
Yağlama	6	10
Temizleme	4	7
Yağlama-temizleme	42	70
Yavaş devirde çalıştırma	5	8
Makina yağı kullanma	3	5
TOPLAM	60	100

İşleme yapanların % 70'i yağlama ve temizlemenin, % 8'i yavaş devirde çalıştırılmasını, % 5'i de makina yağı kullanmanın önemli olduğunu belirtmişlerdir. Yağlama ve temizleme uzun süre kullanma açısından gereklidir.

TABLO 5
Makina İle İlgili İnanışlar

N İ T E L İ K L E R	f	%
Çalıştırmaya besmele ile başlama	40	67
Yeni bir işe cuma sabahı başlama	8	13
İşe sabah erken saatte başlama	5	8
Makinaya nazar boncuğu takma	7	12
TOPLAM	60	100

İşleme yapanların % 67'si makinanın besmele ile çalıştırılmasını, % 13'ü yeni bir işe cuma sabahı başlanmasını, % 12'si makinaya nazar boncuğu takılmasını, % 8'ini işe erken saatte başlanmasını gerektiği inancında oldukları görülmektedir.

TABLO 6

Buldan İşinde; Kullanılan Kumaşlar, Sağlama Yolları,
Dokunduğu Tezgahlar ve Alındığı Yerler

N İTELİKLER	f	%
<u>Buldan İşinde Kullanılan Kumaşlar</u>		
Buldan Bezi	26	43
Buldan Büküllü Bezi	4	7
Keten	3	5
Kadife	5	8
Saten	8	14
Üslük	14	23
TOPLAM	60	99
<u>Kumaşların Sağlama Şekli</u>		
Kendi dokudukları kumaşlar	10	17
Hazır kumaşlar	43	72
Kendi dokudukları ve hazır kumaşlar	7	11
TOPLAM	60	100
<u>Kumaşların dokunduğu tezgahlar</u>		
El tezgahları	3	18
Motorlu tezgahlar	10	59
Motorlu ve el tezgahları	4	23
TOPLAM	17	100
<u>Kumaşların alındığı yerler</u>		
Buldan	28	47
Denizli	14	23
Bursa	10	17
Buldan-Denizli	2	3
Buldan-Bursa	3	5
Buldan-Denizli-Bursa	3	5
TOPLAM	60	100

Buldan işinde kullanılan kumaşların; %43'ünü Buldan bezi %23'ünü üstlük, %14'ünü saten, %8 ini kadife, %7'sini şile bezi, %5 ini de keten oluşturmaktadır. Bulgulara göre en çok kullanılan Buldan bezi en az kullanılan ketendir.

İşlemede kullanılan kumaşların %72 sinin hazır kumaşlar %17 sinin kendi dokumaları, %11 inin hem kendi dokumaları hemde hazır kumaşlar olduğu görülmektedir. Genellikle hazır kumaşlar kullanılmaktadır. Kumaşların dokundukları tezgahların %59'u motorlu tezgahlar %23ü motorlu ve el tezgahları, %18i de el tezgahlarından oluşmaktadır.

Kumaşların; %47'sinin Buldan'dan %23'ünün Denizliden %17'sinin Bursa'dan %5'inin Buldan Denizli ve Bursadan, %3'ünün de Buldan ve Denizliden alındığı görülmektedir. Bulgulara göre kumaşların çoğunluğu Buldan ve Denizliden, bir kısmı da Bursa'dan sağlanmaktadır.

TABLO 7

Buldan İşinde Kullanılan İplik Türleri ve Sağlandıkları Yerler

N İ T E L İ K L E R	f	%
Buldan işinde kullanılan iplik türleri		
-İpek	19	32
-İpek, polyester	10	17
-İpek-sim	9	15
-İnce orlon	4	7
-İpek, polyester, sim	18	30
T O P L A M	60	101
Buldan işinde kullanılan ipliklerin sağlandıkları yerler		
-Buldan	30	50
-Denizli	5	8
-Bursa	11	19
-Buldan-Denizli	8	13
-Buldan-Denizli-Bursa	16	10
T O P L A M	60	100

İşleme yapanların % 32'sinin ipek, % 30'unun ipek-polyester-sim, % 17'sinin ipek-polyester, % 15'inin ipek-sim, % 7'sinin ince orlon iplikleri kullandıkları görülmektedir. Bulgulara göre en çok ipek en az ince orlon kullanılmaktadır.

İpliklerin, % 50'sinin Buldan'dan % 19'unun Bursa'dan, % 10'unun Buldan-Denizli-Bursa'dan, % 8'inin de Denizli'den sağlandıkları görülmektedir. Bulgulara göre iplikler en çok oranda Buldan'dan en az oranda da Denizli'den sağlanmaktadır.

TABLO 8
Buldan İşinde Kullanılan İplik Renkleri ve
Renkli İpliklerin Sağlanma Yolları

N İ T E L İ K L E R	f	%
Buldan işinde kullanılan iplik renkleri		
-Sarı tonları	42	70
-Sarı, beyaz	11	18
-Bütün renkler	7	12
T O P L A M	60	100
Renkli ipliklerin sağlanma şekli		
-Boyama iplikler	16	27
-Renkli iplik satın alma	44	73
T O P L A M	60	100

İşlemede kullanılan iplik renklerini, % 70 oranında sarı tonları, % 18 oranında sarı, beyazı, % 12 oranında bütün renkler oluşturmaktadır. Bu bulgulara göre Buldan işinde en çok sarı tonları kullanılmaktadır.

Renkli ipliklerin sağlanmasında % 73'ünün renkli iplik satın aldıkları % 27'sinin de iplikleri kendilerinin boyadıkları görülmektedir.

TABLO 9
Buldan İşinde Renklerin Kullanılma Şekli ve
Renk Seçiminde Etkili Olan Faktörler

N İ T E L İ K L E R	f	%
Buldan işinde renklerin kullanılma şekli		
- Tek renk	39	65
- İki renk	6	10
- Üç renk	3	5
- Tek renk, iki renk	12	20
T O P L A M	60	100
Renk seçiminde etkili olan faktörler		
-Motif özelliği	25	42
-Kumaş	4	7
-İstek	14	23
-Kullanım yeri	4	7
-Motif, kumaş	8	13
-Motif istek	5	8
T O P L A M	60	100

Buldan işi yapanların; % 65'inin tekrenk, % 20'sinin tek renk, iki renk, % 10'unun iki renk, % 5'inin üç renk kullandıkları görülmektedir. Genellikle tek renk kullanılmaktadır.

Renk seçiminde etkili olan faktörlerle ilgili olarak görüş belirten bireylerin; % 42'sinin istek, % 23'ünün motif ve kumaş özelliği, % 13'ünün motif özelliği, % 7'sinin kullanım yeri olarak cevapladıkları görülmüştür.

TABLO 10
Desen Bulmada Yararlanılan Kaynaklar ve
Desenlerin Yerleştirilme Düzeni

N İ T E L İ K L E R	f	%
Desen bulmada yararlanılan kaynaklar		
- Eski işler	25	42
- Kaynak kişiler	2	3
- Yeniden yaratma	3	5
- Eski işler, kaynak kişiler	14	23
- Eski işler, kaynak kişiler, yeniden yaratma	16	27
T O P L A M	60	100
Desenlerin yerleştirilme düzeni		
- Su	6	10
- Yüzeğe dağılan bezeme	7	12
- Su, tek motif	8	13
- Su, yüzeğe dağılan bezeme	9	15
- Su, tek motif, yüzeğe dağılan bezeme	30	50
T O P L A M	60	100

Desen bulmada işleme yapanların % 42'sinin eski işlerden, % 27'sinin eski işlerden-kaynak kişilerden ve yeni yaratılan desenlerden, % 23'ünün eski işlerden ve kaynak kişilerden, % 5'inin yeni yaratılan desenlerden, % 3'ünün de kaynak kişilerden yararlandıkları görülmektedir.

Desenlerin yerleştirilmesinde; % 50 su- tek motif- yüzeğe dağılan bezeme, % 15 su- yüzeğe dağılan bezeme, % 13 su- tek motif, % 12 yüzeğe dağılan bezeme, % 10 su olarak uygulanmaktadır.

Bulgulara göre kompozisyonlar; su, tek motif ve aynı motiflerin tekrarlanmasıyla bezemelerden oluşmuştur.

Kompozisyonlarda birden fazla motif kullanıldığı, kompozisyon adlarının çoğunlukta olan motife göre adlandırıldığı belirtilmiştir. Örneğin; altınlı, papatyalı, elmalı, süpürgeli v.b.

TABLO 11

Buldan İşi Motiflerinin Kaynakları ve Yöresel Adları

N İ T E L İ K L E R	f	%
Motiflerin kaynakları,		
Bitkisel	15	25
Soyut	3	5
Bitkisel-Soyut	18	30
Bitkisel-Hayvansal	2	3
Bitkisel-Hayvansal-Soyut	22	37
T O P L A M	60	100

Buldan işindeki motif kaynaklarının; % 37'si bitkisel-hayvansal-soyut, % 30'u bitkisel-soyut, % 25'i bitkisel, % 5'i soyut, % 3'ünün de bitkisel-hayvansal olduğu görülmektedir.

Motiflerin yöresel adları; altın tütün yaprağı, lale, karanfil, bahar çiçeği, badem, papatya, kıvılcım, kelebek, madalyon, avize, aslan kuyruğu, mersin yaprağı, elma, ayçiçeği, baklava, sal motifi, süpürge, sekizli, sıvarna.

Motiflerin anlamlarının olmadığı belirtilmiştir.

TABLO 12
Buldan İşinin Uygulandığı Eşyalar

N İ T E L İ K L E R	f	%
Masa örtüsü	2	3
Üslük	18	30
Seccade	12	20
Yatak örtüsü	3	5
Bohça	2	3
Televizyon örtüsü	2	3
Masa örtüsü, sehpa örtüsü, üslük	6	10
Masa örtüsü, sehpa örtüsü, üslük, giysi	15	25
TOPLAM	60	99

Buldan işi yapanların % 30'u üslük, % 25'i masa örtüsü-sehpa örtüsü-üslük-giysi, % 20'si seccade, % 10'u masa örtüsü-sehpa örtüsü-üslük, % 5'i yatak örtüsü, % 3'ü televizyon örtüsü ve aynı oranda bohçaya uyguladıkları görülmektedir.

Bulgulara göre uygulamaların en çok üslük, en az bohça üzerine yapıldığı görülmektedir.

TABLO 13

Buldan İşini Yapan Kişiler, İşlemeye Başlama Yaşı, Öğrenilme Süresi
Öğrenilme Kaynağı ve İşlemenin Öğrenilmesinde Geleneklerin Etkisi

N İ T E L İ K L E R	f	%
Buldan işini yapanlar		
- Kadınlar	27	45
-Genç kızlar	4	7
-Çocuklar	2	3
-Kadınlar, genç kızlar	23	38
-Kadınlar, erkekler	4	7
TOPLAM	60	100
Buldan işi yapmaya başlama yaşı		
10 - 12	11	18
13 - 15	23	38
16 - 18	11	18
19 - 22	8	14
Daha ileri yaşlar	7	12
TOPLAM	60	100
Buldan işinin öğrenilme süresi		
5 - 15 gün	13	22
16 - 30 gün	25	42
31 - 60 gün	19	31
Daha fazla sürede	3	5
TOPLAM	60	100
Buldan işinin öğrenilme kaynağı		
Aile	38	63
Komşu	19	32
Usta	1	2
Kendi kendine	2	3
TOPLAM	60	100
Genç kızların Buldan işini öğrenmelerinde geleneklerin etkisi		
Evet	48	80
Hayır	9	15
Geçersiz	3	5
TOPLAM	60	100

İşleme yapanların cevaplarına göre işlemenin % 45'inin kadınlar, % 38'inin kadınlar genç kızlar, % 7'sinin genç kızlar ve aynı oranda kadınlar erkekler, % 3'ünün de çocuklar tarafından yapıldığı görülmektedir. Bulgulara göre işleme yapanların büyük çoğunluğunu kadınlar- genç kızlar, küçük bir grubu da erkekler oluşturmaktadır.

Buldan işini yapmaya başlama yaşının % 38'ini 13-15 yaş, % 18'ini 10-12 yaş ve aynı oranda 16-18 yaş, % 14'ünü 19-22 yaş ve % 12'sini daha büyük yaş grupları olduğu görülmektedir. Bulgulara göre işlemeye başlama en çok 13-15 yaş gruplarında görülmektedir.

İşlemenin öğrenilme süresinde % 42'sinin 16-30 gün, % 31'inin 31-60 gün, % 22'sinin 5-15 gün, % 5'inin de daha fazla süre gerektiği belirtilmektedir.

Buldan işi öğrenenlerin % 63'ünün ailesinden % 32'sinin komşusundan, % 3'ünün kendi kendine % 2'sinin de ustasından öğrendikleri görülmektedir. İşleme en çok aileden, en az da ustadan öğrenilmektedir. Genç kızların işleme öğrenmelerinde geleneklerin % 80 oranında etkili, % 15 oranında da etkisiz olduğu görülmektedir. Bulgulara göre gelenekler genç kızları işleme yapmaya zorlamaktadır.

TABLO 14
Buldan İşi Yapmanın Amacı, Kazanç İçin Yapılanlarla
Çeyiz İçin Yapılanlar Arasındaki Farklılık ve Farklılıkların
Yapıldığı Yönler

N İ T E L İ K L E R	f	%
Buldan işinin yapılma amacı		
-Kazanç sağlama	46	77
-Kazanç sağlama-Çeyiz	8	13
-Kazanç sağlama-Hediye	4	7
-Kazanç-Çeyiz-Hediye-Gereksinme	2	3
T O P L A M	60	100
Kazanç sağlama ve çeyiz için yapılanlar arasındaki farklılık		
-Evet	45	75
-Hayır	11	18
-Geçersiz	4	7
T O P L A M	60	100
Farklılıkların yapıldığı yönler		
-Desen	11	24
-Desen-Teknik	21	47
-Desen-Teknik-Kumaş-İplik	13	29
T O P L A M	46	100

İşleme yapan grubun % 77'sinin kazanç sağlama, % 13'ünün kazanç sağlama-çeyiz, % 7'sinin kazanç sağlama-hediye, % 3'ünün kazanç sağlama-çeyiz-hediye ve ihtiyaç amacı ile yaptıkları görülmektedir. Bulgulara göre yapılma amaçlarının en önemlisi kazanç sağlamadır.

Kazanç sağlama ve çeyiz için yapılanlar arasındaki farklılıklar konusunda grubun % 75'i evet, % 18'i hayır cevabı vermiştir. Çeyiz için yapılanların kazanç için yapılanlardan olumlu yönde farklı olduğu görülmektedir. Farklılıkların % 47'sinin desen teknik, % 29'unun desen-teknik-kumaş-iplik, % 24'ünün de desende yapıldığı görülmektedir.

TABLO 15

Buldan İşinin Çalışılma Şekli, İşleme Yapararak Sağlanan Gelir Miktarı
Çalışma Türünün Kazanca Etkisi ve Ücret Alma Şekilleri

N İ T E L İ K L E R	f	%
Buldan işini çalışma şekli		
-Evde, özel	8	13
-İş veren	1	2
-Evde iş verene	51	85
TOPLAM	60	100
Buldan işi yaparak sağlanan gelir miktarı		
-Gelirin tamamını sağlama	8	13
-Gelirin yarısını sağlama	9	15
-Yetersiz oranda gelir sağlama	43	72
TOPLAM	60	100
Çalışma şeklinin kazanca etkisi		
-Evde, özel	40	67
-İş verene	14	23
-Geçersiz	6	10
TOPLAM	60	100
Ücret alma şekli		
-Parça başı (iş verenden)	50	83
-Parça başı (kendisi pazarlayarak)	10	17
TOPLAM	60	100

İşleme yapan grubun % 85'i evde iş verene, % 13'ü evde özel olarak, % 2'si de iş veren olarak çalışmaktadır.

Grubun % 72'sinin yetersiz oranda gelir sağladığı, % 15'inin gelirinin yarısını sağladığı, % 13'ünün de gelirinin tümünü sağladığı çoğunlukla yetersiz oranda gelir sağlamaktadır.

İşlemecilerin % 67'si evde özel, % 23'ü işverene çalışıldığı zaman daha çok kazanç sağladıklarını belirtmektedirler. Ancak ücretlerini parça başı olarak % 83'ünün iş verenden % 17'sinin de kendisi pazarlayarak aldıkları görülmektedir.

TABLO 16
Buldan İşlemeli Eşyaların Temizlenme ve Yıkama Şekillerinin Dağılımları

N İ T E L İ K L E R	f	%
Buldan işlemeli eşyaların temizlenmesi		
- Kuru temizleme	4	7
- Yıkayarak	47	78
- Geçersiz	9	15
TOPLAM	60	100
Yıkama şekli		
- Sıcak sabunlu su	5	11
- Ilık sabunlu su	3	6
- Sıcak deterjanlı su	10	21
- Ilık deterjanlı su	24	51
- Geçersiz	5	11
TOPLAM	47	100

İşlemeli eşyaların temizlenmesinde; % 78'inin yıkadığı, % 7'sinin de kuru temizleme yaptıkları görülmektedir. İşlemeli eşyalar genellikle yıkanarak temizlenmektedir.

Yıkama işlemini; % 51'inin ılık deterjanlı su ile, % 21'inin sıcak deterjanlı su ile, % 11'inin sabunlu su ile, % 6'sının da ılık sabunlu su ile yıkadıkları görülmektedir.

TABLO 17

Buldan İşi Yapanların Pazarlama Konusundaki Düşünceleri

NİTELİKLER	f	%
İşlemeciler kooperatifi kurulması	6	26
Kaliteli işlerin daha iyi pazarlanacağı	9	39
İşlemeleri kendilerinin pazarlamaları	8	35
TOPLAM	23	100

İşleme yapan 23 kişinin pazarlama konusunda; % 39'u kaliteli işlemlerin daha iyi pazarlanacağını, % 35'i işlemleri tüccara değil kendileri pazarladıkları zaman daha iyi kazanacaklarını, % 26'sı da işlemeciler kooperatifinin kurulmasını belirtmişlerdir.

TABLO 18

Buldan İşlemeli Ürünlerin; Kumaş, İplik, Motif, Kompozisyon ve Eşya Türü Olarak Birbirlerine Uyumlarının Dağılımları

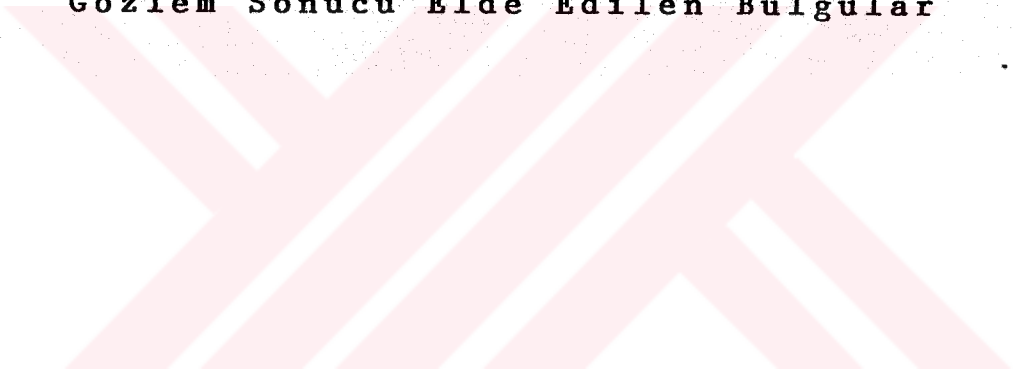
NİTELİKLER	Çok Yeterli		Yeterli		Az Yeterli		Yetersiz		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kumaş cinsi iplik cinsi uyumu	9	22	25	61	4	10	3	7	41	100
Kumaş rengi iplik rengi uyumu	18	44	23	56	-	-	-	-	41	100
Kumaş kalınlığı iplik kalınlığı uyumu	9	22	27	66	2	5	3	7	41	100
Motifin işleme parçasının şekline uygunluğu	7	17	30	73	4	10	-	-	41	100
Motifin eşya türüne uygunluğu	13	32	25	61	3	7	-	-	41	100
Teknik ayarının motife uygunluğu	2	5	21	51	16	39	2	5	41	100
Kompozisyonun işleme parçasının şekline uygunluğu	6	19	21	68	4	13	-	-	31	100
Kompozisyonun eşya türüne uygunluğu	4	10	31	76	6	15	-	-	41	100

Tabloda görüldüğü gibi kumaş cinsi iplik cinsi uyumunun; % 61 oranında yeterli, % 7 oranında da yetersiz olduğu, kumaş rengi iplik rengi uyumunun; % 56 oranında yeterli, % 44 oranında da çok yeterli olduğu, kumaş kalınlığı iplik kalınlığı uyumunun ise % 66 oranında yeterli, % 7 oranında da yetersiz olduğu görülmektedir.

Motifin işleme parçasının şekline uygunluğunun; % 73'ünün yeterli, % 10'unun da az yeterli olduğu, motifin eşya türüne uygunluğunun; % 61'inin yeterli, % 7'sinin az yeterli olduğu, teknik ayarının motife uygunluğunun ise; % 51'inin yeterli, % 39'unun da az yeterli olduğu görülmektedir.

Kompozisyonun işleme parçasının şekline uygunluğu; % 68 oranında yeterli, % 19 oranında çok yeterli, % 13 oranında da az yeterli olduğu kompozisyonun eşya türüne uygunluğu % 76 oranında yeterli % 15 oranında da az yeterli olduğu görülmektedir.

Gözlem Sonucu Elde Edilen Bulgular

Buldan İşinde Kullanılan Araç ve Gereçler

Buldan işi yörede genellikle kareli Buldan bezi, üslük kumaşları üzerine uygulanmakta bir miktarda Buldan Bükülü bezi ve kadife kumaşlar üzerine yapılmaktadır. Kumaşların çoğunun Buldan'da dokunması elde edilme kolaylığı sağlamaktadır.

Buldan işinde ipek, polyester, sim ve yün iplikler kullanılmaktadır. İşlemlerde genellikle tek renk sarı kullanılmakta bir kısmında da iki renk sarı ve beyaz kullanılmaktadır.(Resim 3)

Resim 3 : Sarı ve Beyaz İpekler

İşlemecilerin çoğunluğu iplikleri renklendirilmiş olarak almakta bir grubu da kendileri boyayarak renklendirmektedir. İşlemede kullanılan iplik renkleri eşyaların pazarlanmasında önemli rol oynadığı için boyama işlemi sır olarak saklanmaktadır. Boya karışımına katılan maddelerin ölçüleri kesin saptanamamakla birlikte bazı genel bilgiler

sağlanabilmiştir. Buldan işinde kullanılan sarı tonları; palamut ve kimyasal boyalarla elde dilmektedir.

Palamutla Boyama : Meşe palamutlarının yüksek kısımları ortalama fındık büyüklüğünde kırıldıktan sonra 24 saat su içinde kaynatılır. Boyalı suyun kıvamı bir damlasının tırnak üzerinde durması ile anlaşılır. Boyalı su palamutlardan süzülerek temizlenir ve içine yeterli miktarda tuz ruhu konularak biraz kaynatılır. Diğer taraftan ipekler boyanmaya uygun kelep (çile) şekline getirilir.(Resim 4)

Resim 4 : İpliklerin Kelep Yapılması

Boyanacak iplikler tabii ipek ise hazırlanmış boyalı suyun içinde bir süre kaynatılır. Boyama sırasında ipeklerin birbirine karışmalarını önlemek için ipekler, boyamayı engelleme özelliğindeki (ince tülbent) torbalar içine konularak boya kazanının içine atılır bir süre kaynatılarak boyama işlemi sonuçlandırılır. Soğuduktan sonra

bol su ile durulanır. Sunni ipek için durum farklıdır. Boyanmaya hazırlanmış (kelep yapılmış) ipekler kaynaması durdurulmuş sıcak boya sıvısının içine atılarak bir süre bekletilir. Boya kazanının içinden çıkarılan boyanmış iplikler renk vermeyinceye kadar soğuk su ile durulanır ve serilerek kurutulur.

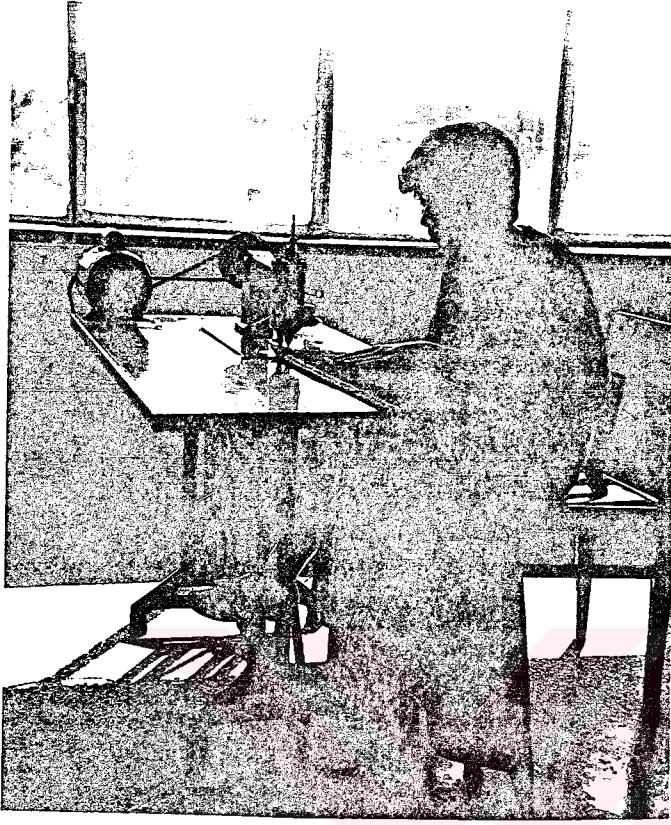
Kimyasal Boyalarla Renk Verme : Hazır olarak alınan sarı toz boya küçük bir kapta biraz su ile eritilerek kaynamakta olan suya karıştırılır. Boyanacak olan iplikler tabii ipek ise boyalı suyun içinde bir süre kaynatılır. Sunni ipek ise kaynaması durdurulmuş sıcak suyun içinde bir süre bekletildikten sonra boya kazanından çıkarılır ve renk vermeyinceye kadar soğuk su ile durulanır. Durulanmış ipekler serilerek kurutulur.

Kimyasal boyalarla yapılan renklendirmeler palamut boya kadar sabit olmamakla birlikte pratik olduğu için tercih edilmektedir.

Haşılama : Boyanmış ipeklere apre vermek için yapılan işlemdir. Bir miktar un su ile boza kıvamında eritilir ve kaynamakta olan suyun içine karıştırılır, ipekler unlu suya batırılarak ıslatılır, fazla suyu alınır, 10 dakika bekletildikten sonra serilerek kurutulur.

Yörede işleme yapımında; Singer, Berlin ve Cornely markalarda makinalar kullanılmaktadır. Ayakla çalışan makinalara sonradan motor takılarak seri işleme yapmaları sağlanmıştır. Çok seri çalışan kasnak makinalarında kaliteli işlemler yapabilmek için makinayı kullanma becerisi ile birlikte makinaların parçalarının da aşınmamış olması gerekmektedir. Çok az aşınmalar bile işlemin kalitesini etkilemektedir.

Dikiş makinasına benzer gibi görünen kasnak makinasının çalışması tamamen farklıdır.

Resim 5 : Makinanın Yandan Görünüşü

Makinada tek iplik kullanılmakta ve iplik alttan gelmektedir.

Tığ gibi olan makinanın iğnesi alttaki ipliği üste çıkarmakta birbirinin içinden çıkan ilmekler işlemeyi oluşturmaktadır.

Buldan işinin yapılmasında Kasnak Makinası, iplik çekmek için iğne, kumaş, iplik dolu makara ve boş makara gerekmektedir.

İşleme öncesi yapılan ön hazırlıklar aşağıda açıklandığı gibidir.

1. İplik dolu makara ve boş makara yerlerine yerleştirilir.
2. Dolu makaradan gelen iplik boş makaraya bir veya iki kez

dolanır.(İpliğin geliş bolluğunu ayarlamak için)

3. İplik yaylı telden geçirilir.

4. İplik çekme iğnesi makina iğnesinin girip çıktığı deliğin önündeki delikten aşağı batırılır.

5. Alttaki iplik iğnenin çengeline takılır.

6. İplik üste çıkarılır.

7. Desen çizilmiş veya işlenecek kısmı belirlenmiş kumaş

Resim 6 : Makinanın Arkadan Görünüşü

Resim 7: Makinanın Önden Görüntüsü

çenenin(baskı ayağının) altına yerleştirilir.

8.Çene indirilir.

9.Sağ el ile makinayı çalıştıran kol tutulur.

10.Sol el, kumaşı kontrol edecek biçimde kumaşın üstüne yerleştirilir.

İşlemenin Yapılmasında İzlenen Basamaklar:

1.Makinanın motoru çalıştırılır.

2.Sol el ile makinanın üzerindeki ipliğin ucu tutularak sağ elle tutulan makinanın kolu kendi ekseni etrafında döndürülür.

3.Sağ eldeki kol aşağı doğru çekildiğinde makina çalışmaya

başlar. Kolun desene göre ekseni etrafında değişik yönlerde döndürülmesiyle işleme yapılır.

4. Sol el kumaşı desene göre yönlendirir.

5. İşleme bitirildiğinde sağ elle tutulan makinanın kolu bırakılır.

6. Makinanın motoru kapatılır.

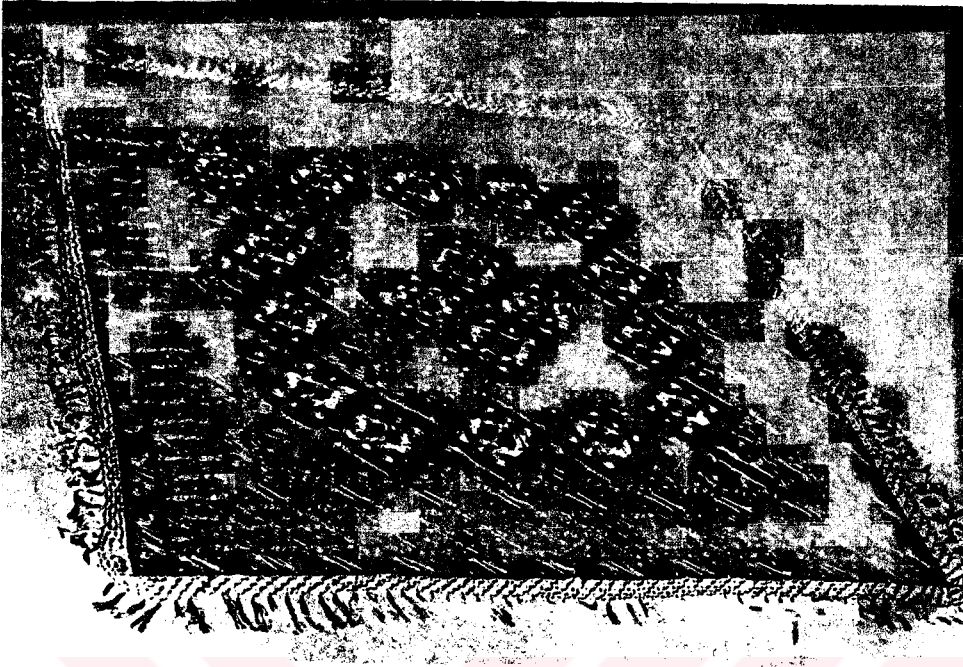
7. Makinanın çenesi kaldırılır.

8. Kumaş yavaşça çekilerek alttaki iplik gevşetilir.

9. İplik 2-3 cm. uzunlukta kesilerek işlenmiş olan kumaş makinadan alınır.

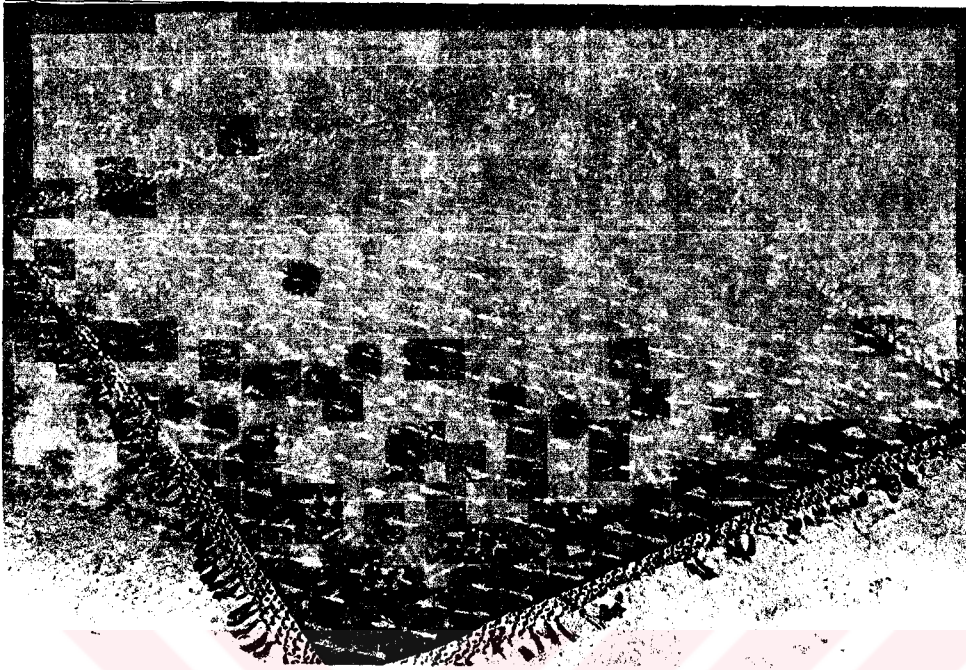
Elde yapılan kasnak işinde işleme motifin dış çevresinden içe doğru işlenirken, makinada yapılan kasnak işinde işleme motifin içinden dış kısmına doğru geliştirilerek yapılmaktadır.

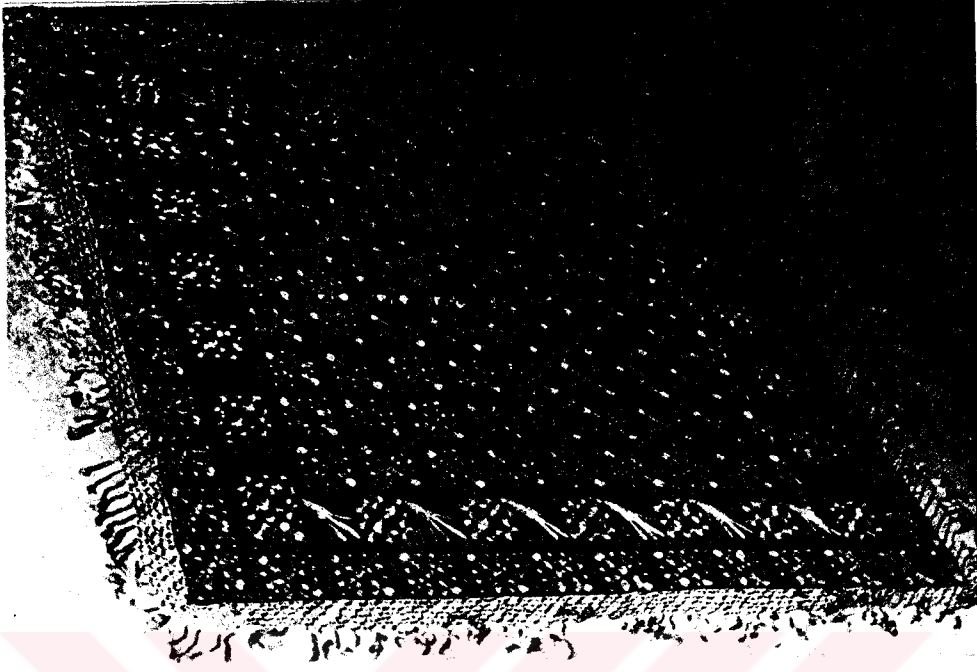
Resim 1

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 140 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı, beyaz
Motiflerin adları	: Papatya, şal, kıvılcım, sekizli, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Papatyalı
Kompozisyonun özelliği	: Dış çevreden içe bölünen ince kalın sularla yüzey kapatılmış.
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi
Kenar temizliği	: Koza

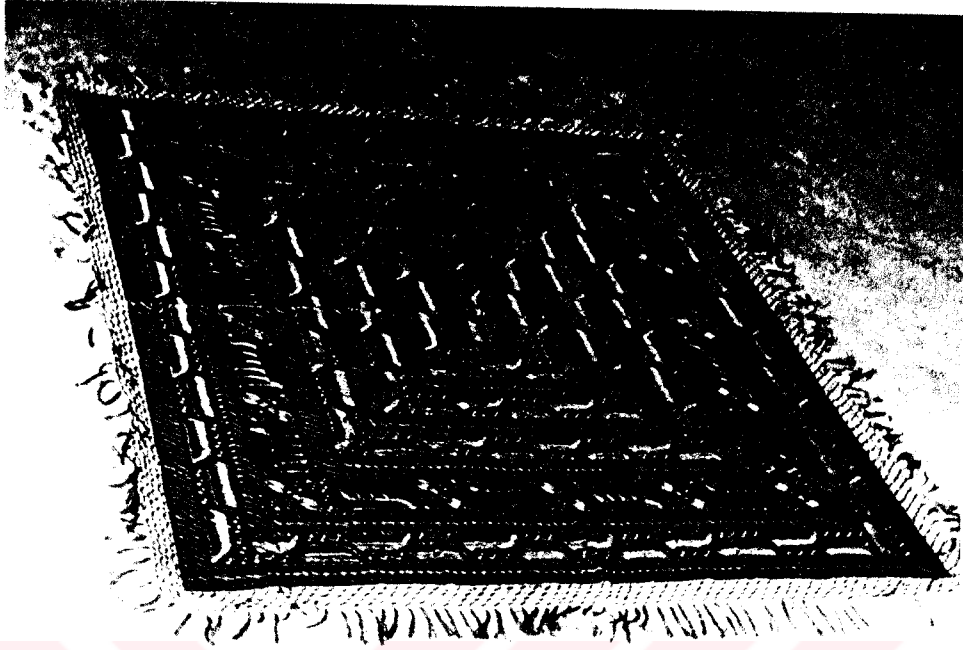
Resim 2

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 140 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Süpürge, papatya, aslan kuyruğu, badem
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında kopmalar yapılmadan desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Süpürgeli
Kompozisyonun özelliği	: Dış çevreden içe bölünen ince kalın sularla yüzey kapatılmış
Saklanma şekli	:
Korunma derecesi	:
Kenar temizliği	:

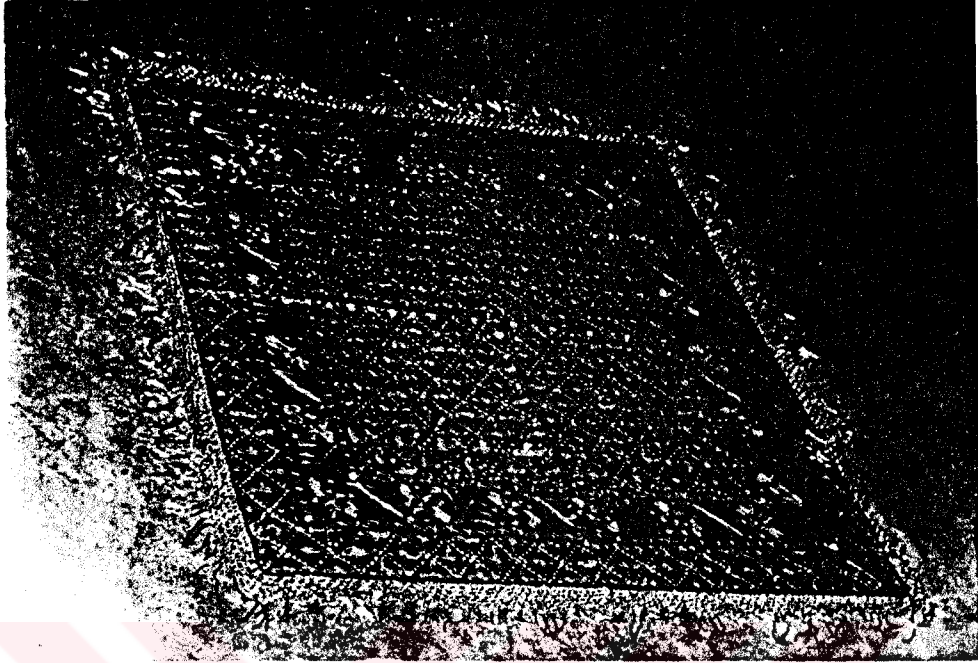
Resim 3

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 140 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, şal motifi, sekizli, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları, soyut
Motiflerin özellikleri	: Motifin birimleri ve motifler arasında kopmalar yapılmadan desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Bademli
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey su ve motiflerle bezenmiş
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

Resim 4

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 140 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Tütün yaprağı, altın, sekizli, elma
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Tütün yapraklı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan içe ince kalın sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

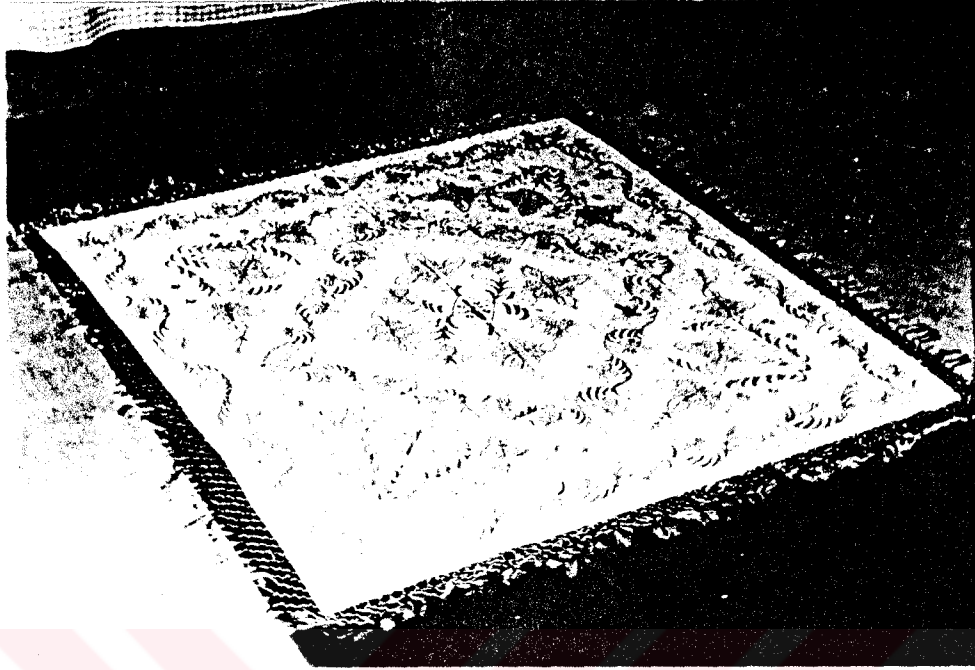
Resim 5

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 140 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Koyu sarı
Motiflerin adları	: Papatya, badem, kıvılcım, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Bademli
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan içe ince kalın sularla kapatılmış
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

Resim 6

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Eşyanın boyutları	: 140 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, kıvılcım, badem, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Kıvılcımlı papatya
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan içe ince kalın sularla kapatılmış
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

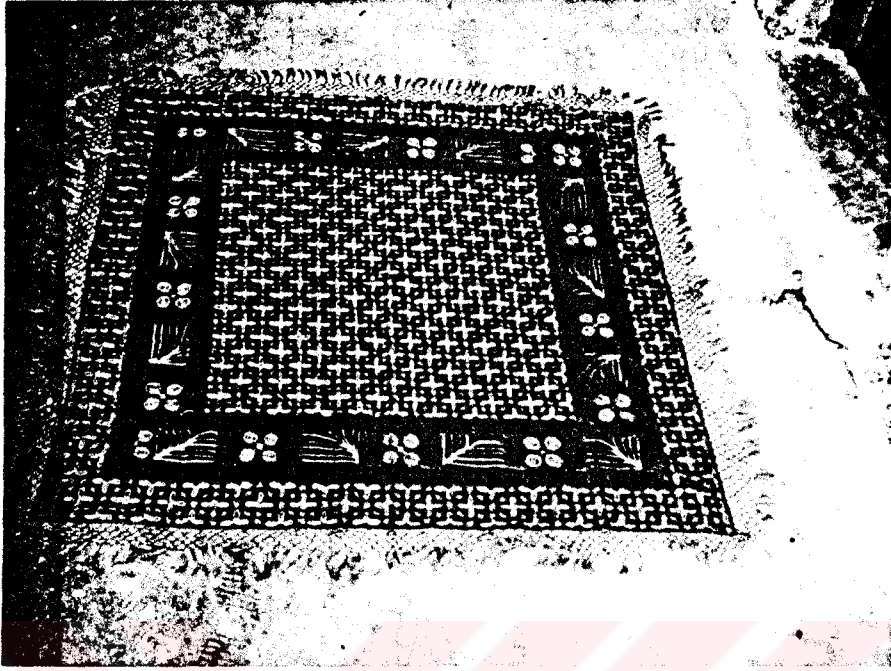
Resim 7

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 140 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Patiska
Kumaşın rengi	: Beyaz
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Çiçekler, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılar ve geçişlerde desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Demet çiçekli
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın su ve buketlerle kapatılmış
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

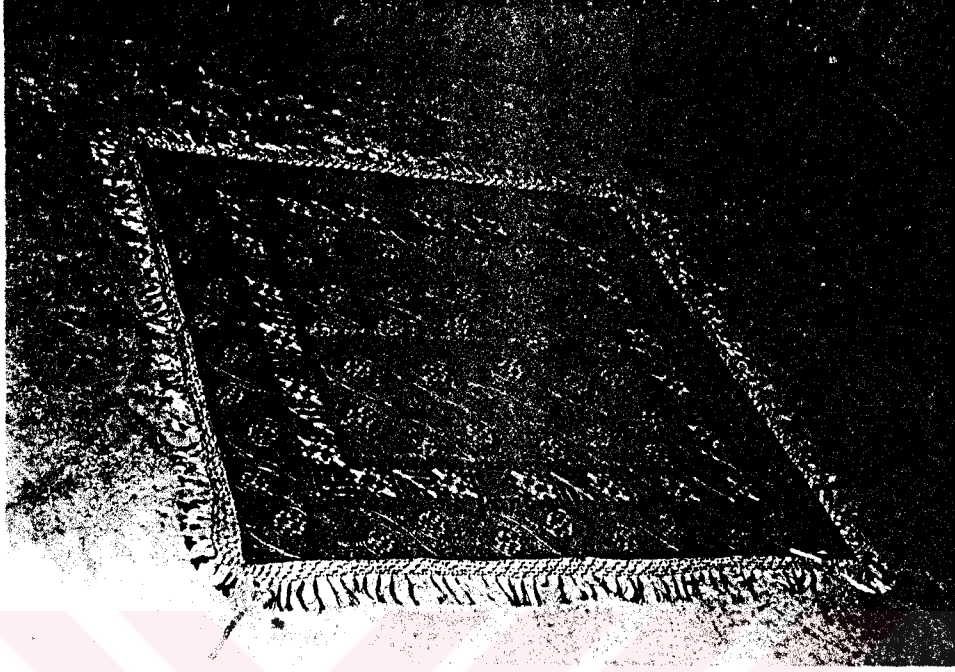
Resim 8

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 140 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı, beyaz
Motiflerin adları	: Altın, papatya, şal motifi, kıvılcım, sekizli
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Altınlı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzeyle dıştan-ıçe, ince-kalın su ve küme ile kapatılmış
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

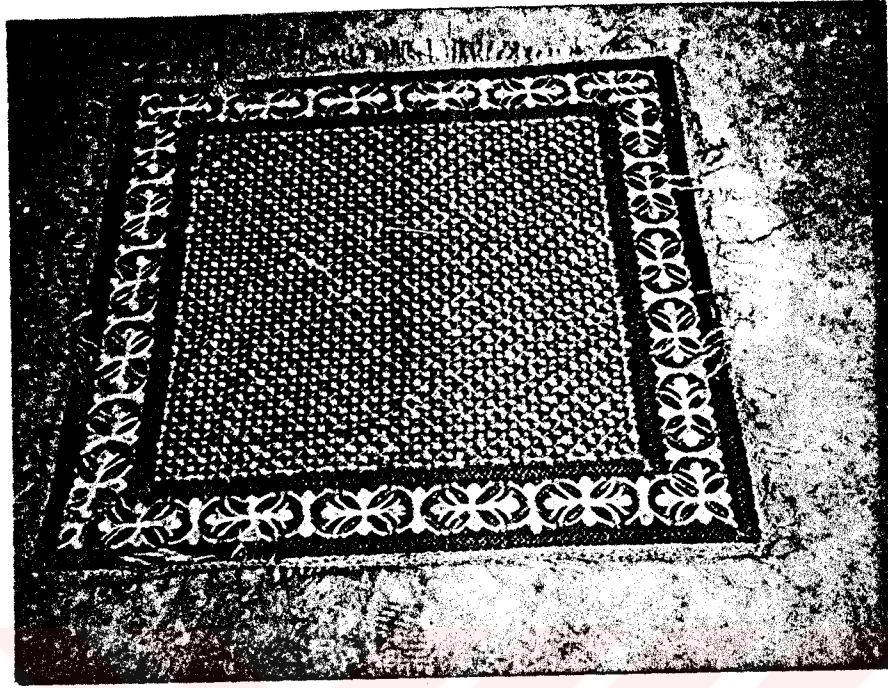
Resim 9

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 140 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Şal motifi, elma, kıvılcım, sekizli, tarak
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanı ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Şal motifli
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın su ve küme ile kapatılmış
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

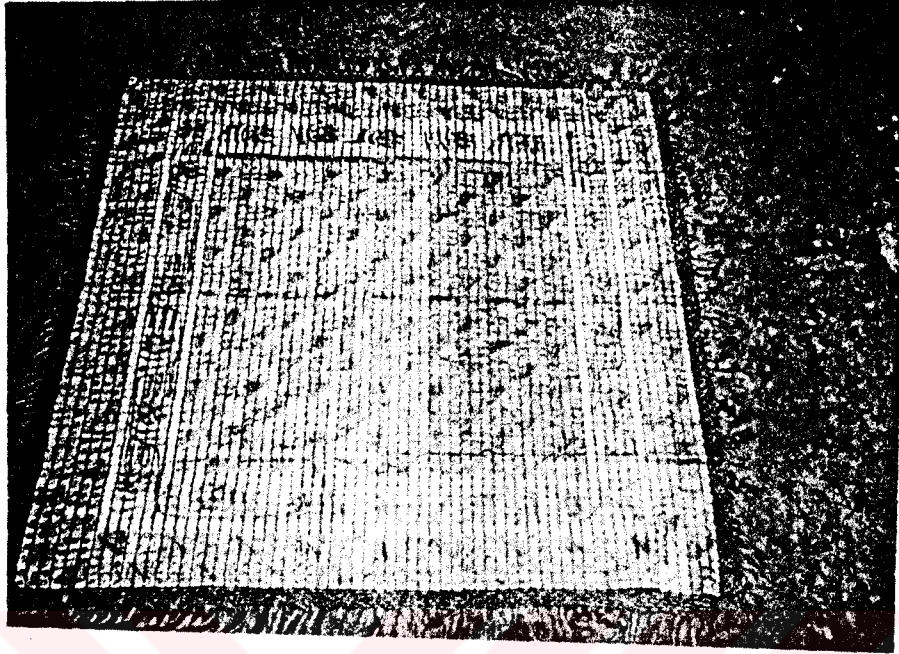
Resim 10

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 140 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, aslan kuyruğu, kıvılcım
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanı ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılar la desen oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Kıvılcımlı papatya
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

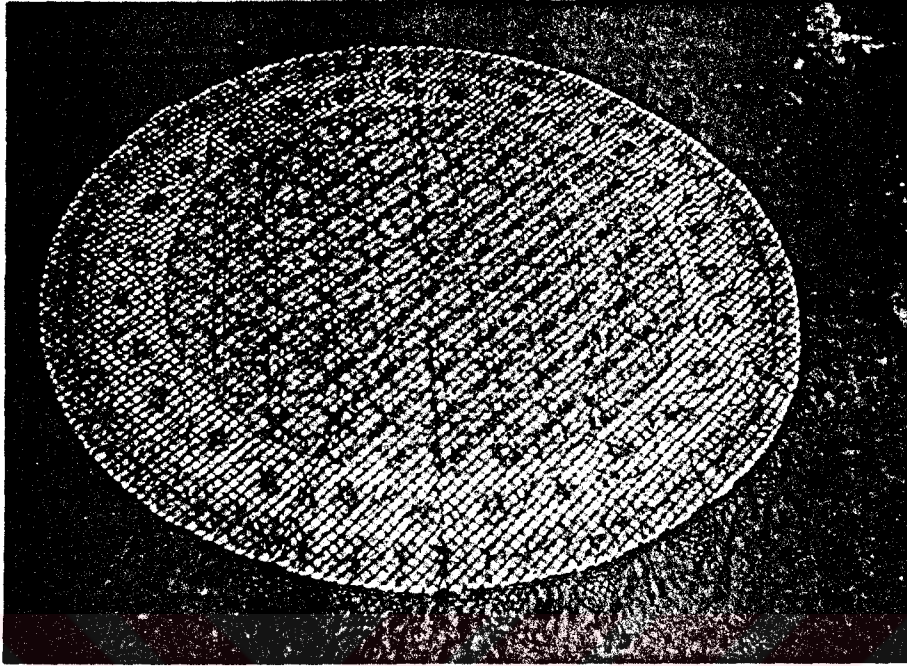
Resim 11

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 140 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzeri sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı, beyaz
Motiflerin adları	: Zambak, sekizli, beşli kıvılcım
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanı, soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Kıvılcımlı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın su ve küme ile kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

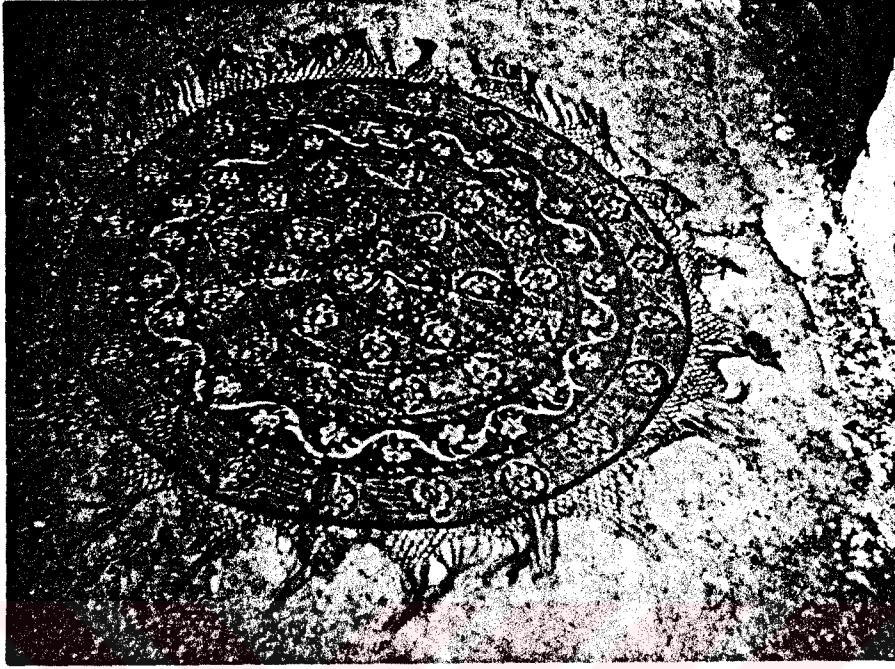
Resim 12

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 140 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Beyaz üzeri sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Süpürge, altın, aslan kuyruğu, papatya.
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Süpürgeli
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

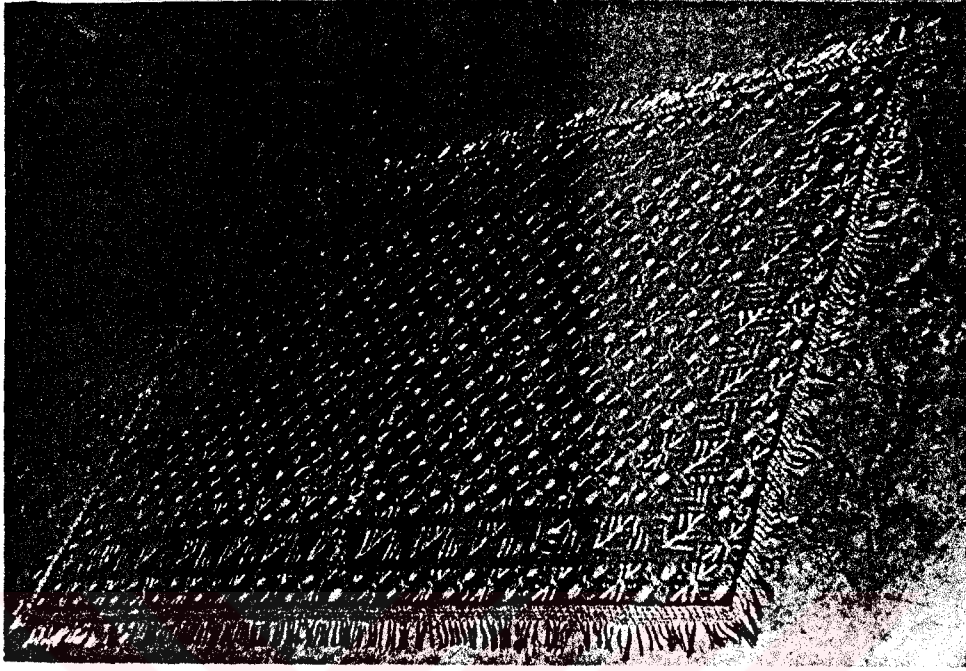
Resim 13

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: Çapı 180 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Beyaz üzeri sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, kasım patı
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler hazırlanmış.
Kompozisyonun adı	: Kasım patlı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe sularla ve küme ile kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

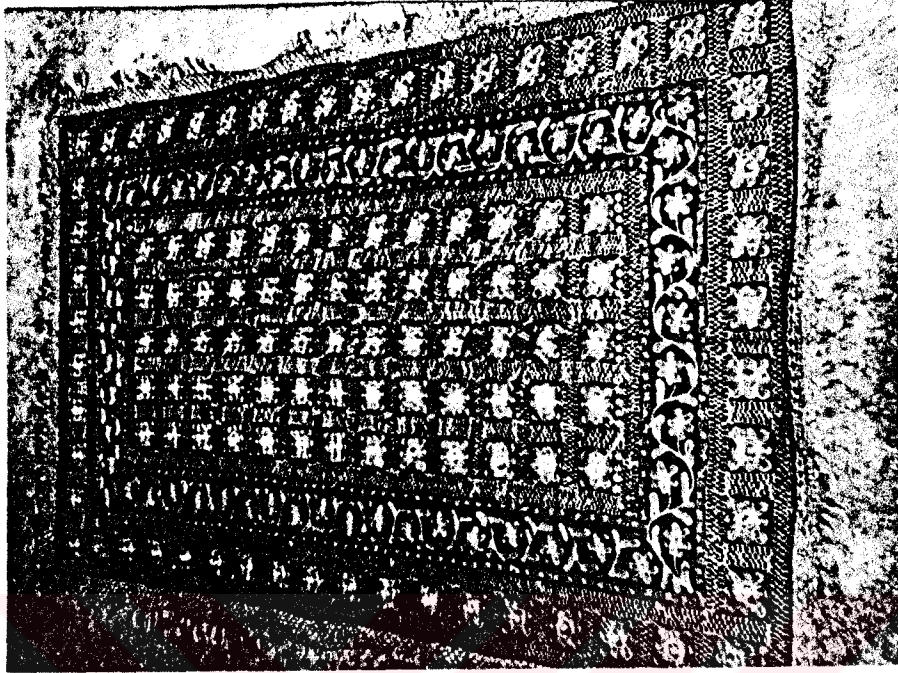
Resim 14

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: Çapı 180 cm.
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzeri sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı, beyaz
Motiflerin adları	: Papatya, aslan kuyruğu, kıvılcım
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Papatyalı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

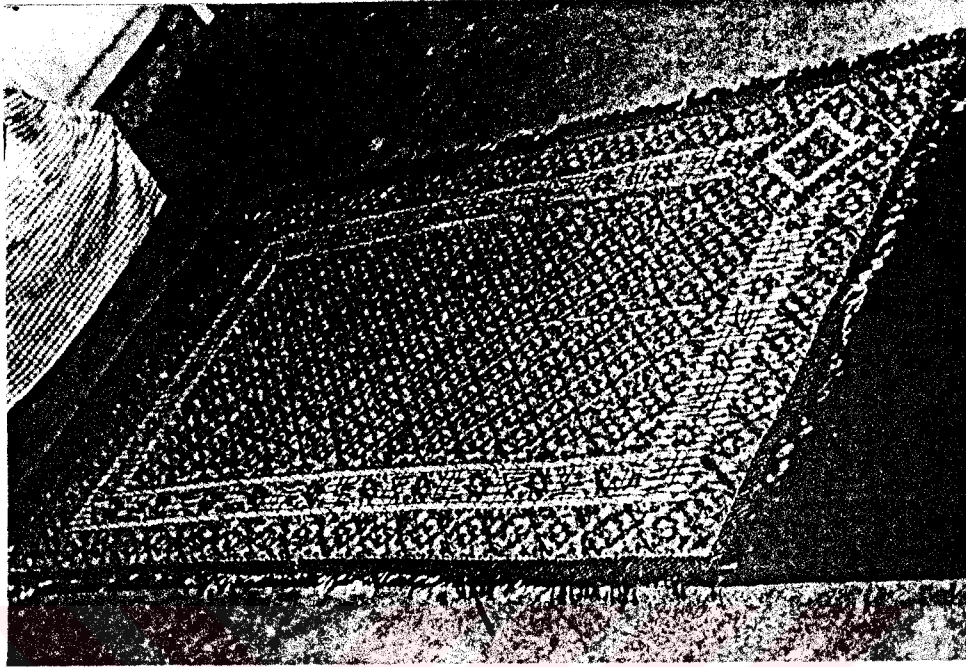
Resim 15

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 240 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Elma, tarak, aslan kuyruğu, kıvılcım
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut.
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılar ve geçişlerle desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Elmalı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın su ve kınelerle kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

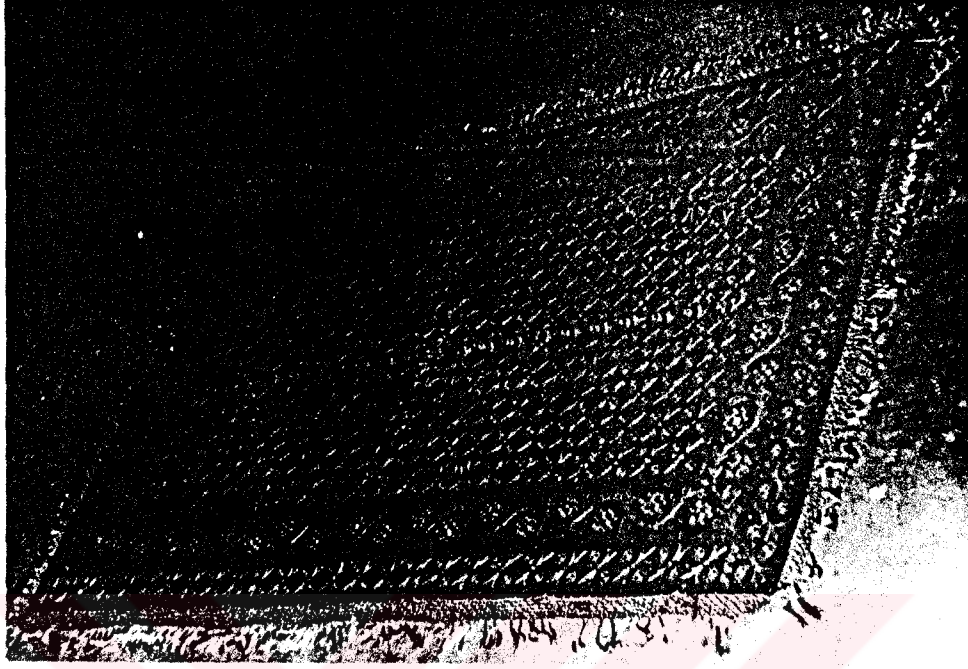
Resim 16

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 240 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzeri sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, sekizli, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanı ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Papatyalı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

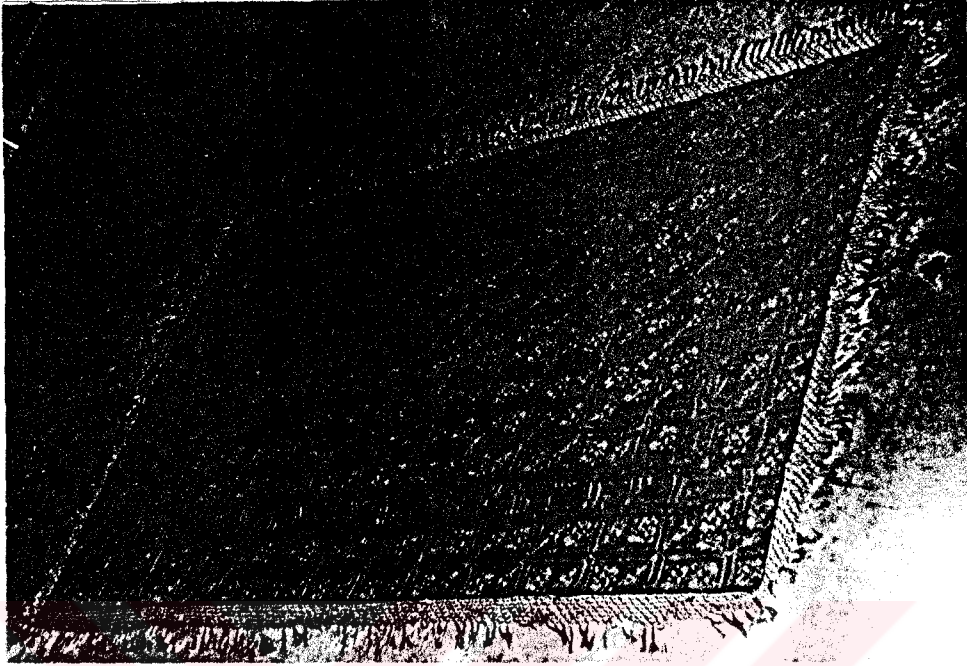
Resim 17

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 240 cm x 140 cm
Kumaşın tür	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Beyaz üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, aslan kuyruğu, sıvama
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları
Motiflerin özellikleri	: Motifin birimleri ve motifler arasında kopmalar yapılmadan desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Sıvama
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe doğru ince-kalın sularla tamamen kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

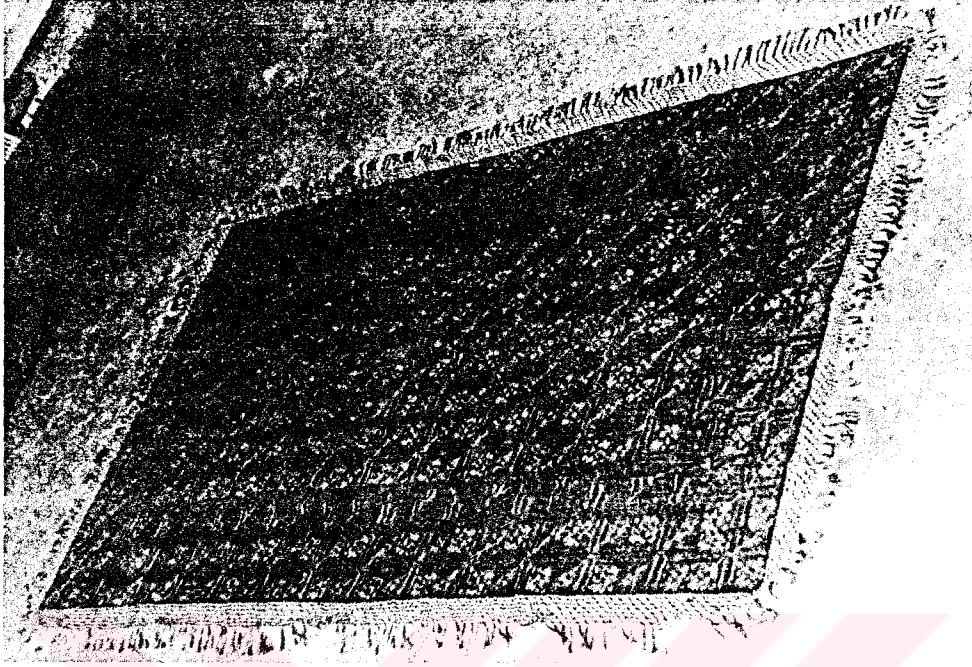
Resim 18

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 240 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Elma, papatya, aslan kuyruğu, kıvılcım, badem
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında kopmalar yapılmadan desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Elmalı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

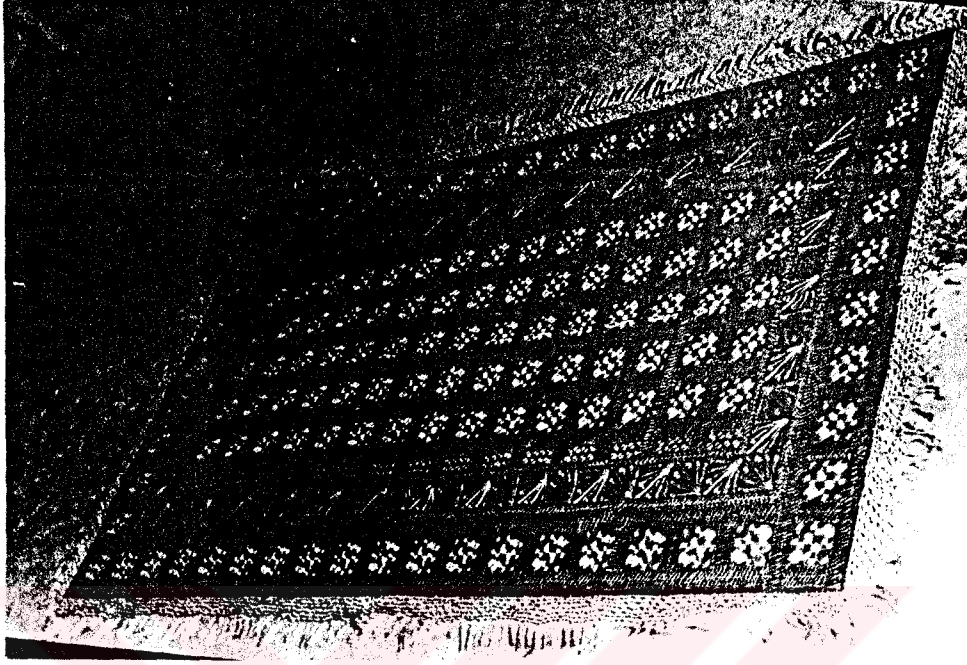
Resim 19

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Eşyanın boyutları	: 240 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, kasımpatı, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Papatyalı kasımpatlı.
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

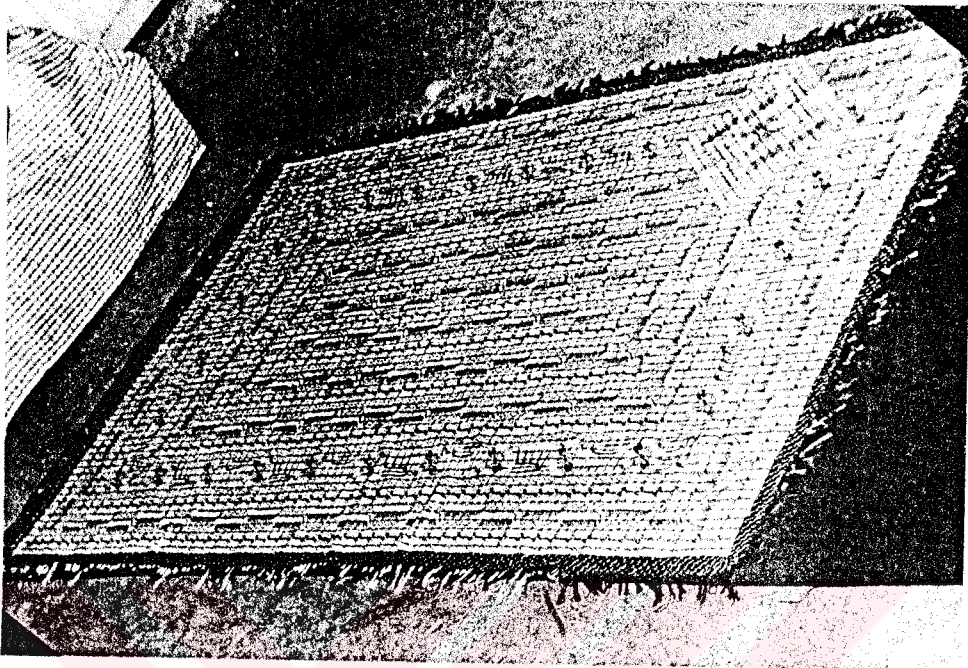
Resim 19

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Eşyanın boyutları	: 240 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, kasımpatı, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Papatyalı kasımpatlı.
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

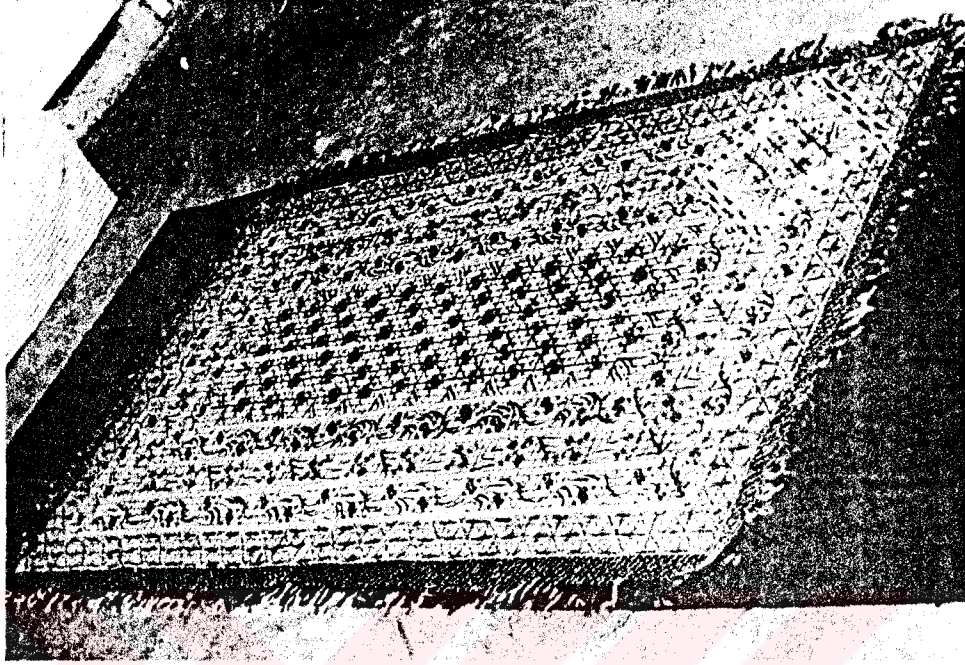
Resim 20

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 240 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin boyutları	: Sarı, beyaz
Motiflerin adları	: Papatya, sekizli, altın
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Papatyalı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

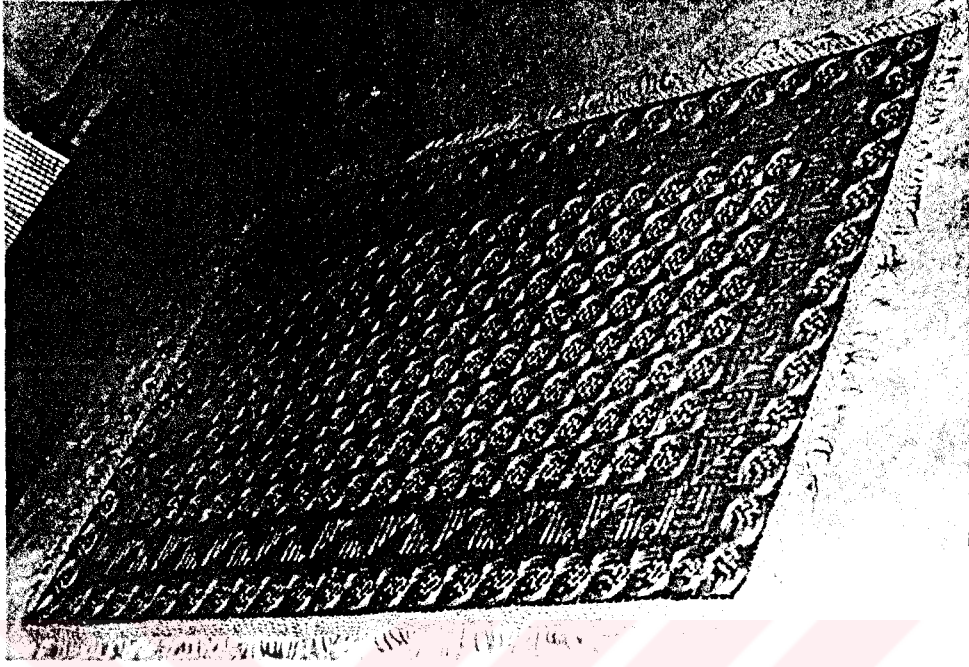
Resim 21

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 240 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Beyaz üzeri sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Tütün yaprağı, elma, altın, sekizli
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motifler arasında bağlantılarla sular oluşturulmuş
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

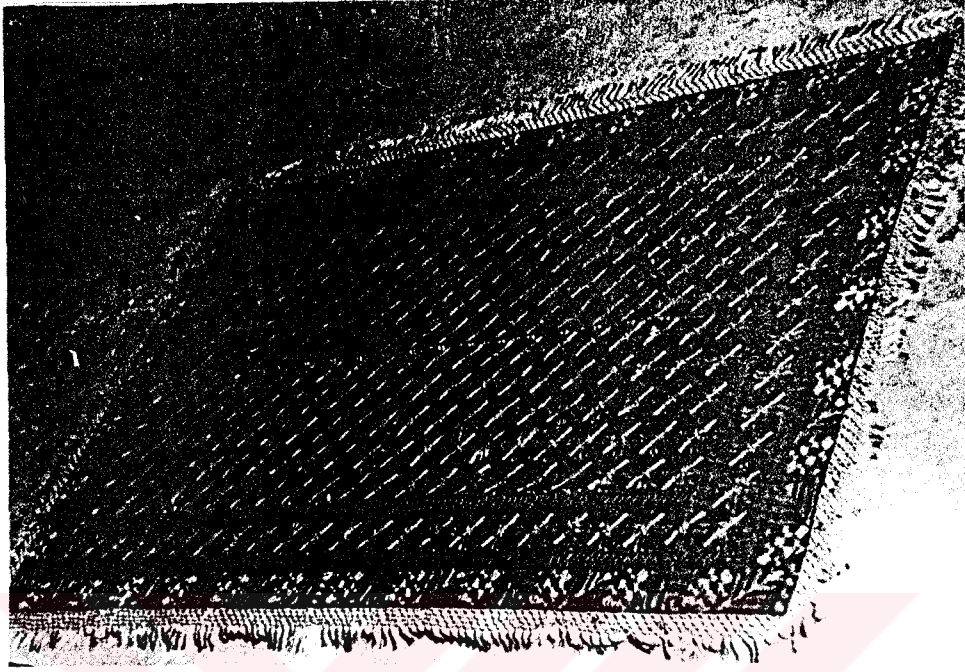
Resim 22

- Eşyanın türü : Masa örtüsü
- Boyutları : 240 cm x 140 cm
- Kumaşın türü : Buldan bezi
- Kumaşın rengi : Beyaz üzerine sarı kareli
- İpliğin türü : Suni ipek
- İpliğin rengi : Sarı
- Motiflerin adları : Elma, papatya, şal motifi, kıvılcım, sekizli
- Motiflerin kaynakları : Stilize edilmiş doğa elemanları
- Motiflerin özellikleri : Motifler arasında kopmalar yapılmadan sular oluşturulmuş.
- Kompozisyonun adı : Elmalı
- Kompozisyonun özelliği : Yüzey dıştan-içe doğru, ince-kalın sularla kapatılmış.
- Kenar temizliği : Koza
- Saklanma şekli : Naylon torba
- Korunma derecesi : İyi

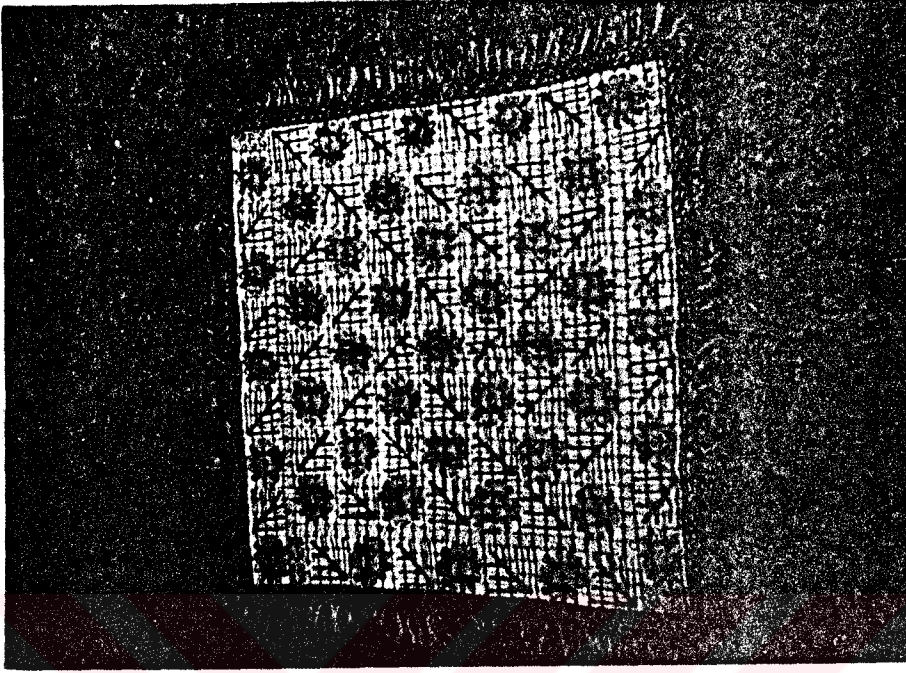
Resim 23

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Boyutları	: 240 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Buhara, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Dokuma kumaşının karelerine göre çizgilerde kopmalar yapılmadan kime ve sular oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Buharalı
Kompozisyonun özelliği	: Dış çevreden içe bölünen ince-kalın sularla yüzey kapatılmış.
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi
Kenar temizliği	: Koza

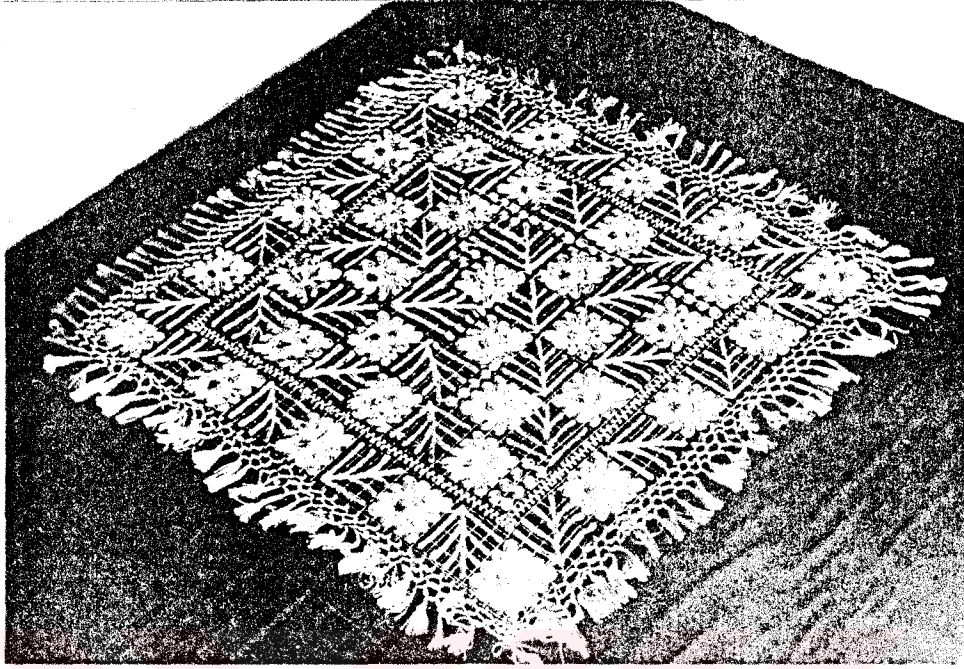
Resim 24

Eşyanın türü	: Masa örtüsü
Eşyanın boyutları	: 240 cm x 140 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, sekizli, tarak
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Taraklı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Koruma derecesi	: İyi

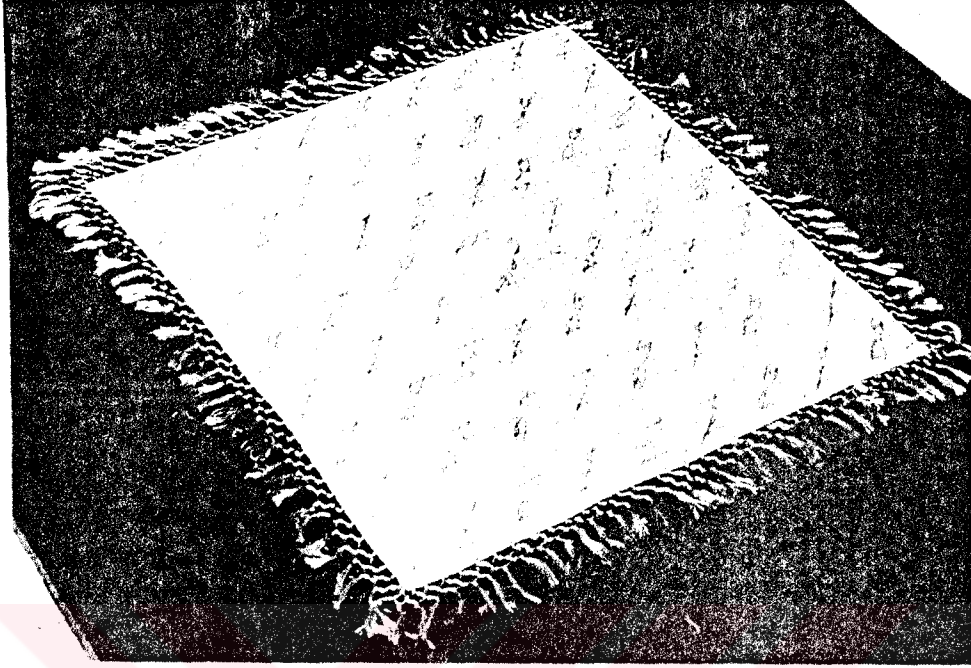
Resim 25

Eşyanın türü	: Televizyon örtüsü
Boyutları	: 100 cm x 100 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Beyaz üzeri sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, sekizli
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanı, soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Papatyalı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey ince-kalın sularla bezenmiş
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

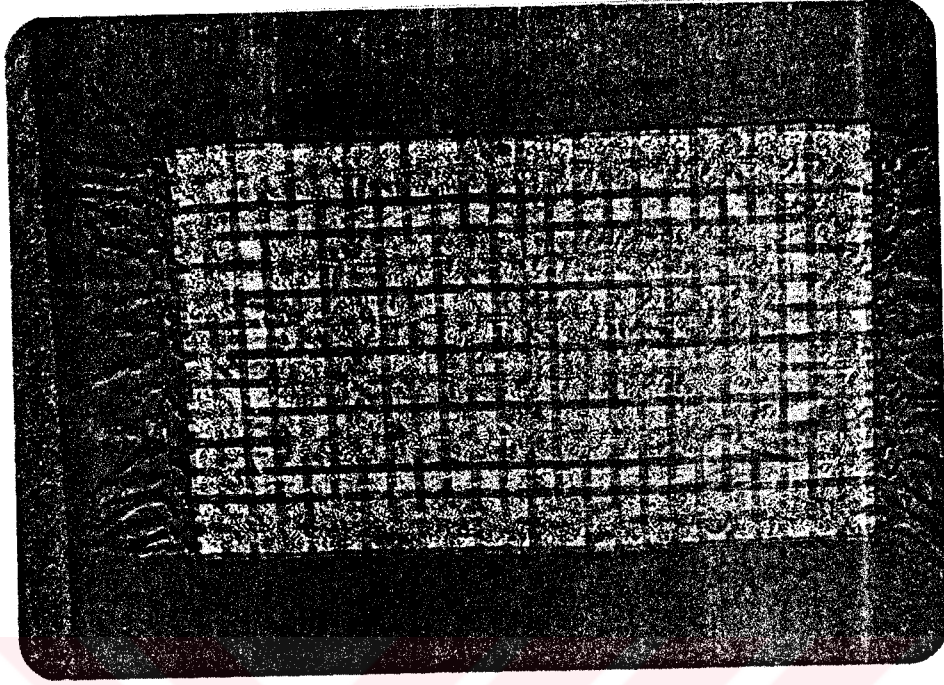
Resim 26

Eşyanın türü	: Televizyon örtüsü
Boyutları	: 100 cm x 100 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzeri sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, altın, sekizli
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Papatyalı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

Resim 27

Eşyanın türü	: Televizyon örtüsü
Boyutları	: 100 cm x 100 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Beyaz üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Badem, kasımpatı, aslan kuyruğu.
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında kopmalar yapılmadan desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Bademli
Kompozisyonun adı	: Bademli
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan içe doğru ince, kalın sularla kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

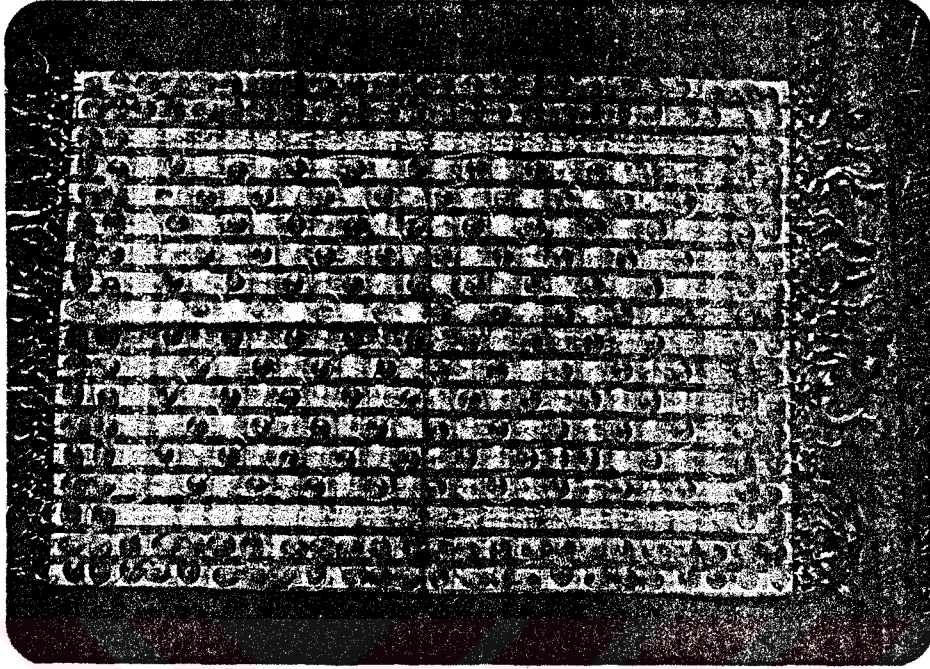
Resim 28

Eşyanın türü	: Sehpa örtüsü
Boyutları	: 50 cm x 40 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Sarı beyaz kareli
İpliğin türü	: Suni ipek, polyester iplik
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Elma, badem, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Elmalı badem
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, su ve kümelerle bezenmiş
Kenar temizliği	: Koza
Saklama şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

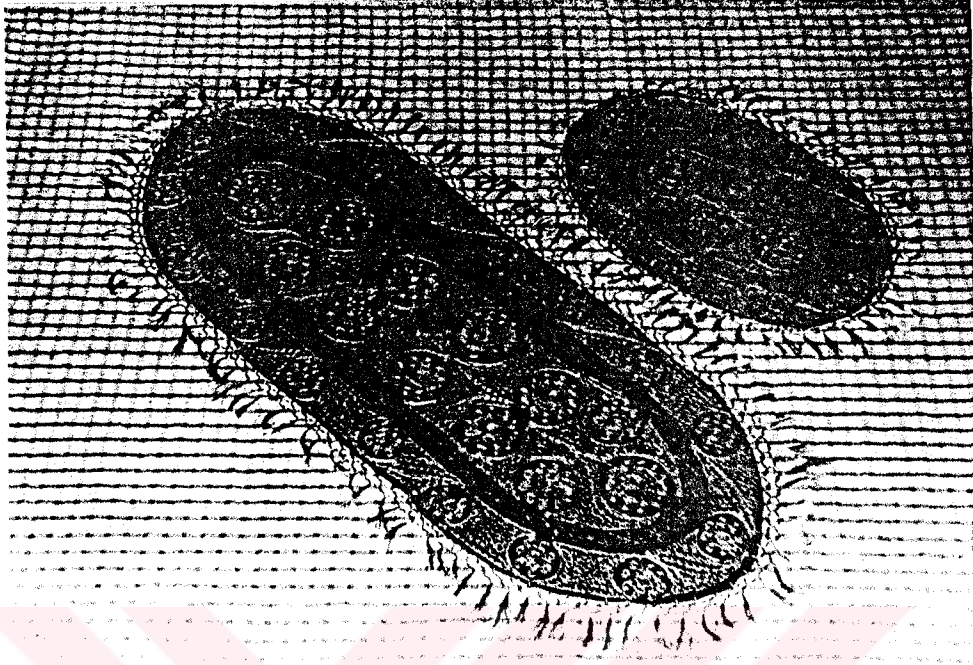
Resim 29

Eşyanın türü	: Sehpa örtüsü
Boyutları	: 90 cm x 40 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Siyah üzeri sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Pembe
Motiflerin adları	: Buhara, zambak, sekizli, kıvılcım
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler hazırlanmış
Kompozisyonun adı	: Buharalı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe su ve kümelerle bezenmiş
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

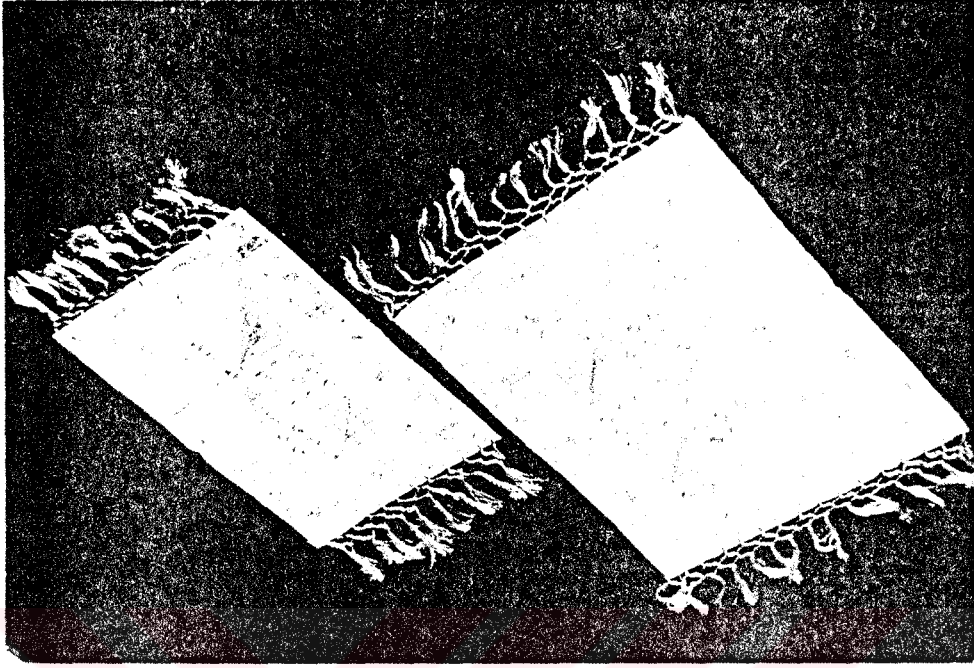
Resim 30

Oyanın türü	: Sehpa örtüsü
Boyutları	: 40 cm x 50 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Beyaz sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı, beyaz
Motiflerin adları	: Sekizli, altın, badem
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motifler birbirine bağlantılı olarak çalışılmış.
Kompozisyonun adı	: Altınlı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe su ve kümelerle kapatılmış
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

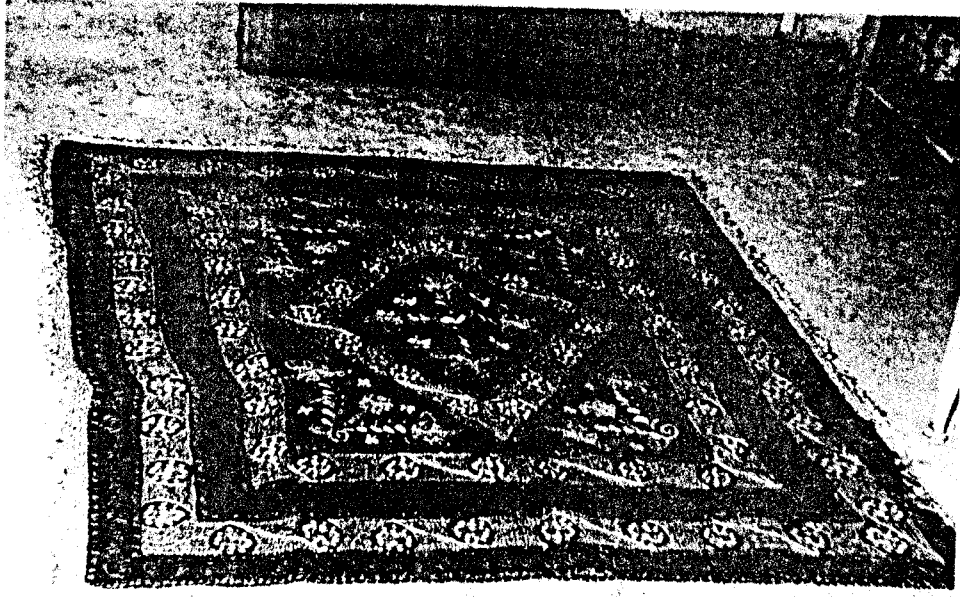
Resim 31

Eşyanın türü	: Sehpa örtüsü
Boyutları	: 100 cm x 40 cm, 50 cm x 35 cm (oval)
Kumaşın türü	: Kaşmir (keten)
Kumaşın rengi	: Siyah
İpliğin türü	: Suni ipek, sim
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, kıvılcım, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılar ve geçişlerle desenler oluşturulmuştur.
Kompozisyonun adı	: Papatyalı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın sularla kapatılmış
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

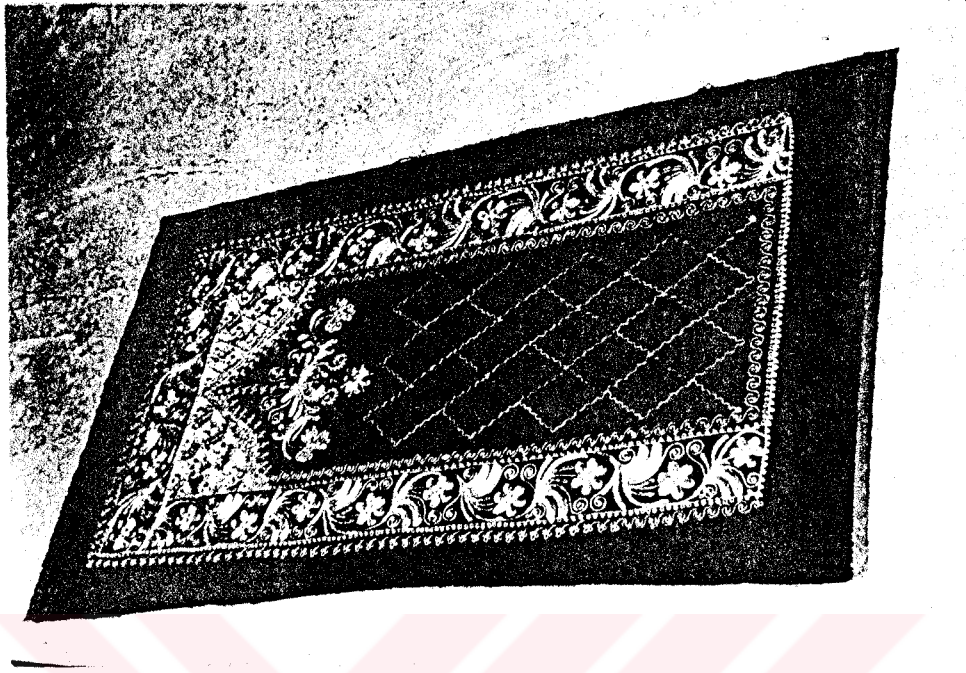
Resim 32

Eşyanın türü	: Sehpa örtüsü
Boyutları	: 50 cm x 40 cm- 40 cm x 30 cm
Kumaşın türü	: Buldan bezi
Kumaşın rengi	: Beyaz üzerine sarı kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Süpürge, altın, şal motifi, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılar ve geçişlerle desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Süpürgeli
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın su ve kümelerle kapatılmış.
Keran temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

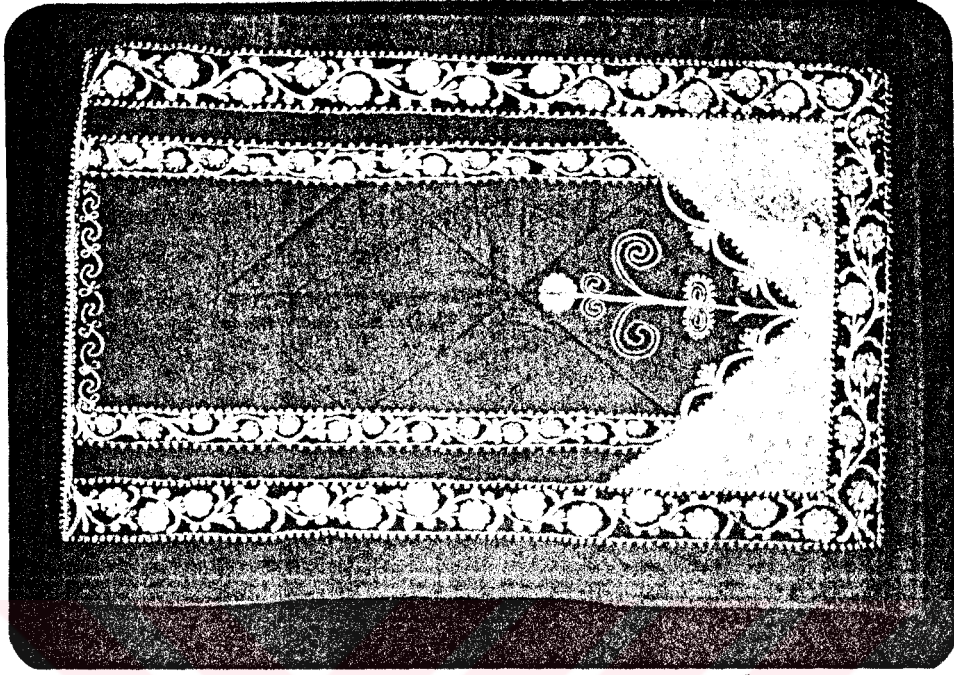
Resim 33

Eşyanın türü	: Yatak örtüsü
Boyutları	: 250 cm x 300 cm
Kumaş türü	: Kadife
Kumaş rengi	: Siyah
İplik türü	: Suni ipek, sim
İplik rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, aslan kuyruğu, kıvılcım, çiçek demeti
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Papatyalı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe, ince-kalın sularla ve köşe motifleriyle kapatılmış.
Kenar temizliği	: Koza
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

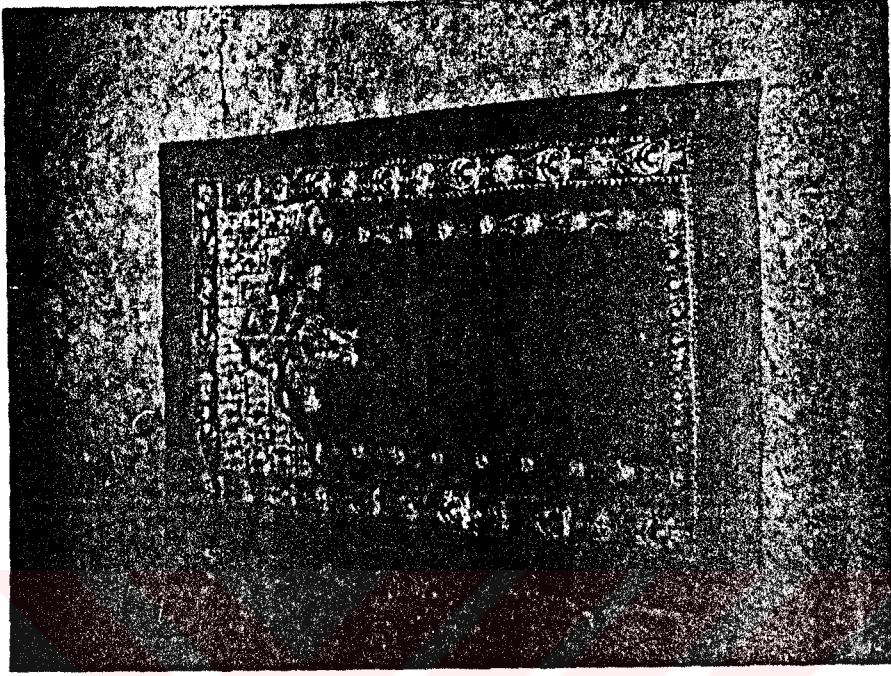
Resim 34

Eşyanın türü	: Seccade
Boyutları	: 150 cm x 75 cm
Kumaşın türü	: Kadife
Kumaşın rengi	: Kahverengi
İpliğin türü	: Suni ipek, sim
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, avize, aslan kuyruğu, kıvılcım
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Avizeli
Kompozisyonun özelliği	: Yüzeyde ince-kalın sularla mihraplı bir düzenleme yapılmış.
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

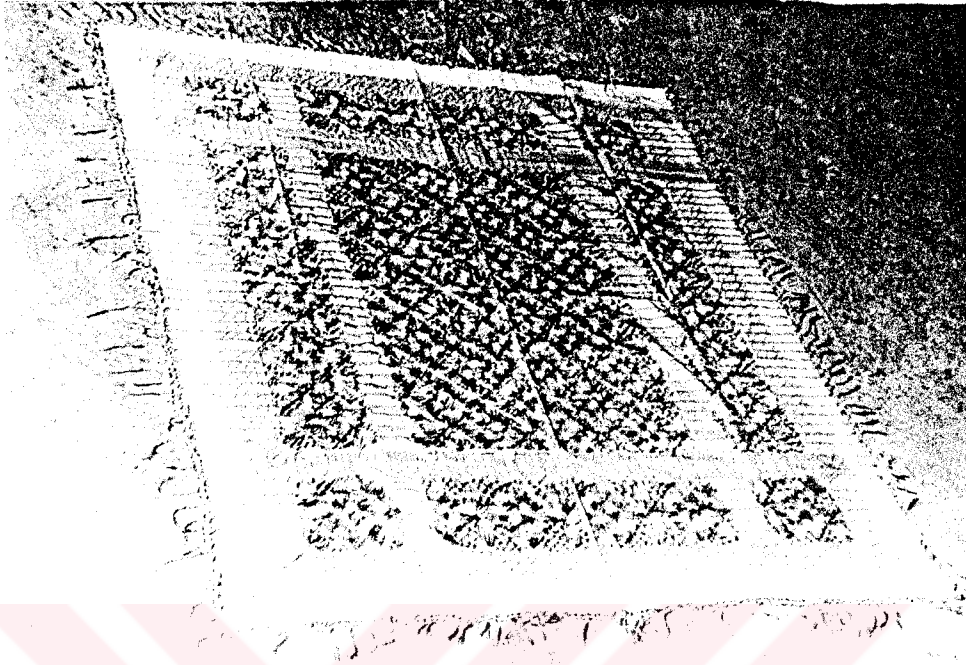
Resim 35

- Eşyanın türü : Seccade
- Boyutları : 150 cm x 75 cm
- Kumaşın türü : Saten
- Kumaşın rengi : Bordo
- İpliğin türü : Suni ipek
- İpliğin rengi : Sarı
- Motiflerin adları : Elma, altın, kıvılcım, aslan kuyruğu, sıvama
- Motiflerin kaynakları : Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
- Motiflerin özellikleri : Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
- Kompozisyonun adı : Mihraplı
- Kompozisyonun özelliği : Yüzey ince-kalın sularla, mihraplı olarak düzenlenmiş.
- Saklanma şekli : Naylon torba
- Korunma derecesi : İyi

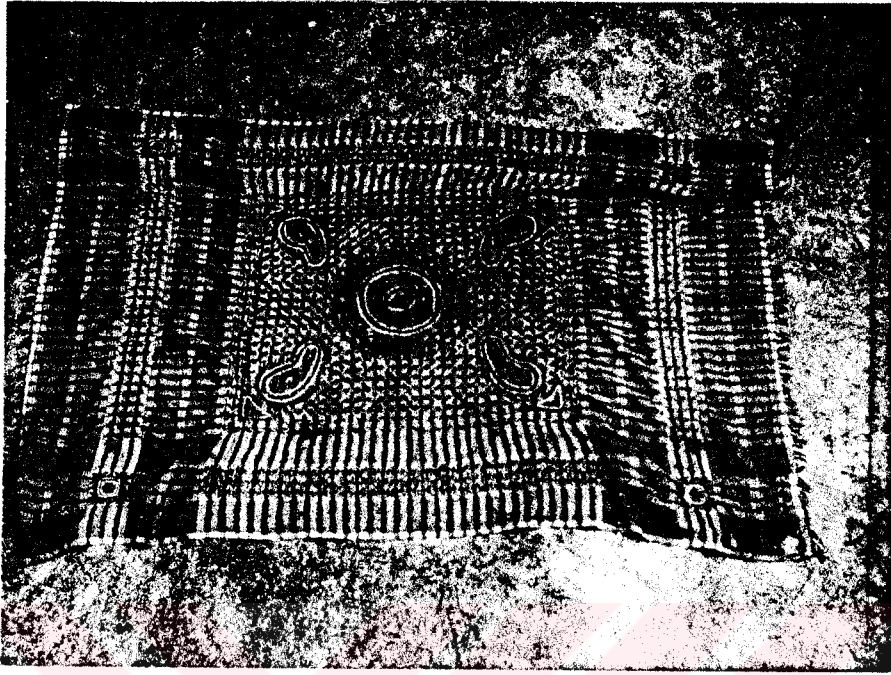
Resim 36

Eşyanın türü	: Seccade
Boyutları	: 150 cm x 75 cm
Kumaşın türü	: Saten
Kumaşın rengi	: Bordo
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Buhara, aslan kuyruğu, elma, kıvılcım.
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanı ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun adı	: Buharalı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzeyde ince-kalın su ve küme ile mihraplı bir düzen yapılmış
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

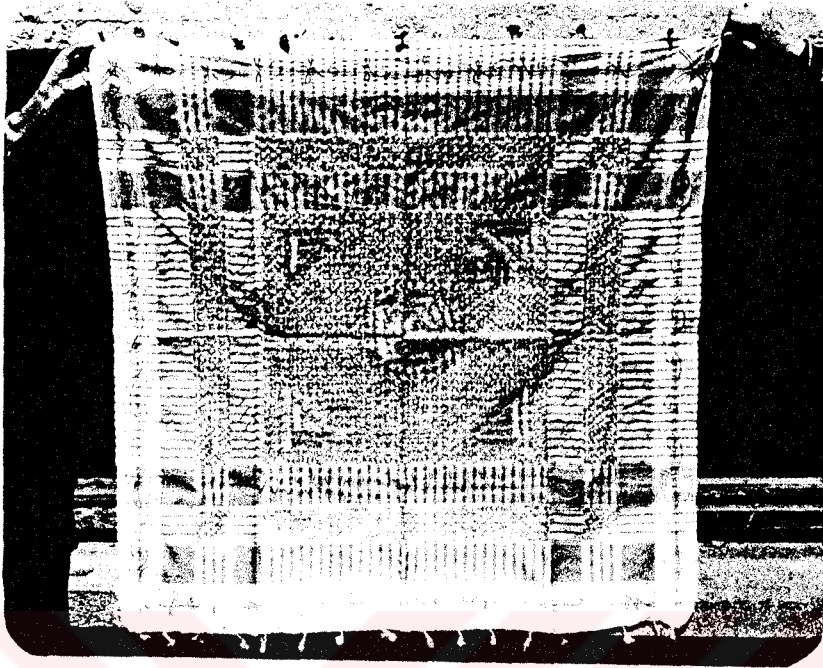
Resim 37

- Eşyanın türü : Üslük
- Boyutları : 130 cm x 130 cm
- Kumaşın türü : Üslük kumaşı
- Kumaşın rengi : Beyaz üzerine sarı kareli
- İpliğin türü : Suni ipek
- İpliğin rengi : Sarı
- Motiflerin adları : Kasımpatı, sekizli, kıvılcım
- Motiflerin kaynakları : Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
- Motiflerin özellikleri : Kumaşın karelerine göre çizgilerde kopmalar yapılmadan küme ve sular oluşturulmuş.
- Kompozisyonun adı : Sıvama
- Kompozisyonun özelliği : Dış çevreden içe bölünen ince-kalın sularla yüzey kapatılmış.
- Kenar temizliği : Koza
- Saklanma şekli : Naylon torba
- Korunma derecesi : İyi

Resim 38

- Eşyanın türü : Üslük
- Boyutları : 100 cm x 140 cm
- Kumaşın türü : Üslük kumaşı
- Kumaşın rengi : Beyaz sarı kareli
- İpliğin türü : Tabii ipek
- İpliğin rengi : Sarı
- Motiflerin adları : Badem, altın, göbek ve köşe motifleri
- Motiflerin kaynakları : Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
- Motiflerin özellikleri : Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
- Kompozisyonun adı : Göbekli
- Kompozisyonun özelliği : Yüzey su ve motiflerle bezenmiş
- Saklanma şekli : Bohça içinde
- Korunma derecesi : İyi

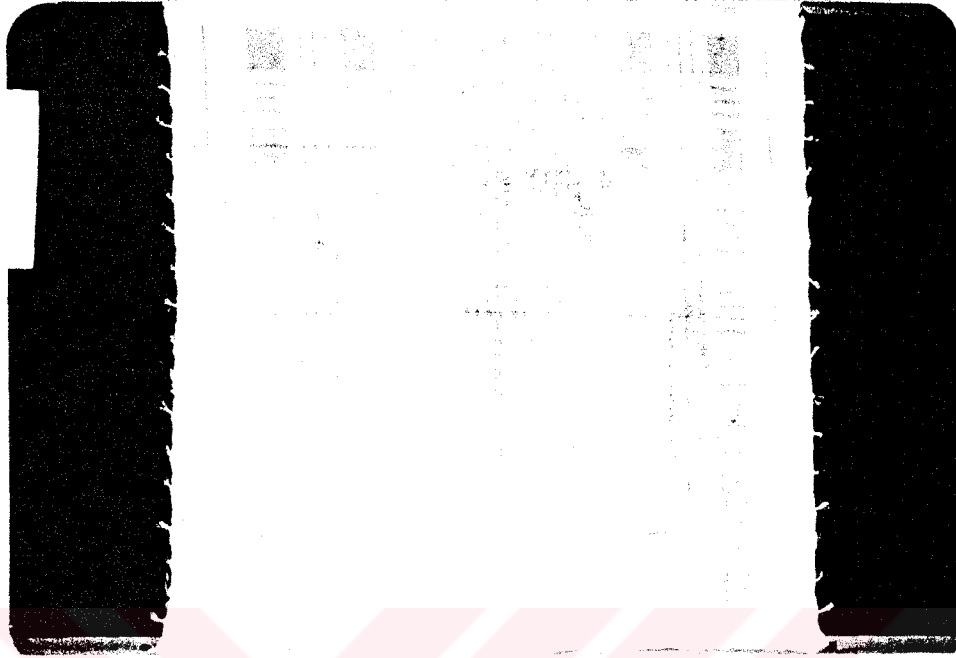
Resim 39

Eşyanın türü	: Üslük
Boyutları	: 130 cm x 130 cm
Kumaşın türü	: Üslük kumaşı
Kumaşın rengi	: Sarı, beyaz kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Koyu sarı
Motiflerin adları	: Altın, göbek, sekizli, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motifler birbirleri ile bağlantılı bir biçimde desenler hazırlanmış.
Kompozisyonun adı	: Göbekli
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe su ve kümelerle bezenmiş
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

Resim 40

Eşyanın türü	: Üslük
Boyutları	: 130 cm x 130 cm
Kumaşın türü	: Üslük kumaşı
Kumaşın rengi	: Sarı beyaz kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adı	: Zambak, sıvama, altın
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanı ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler hazırlanmış.
Kompozisyonun adı	: Sıvama
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey dıştan-içe su ve kümelerle kapatılmış
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

Resim 41

Eşyanın türü	: Üslük
Boyutları	: 130 cm x 130 cm
Kumaşın türü	: Üslük kumaşı
Kumaşın rengi	: Sarı, beyaz kareli
İpliğin türü	: Suni ipek
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Altın, kıvılcım, sekizli
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motifler arasında bağlantılarla desen hazırlanmış
Kompozisyonun adı	: Altınlı
Kompozisyonun özelliği	: Yüzey ince-kalın sularla bezenmiş.
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

Resim 42

Eşyanın türü	: Sabahlık
Kumaşın türü	: Kadife
Kumaşın rengi	: Bordo
İpliğin türü	: Suni ipek, sim
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Elma, sekizli, şal motifi
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanı
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyon özelliği	: Sabahlığın; kol uçları, etek uçları, yaka çevresi ve ön ortasına bordür biçiminde su, önüne de ayrı su yerleştirilmiş.
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: Kumaş ve eşya türüne uygun değil.

Resim 43

Eşyanın türü	: Elbise
Kumaşın türü	: Buldan Bükülü Bezi
Kumaşın rengi	: Beyaz
İpliğin türü	: Suni ipek, sim
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Şal motifi, elma, kıvılcım, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motilerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun özelliği	: Elbisenin yakası, kol ve etek uçlarıyla önüne çeşitli sular yerleştirilmiş.
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: Eşya türüne uygun değil.

Resim 44

Eşyanın türü	: Elbise
Kumaşın türü	: Kadife
Kumaşın rengi	: Yeşil
Motiflerin adları	: Elma, şal motifi, kıvılcım, aslan kuyruğu
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun özelliği	: Elbisenin önü, yaka çevresi, kolları ve etek ucuna değişik sular yerleştirilmiş.
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: Eşya ve kumaş türüne uygun değil.

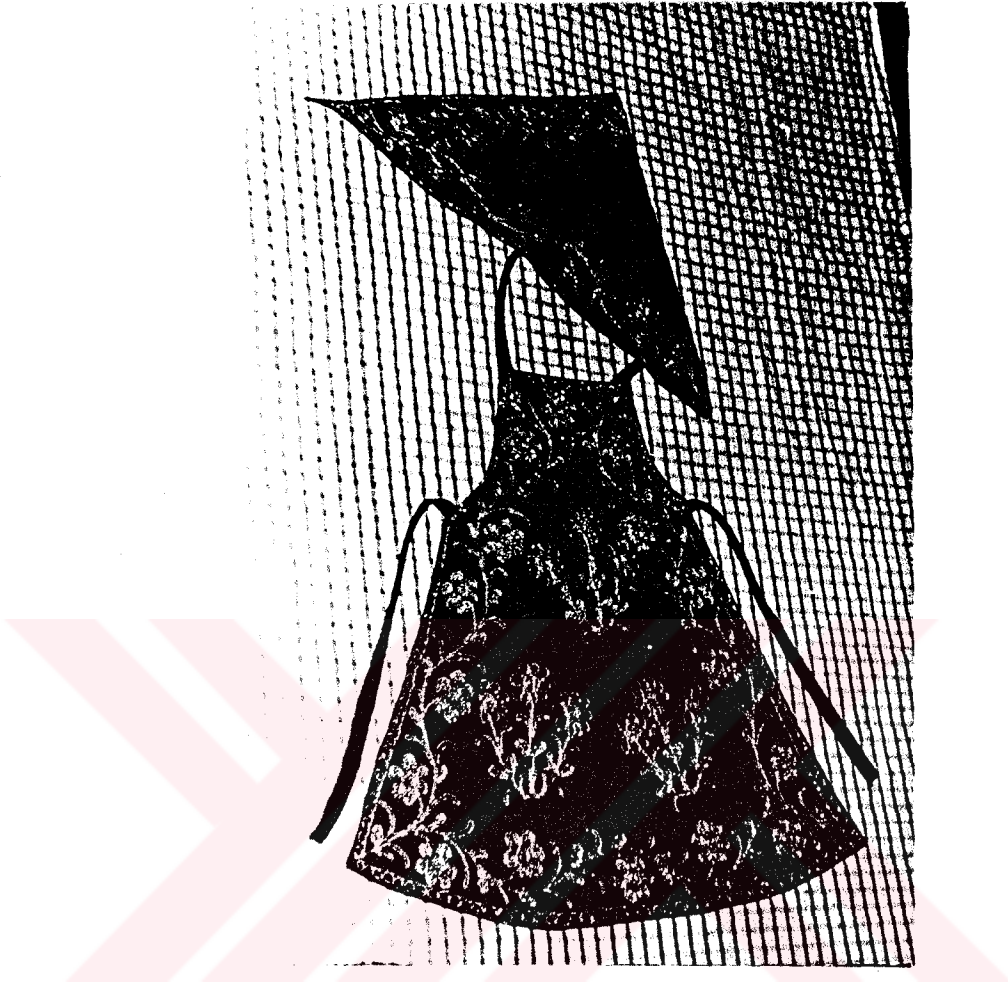
Resim 45

Eşyanın türü	: Elbise
Kumaşın türü	: Buldan Bükülü Bezi
Kumaşın rengi	: Siyah
İpliğin türü	: SUni ipek, sim
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Süpürge, altın, sekizli, kıvılcım, şal motifi
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motifler arasında bağlantılarla sular oluşturulmuş.
Kompozisyonun özelliği	: Elbisenin önü, yakası, kol ve etek uçlarına değişik sular yerleştirilmiştir.
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: Eşya türüne uygun değil

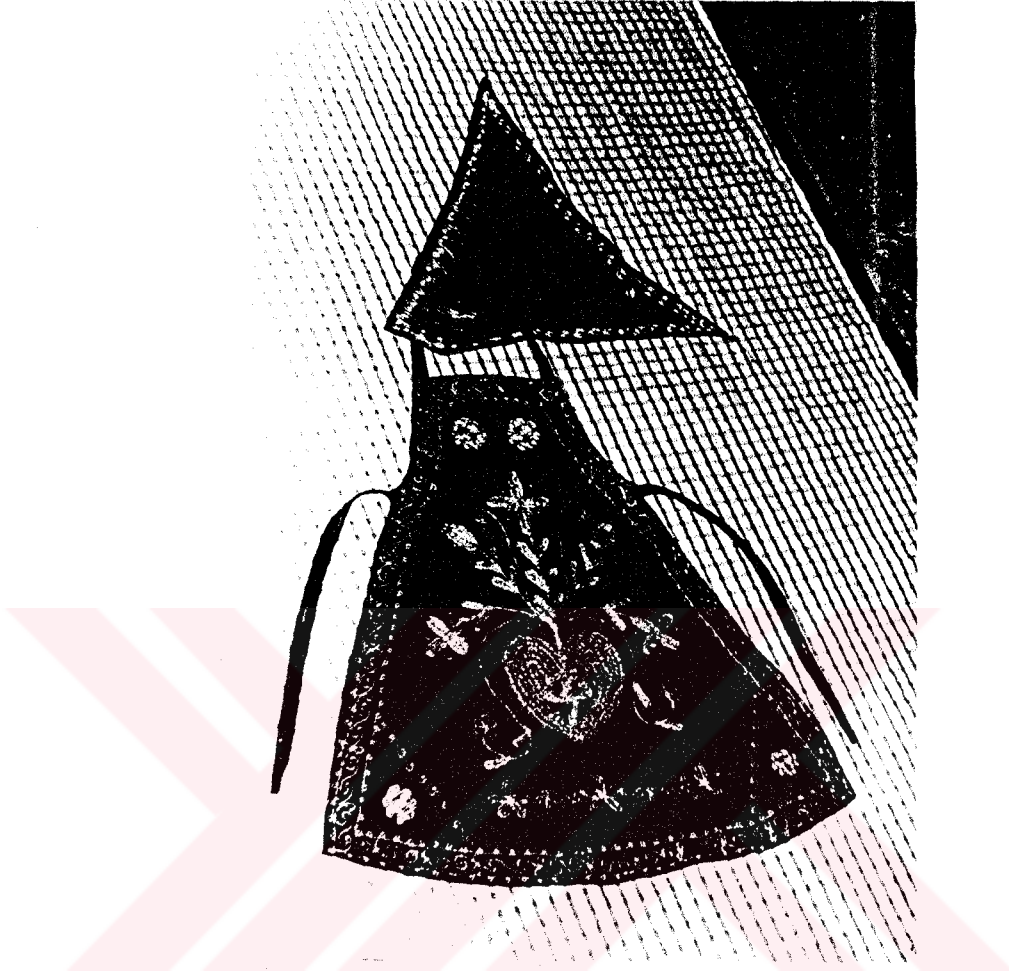
Resim 46

Eşyanın türü	: Bulûz
Kumaşın türü	: Kadife
Kumaşın rengi	: Bordo
İpliğin türü	: SUni ipek, sim
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Elma, çiçek demeti, sekizli
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun özelliği	: Bulûzun yakası, etek uçları ve kol uçlarına su önüne ve kollarına ayrı desenler yerleştirilmiş.
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: Eşya ve kumaş türüne uygun değil.

Resim 47

Eşyanın türü	: Mutfak önlüğü
Kumaşın türü	: Naylon jarse
Kumaşın rengi	: Bordo
İpliğin türü	: Suni ipek, sim
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Papatya, kıvılcım, çiçek demetleri
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyonun özelliği	: Su ve çiçek demetleriyle önlük bezenmiş.
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

Resim 48

Eşyanın türü	: Mutfak önlüğü
Kumaşın türü	: Naylon jarse
Kumaşın rengi	: Lacivert
İpliğin türü	: Suni ipek, sim
İpliğin rengi	: Sarı
Motiflerin adları	: Vazoda çiçekler, aslan kuyruğu, kıvılcım, altın
Motiflerin kaynakları	: Stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut
Motiflerin özellikleri	: Motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuş.
Kompozisyon özelliği	: Önlüğün ve bonenin çevrelerine sular yerleştirilmiş, önlüğün önüne de vazoda çiçekler yerleştirilmiş.
Saklanma şekli	: Naylon torba
Korunma derecesi	: İyi

Buldan işinin uygulandığı ürünler ve boyutları;

Masa Örtüleri	dikdörtgen	: 140 cm x 240 cm
	kare	: 140 cm x 140 cm
	yuvarlak	: çapı 180 cm
Televizyon Örtüsü		: 100 cm x 100 cm
Sehpa Örtüsü	büyük	: 70 cm x 40 cm
		100 cm x 40 cm
	kiçik	: 50 cm x 40 cm
		55 cm x 35 cm

Yatak Örtüsü : 250 cm x 300 cm

Seccade : 150 cm x 75 cm

Üslük : 130 cm x 130 cm

Sabahlık, elbise, bulûz ve mutfak önlüğü gibi ürünlerdir.

İşlemler genellikle kareli Buldan Bezi ve Üslük kumaşları üzerine uygulanmakta, bazı ürünlerde de Buldan Bükülü Bezi, kadife, saten ve jarse kumaşlar üzerine işleme yapılmıştır.

İşlemlerde iplik olarak suni ipek, polyester iplik ve sim kullanılmıştır. İplikten kaynaklanan parlaklık işlemlerin önemli bir özelliğidir. İplik renkleri de genellikle sarıdır. Masa örtülerinin bir kısmında motif özelliklerine göre sarı ile birlikte beyaz renkli ipekte kullanılmıştır.

Ürünlerde uygulanan motifler şunlardır; altın, elma, badem, papatya, zambak, buhara, kasımpatı, aslan kuyruğu, kıvılcım, sekizli, süpürge, şal deseni v.b.'dir. Motiflerin kaynakları stilize edilmiş doğa elemanları ve soyuttur. İşleme tekniğinin gereği motiflerin birimleri ve motifler arasında bağlantılarla desenler oluşturulmuştur.

Kompozisyonlarda yüzey dıştan-içe, ince-kalın su ve kümelerle bezenmiş durumdadır.

Masa örtüleri, sehpa örtüleri ve televizyon örtülerinin kenarları koza adı verilen saçak türü ile temizlenmiştir.

Yorum

Bu bölümde Buldan işinin bugünkü durumu ile ilgili olarak, görüşme formu ve gözlem fişinden elde edilen bulgulardan yorum yapılmıştır.

İşlendiği yörenin adı ile tanınan, Buldan işini(kasnak işini) yapanların % 83'ünün doğum yerinin Buldan olması işlemenin kuşaktan kuşağa aktarılan geleneksel beceri ve gelir sağlayan kaynaklardan biri olduğunu düşündürebilir. Kaliteli işlemlerin yapılmasında bilgi ve beceri gerekli olmakla birlikte işlemlerin bir kısmında özellikle makinede yapılan işlemler çok iyi beceri gerektirmektedir. Buldan işi de bunlardan birisidir. Eğitim, işlemlerin gelişmesine teknik, renk, motif ve kompozisyon konularında katkıda bulunabilecek beceri ve alışkanlıklar kazandırabilir. Ancak; işleme türü üzerinde eksik ve yanlış uygulamalar geleneksel özelliklerin yitirilmesi yönünde tehlike yaratabilir.

Buldan işinin 13-15 yaş grubunda en çok öğrenilmesi ilkokuldan sonra üst öğrenim yapmamaları, kazanç sağlamaları ve çeyiz yapmalarına bağlanabilir. İşleme yapanların 21-40 yaş grubunda yoğunlaşması, seri üretim yapan ve gürültülü çalışan kasnak makinelerinin çocuklar ve yaşlılar tarafından güç kullanılmalarındandır. Yörede işleme yapımında; Singer, Berlin, Cornely markalarda makineler kullanılmaktadır. İşlemecilerin % 75'inin Cornely markayı kullanması piyasada en çok bu markanın bulunmasından ya da diğer markalara oranla daha seri ve

kaliteli işleme yapımlarından olmalıdır. İşlemelerin kaliteli yapılabilmesi makinanın memesinin, çenesinin, mekiğinin aşınmamış olması ve iğnesinin kumaş ve iplik kalınlığına uygun olması gerekmektedir. Çok az aşınmalar bile işlemenin kalitesini etkilemektedir.

İşlemecilerin makinayı çalıştırma ile ilgili inanışlarının çoğunluğu besmele ile, bir grubu cuma günü ve erken saatte başlama ile bir grubu da makinaya nazar boncuğu takma ile ilgilidir. İlçe pazarının perşembe günü kurulması, işlenmiş ürünlerin o gün pazarlanması ve iş verene de işlemelerin o gün teslim edilmeleri ilk iş gününü cuma olarak belirlemektedir.

İşleme genellikle Buldan bezi ve Üslük kumaşları üzerine yapılmaktadır. İlçede dokunan bu kumaşların sağlanma kolaylığının yanı sıra işlemeye pratiklik getirmesi de önemlidir. Kısa sürede işleme üretme yaşam koşullarının gereğidir. Kareli olan Buldan bezi ve Üslük kumaşları motiflerin karelere göre desen çizilmeden kısa sürede işlenmelerini sağlamaktadır.

Kumaşların yörede üretilmesi ve işlemeye kolaylık sağlayacak renk ve şekil özelliğine sahip olması, kompozisyonların yöresel özellikler kazanmasını sağlamıştır.

Yörede desen bulmada genellikle eski işlemlerden yararlanılmakta, küçük bir grupta yeni desenler hazırlanmaktadır. İşlemenin karakteristik özelliklerine uygun hazırlanmış yeni desenler pazarlama alanında etkili olabilir. Su, motif ve kımelerden oluşan desenlerin kaynakları stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut'tur. Motiflerin yöresel adları; sekizli, kıvılcım, aslan kuyruğu, badem, elma, buhara, altın, süpürge, kasımpatı, papatya, sıvama, avize, göbek, çiçek, baklava, mersin yaprağı, zambak v.b.dir.

Kompozisyonlarda yüzey genellikle dış çevreden içe doğru ince kalın su, motif ve kümelerle kapatılmış durumdadır. Kompozisyonlar eşya türleri ve motif özellikleriyle uyumlu bir biçimde hazırlanmıştır. Birden fazla motifin kullanıldığı kompozisyonlar ağırlıklı olan motife göre adlandırılmaktadır. Örneğin; elmalı, bademli, papatyalı v.b. gibi

Buldan işinde iplik olarak ipek, polyester, sim ve ince yün iplikler kullanılmaktadır. Tabii ipek kullanılırken maliyetin yükselmesi suni ipek kullanmayı gerektirmiştir. Tabii ipekteki maliyetin düşürülmesi durumu suni ipek içinde söz konusu olmuştur. Son yıllarda kolay sağlanan sentetik (polyester) iplikler Buldan İşinde de kullanılmaya başlanmıştır. İşlemenin geleneksel özelliklerinden biri olan parlak görünümü, ipek kadar parlak olmayan polyester ipliklerle aynı etki verilememektedir. Polyester ipliğin parlak olmamasından dolayı işlemeciler, polyester- ipek karışımı ve polyester- sim karışımı yaparak işlemeye parlaklık vermeye çalışmaktadırlar.

İpeğin maliyetinin yükselmesi işlemeye yansımakta pazarlamayı da olumsuz yönde etkilemektedir. Bu durumda işlemeciler maliyeti düşürmek için makinanın ayarını açıp seyrek ayarda işleme yapılmakta ve bazı motiflerde de eksiltmeler yaparak az iplik kullanmaktadırlar. Bu şekilde yapılan uygulamalar işlemenin geleneksel özelliklerini yitirmesine neden olmaktadır. Gözlemler sonucu makina ayarının motiflere uygunluğu az yeterli görülmüştür. Yetersizlikler yukarıdaki durumlardan kaynaklanmaktadır.

İpliklerin çoğunluğu Buldan'dan bir kısmı da Denizli ve Bursa'dan sağlanmaktadır. Yörede işlemenin yaygın olarak yapılması araç ve pazarlarının kurulmasına neden olmuştur.

İşleme yapanların çoğunluğu tek renk, bir grubu da iki ve üç renk kullanmaktadırlar. Makinada iplik değiştirme üretimi olumsuz yönde etkilemekte bu durum çok renk kullanmayı engellemektedir. İşlemede genellikle sarı tonları az olarak da beyaz ve diğer renkler kullanılmaktadır.

Renk seçiminde kumaş ve motif özellikleri ile istek gözönünde bulundurulmaktadır. İşlemenin uygulandığı Buldan Bezi ve üslük kumaşlarının renkleri sabittir. Buldan Bezi, sarı-siyah ve sarı-beyaz kareli, üslük kumaşı da sarı-beyaz karelidir. İşlemede kullanılan sarı ve beyaz iplikler kumaş rengi ile uyum sağlamaktadır. Ayrıca kumaş cinsi-iplik cinsi ile kumaş kalınlığı-iplik kalınlığı son derece uyumludur.

İşlemecilerin çoğunluğu hazır renklendirilmiş iplikleri kullanmakta bir grubu da kendileri boyayarak renklendirmektedir.

İşlemeli eşyalar genellikle ılık ve sıcak, deterjanlı ve sabunlu su ile yıkanmaktadır. Gereç özelliklerine çok dikkat edilmediği için yıkanma ipeklerin parlaklıklarını azaltmaktadır.

Yörede işleme en çok üslük ve masa örtüsü üzerine uygulanmaktadır. Ege bölgesinde başörtüsü olarak kullanılan üslük Buldan'da yörelerin özelliklerine (boyutları ve renklerine) göre dokunmakta ve işlenmektedir. Son yıllarda çeşitli etkenlerden dolayı işlemlerin iyi pazarlanamamaları işlemecileri değişik eşyalar üzerine yatak örtüleri ve halı seccadelerin kompozisyonlarından yararlanarak seccadeler işlenmektedir.

İşlemecilerin çoğunluğu evlerinde işverene çalışmaktadırlar. Tüm gereçleri işveren tarafından sağlanan işlemlerde işlemeciler

emeklerinin karşılığında parça başı ücreti almaktadırlar. Ancak alınan ücret yetersiz bulunmaktadır.

Bireysel pazarlamanın güçlüğü bir aracıyla çalışma zorunluluğunu doğurmaktadır. İşlemeden sağlanan gelirin yetersiz olması işlemlerde kalitesizliğe dolayısıyla pazar bulunamamasına neden olmaktadır.

BÖLÜM IV

SONUÇ

Bu bölümde III. bölümdeki bulgu ve yorumlardan yararlanılarak araştırmayla ilgili ulaşılan sonuçlar belirtilmektedir.

Buldan işi yapımında en çok Cornely marka makina kullanılmaktadır. Makinalarda düzgün işleme yapılabilmesi için parçalarının aşınmamış olması ve iğnenin de kumaş ve iplik kalınlığına uygun olması gerekmektedir. Makinanın uzun süre kullanılabilmesi için de sık sık yağlanması ve temizlenmesi gereklidir.

Buldan İşi en çok Buldan Bezi ve Üslük kumaşı üzerine uygulanmakta ve bu kumaşlar Buldan'da dokunmaktadır. İşlemede genellikle bükümsüz ipek, ipeğin bulunmadığı durumlarda polyester iplikler kullanılmaktadır. Siyah beyaz üzerine sarı kareli olan Buldan Bezi ve sarı beyaz kareli üslük kumaşlarının üzerine sarı beyaz renkli ipliklerle işleme yapılmaktadır. Yörenin geleneksel rengi olan sarı, Buldan'da boyanmaktadır.

Makinada çalışmanın gereği, işlemede motifler birbirine bağlantılı olarak düşünülmektedir. Motifler arasındaki geçişler süsleyici olarak kullanıldığı gibi bazen dolgulu motiflerin altında da gizlenmektedir. Desenler, stilize edilmiş doğa elemanları ve soyut kaynaklı olup, su, motif ve kümelerden oluşmaktadır. Desen bulmada da çoğunlukla eski işlemlerden yararlanılmaktadır. Yöredeki motiflerin adları; sekizli, aslan kuyruğu, kıvılcım, altın, papatya, kasımpatı, lale, tütün yaprağı, süpürge, zambak, karanfil v.b.

İşlemelerin kompozisyonlarında birden fazla motif kullanılmakta ve ağırlıklı olan motife göre adlandırılmaktadır.Örneğin; altınlı, elmalı, papatyalı,kıvılcımlı gibi.Kompozisyonlar genellikle dış çevreden içe doğru ince kalın su ve kımelerle bezenmiştir.

İşlemenin uygulandığı ürünlerde; kumaş cinsi, kumaş kalınlığı ve kumaş rengi ile iplik cinsi,iplik kalınlığı ve iplik renginin birbirine uyumları ile eşya türü, motif özelliği ve kompozisyonların birbirlerine uyumları yeterli derecededir. Fakat işlemlerin teknik ayarı ipekten tasarruf sağlamak amacıyla istenilen nitelikte yapılmamaktadır. Makinanın ayarının açılması motiflere özelliklerini verememektedir ve işlemeyi olumsuz yönde etkilemektedir. İşlemeli örtülerin kenarları yörede koza olarak adlandırılan saçak türü ile temizlenmektedir. İşlemelerin saklanmasında günümüzde her yerde kullanılan naylon torba kullanılmaktadır, özel bir saklama şekli yoktur.

Buldan işi yapmaya en çok 13-15 yaşlar arasında başlanmaktadır ve işleme aile içinde görerek 16-60 gün arasında öğrenilmektedir.İşleme genellikle kadınlar tarafından ve 21-40 yaşlar arasında yapılmaktadır. Yörede işleme birinci derecede kazanç sağlama, ikinci derecede çeyiz, hediye ve ihtiyaç amacıyla yapılmaktadır. Çeyiz için yapılanlar, kazanç için yapılanlardan; kumaş, iplik ve teknikte olumlu yönde farklılıklarıdır.

Yörede işleme üsluk, masa örtüsü, sehpa örtüsü, televizyon örtüsü, seccade, bohça, yatak örtüsü ve giysiler üzerine uygulanmaktadır. İşlemecilerin büyük grubu işverene parça başı olarak çalışmakta ve yetersiz gelir sağladıklarını belirtmektedirler.

İşlemeli eşyalar genellikle ılık deterjanlı ve sabunlu su ile yıkanarak temizlenmektedir.

Buldan işinin daha güçlü bir gelir kaynağı olabilmesi için kit-
le iletişim araçları ile yurt içinde ve yurt dışında tanıtılması sağ-
lanmalıdır. İşlemecilerin sorunlarına çözüm getirmek amacıyla da işle-
meciler kooperatifi kurulmalıdır, böylece; araç ve gereçler daha ko-
lay sağlanabilir, işlemlerdeki yetersizlikler kontrol edilerek kali-
teli işlemler üretilebilir ve işlemler daha sistemli olarak pazar-
lanabilir.

İşlemeli ürünlerin kalitesini arttırmak için giysi dikişlerin-
de yörede bulunan Kız Teknik Öğretim kurumları ile işbirliği yapılma-
lıdır. İpekten tasarruf için yapılan yetersiz (bozuk) teknik uygula-
malar yerine kompozisyonlarda eksiltmeler yapılabilir.

B İ B L İ Y O G R A F Y A

- Akbil, Fatma Pamir. Türk El Sanatlarından Örnekler. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul : 1970.
- Barışta, Örcün. Türk İşlemelerinde Teknikler. Yüksek Teknik Öğretmen Okulu. Ankara : 1978.
- Barışta, Örcün. Türk İşleme Sanatı Tarihi. Gazi Üniversitesi No : 45 Ankara : 1984.
- Barışta, Örcün. Cumhuriyet Dönemi Türk Halk İşlemeciliği Desen ve Terminolojisinden Örnekler. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Folklor Araştırma Dairesi Yayınları No : 55 Ankara : 1984.
- Baykasoğlu, Nursel. İlme (Kaskak İşi-Suzeni) Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu. Ankara : 1980.
- Berker, Nurhayat - Yusuf Durul. Türk İşlemelerinden Örnekler. Ak Yayınları Süsleme Sanatları Serisi No : 1, 1970.
- Can, Ahmet. Buldan Dokuma Endüstrisi. Basılmamış Mezuniyet Tezi, A.Ü.D.T.C.F., 1971.
- Cumhuriyetin 50. Yılında Denizli İl Yıllığı. Ankara : 1973.
- Diyarbakirli, Nejat. Hun Sanatı. Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul : 1972.
- Encyclopedia Britannica. Volum : 8.
- Gönül, Macide. Türk El İşleri Sanatı. İş Bankası Kültür Yayınları Sanat Dizisi. No : 13.
- Korkusuz, Süheyla. Nakış. Tisa Matbaacılık Sanayii, Ankara.
- Özbel, Kenan. El Sanatları VIII Kılavuz Kitaplar Kaskak İşi. C.H.P. Halkevleri Bürosu. 1949.
- Schwetler, Bertha. Beyers Lehnbuch Der Veiblichen Handarbeiten (Band II) Leipzig-Berlin-Zurich Verlag Otto Beyer. 1937.
- Sezgin, Şerife. I. Ulusal El Sanatları Sempozyumu Bildirileri. Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları No : 18 İzmir : 1984.
- Sürür, Ayten . Türk İşleme Sanatı. Ak Yayınları. İstanbul : 1976.
- Şen, İbrahim. Yeşil Buldan. Denizli : 1969.

EKLER

<u>EK</u>	<u>Sayfa</u>
A Görüşme Formu.....	100
B Gözlem fişi.....	107
C Motif Örnekleri.....	108
D Kompozisyon Örnekleri.....	117
E Haritalar.....	123

A- GÖRÜŞME FORMU

Adı Soyadı(lakabı) :.....

Yaşı :.....

Cinsiyeti :.....

Öğrenim durumu :.....

Doğum yeri :.....

Ne zamandan beri Buldan'da oturuyorsunuz?.....

I-Buldan işi yapımında kullandığınız makinanın markası nedir?

a. () Cornely b. () Berlin c. () Singer d. Başka.....

2.Makinanızdan memnun musunuz?

a. () Evet b. () Hayır c. () Kısmen

3.İyi bir makinanın özellikleri nelerdir?

a. () Mekiğin aşınmamış olması

b. () Memenin aşınmamış olması

c. () Çenenin aşınmamış olması

d. () Başka.....

.....

4.Makinanın uzun süre kullanılabilmesi için nelere dikkat edil-
melidir?

a. () Yağlanması b. () Temizlenmesi c. Başka.....

.....

5.Makina ile ilgili inanışlarınız (Nasıl başlanırsa uğurlu olur
neler uğursuzluk sayılır).

.....

.....

6. Buldan işini hangi kumaşlar üzerine uyguluyorsunuz?

- a. () Kareli Buldan bezi b. () Şile bezi c. () Keten
d. () Saten e. () Kadife f. Başka.....

7. Kumaşlarınızı ne şekilde elde ediyorsunuz?

- a. () Kendimiz dokuyoruz b. () Hazır kumaşlar

8. Kendiniz dokuyorsanız nasıl dokuyorsunuz?

- a. () El tezgahlarında b. () Motorlu tezgahlarda
.....

9. Buldan işinde kullanılan kumaşları nereden sağlıyorsunuz?

- a. () Buldan b. () Denizli c. () Bursa d. () İzmir
e. Başka.....

10. Buldan işinde hangi iplikleri kullanıyorsunuz?

- a. () Bükümsüz ipek b. () Polyester c. () Sim d. () Koton
e. () İnce yün f. Başka.....

11. Buldan işinde kullanılan iplikleri nereden sağlıyorsunuz?

- a. () Buldan b. () Denizli c. () Bursa d. () İzmir
e. Başka.....

12. Buldan işinde kullanılan iplik renkleri nelerdir?

- a. () Sarı tonları b. () Beyaz c. () Siyah d. () Yeşil
e. Başka.....

13. İplikleri kendiniz boyuyor musunuz?

- a. () Evet b. () Hayır

14. Kendiniz boyuyorsanız nasıl boyuyorsunuz ne gibi işlemler yapıyorsunuz?

.....
.....
.....
.....

15.İşlemede iplik renklerini nasıl kullanıyorsunuz

- a. () tek renk b. ()iki renk c. ()çok renk
d. ()bir rengin tonları

16.İşlemede kullanılan renkleri neye göre seçiyorsunuz

- a. () Motifin özelliğine b.() kumaşa c. ()makinaya
d. () İsteğe e. () Kullanım yerine f. () Gelişigüzel

17.Desen bulmada yararlanılan kaynaklar nelerdir?

- a. () Eski işler b. () Yazılı kaynaklar c. () Kaynak kişiler
d. () Yeniden yaratma e. Başka.....

18.Kompozisyonları ne türde uyguluyorsunuz

- a. () Su b. () Tek motif c. () Yüzeğe dağılan bezeme
d. () Başka.....

19.Kompozisyonların adları var mı? Var ise neye göre adlandırılıyor?

.....
.....

20. Motiflerin yöresel adları var mıdır? Var ise nelerdir?

.....
.....

21.Motiflerin anlamları var mıdır?

.....
.....

22.Motiflerin isimleri nelere göre koyulmaktadır?

- a. () Eskilerin tekrarı b. () Benzetmeler c. Başka.....

.....

23. Motiflerin kaynakları nedir?

- a. () Bitkisel b. () Hayvansal c. () Geometrik
d. () Olaylar e. () Eşyalar

24. Buldan işini ne türde ürünler üzerine uyguluyorsunuz?
 a. () Masa örtüsü b.() Sehpa örtüsü c. () Üslük
 d. () Seccade e. () Giysi f.Başka.....
25. Buldan işi genellikle kimler tarafından yapılmaktadır?
 a. () Kadınlar b. () Erkekler c. () Genç kızlar
 d. () Çocuklar
26. Buldan işi yapmaya kaç yaşında başladınız?
 a. () 10-12 b.() 13-15 c. () 16-18 d. () 19-22
 e. Daha ileri.....
27. Ne kadar zamanda öğrendiniz?
 a. () 5-15 gün b.() 16-30 gün c. () 31-60 d.() Daha ileri
28. Buldan işi yapmayı kimden öğrendiniz?
 a. () Kursta b. () Atelyede c. () Ailemden
 d. () Komşudan f. () Ustasından
29. Genç kızlar arasında Buldan işinin öğrenilmesinde geleneksel etkenler var mıdır?
 a. () Evet b.() Hayır c.Başka.....
30. Buldan işini hangi amaçla yapıyorsunuz?
 a. () Kazanç sağlama b. () Hediye c. () İhtiyaç d.() Çeyiz
31. Çeyiz için yapılanlarla, kazanç sağlamak için yapılanlar arasında bir farklılık yapıyor musunuz?
 a. () Evet b. () Hayır
32. Yanıtınız evet ise farklılıklar hangi yönlerde yapılmaktadır?
 a. () Desen b.() Renk c. () Teknik d. () Kumaş
 e. () İplik f. Başka.....

33. Nerede ve nasıl çalışıyorsunuz?

- a. () Evde özel b. () Atelyede ücretli c. () Atelye sahibi

34. Buldan işi yaparak ne oranda gelir sağlıyorsunuz?

- a. () Tüm gelirimı sağlıyorum
b. () Gelirimın yarısını sağlıyorum
c. () Az gelir sağlıyorum
d. () Hiç sağlamıyorum

35. Emeğinizin karşılığını ne şekilde çalıştığınız zaman daha iyi alıyorsunuz?

- a. () Evde özel b. () Atelyede ücretli c. () Atelye sahibine
d. Başka.....

36. Ücretinizi nasıl alıyorsunuz? Birim ücreti nedir?

- a. () Parça başı b. () Saat c. () Günlük d. () Aylık
e. Başka.....

37. Buldan işlemeli işlemleri ne şekilde temizliyorsunuz?

- a. () Kuru temizleme
b. () Yıkayarak
c. () Başka

38. Yanıtınız yıkayarak ise ne şekilde yıkıyorsunuz?

- a. () Sıcak sabunlu su
b. () Ilık sabunlu su
c. () Sıcak deterjanlı su
d. () Ilık deterjanlı su
e. () Başka

.....
.....

39. Pazarlama konusundaki düşünceleriniz?

.....

.....

.....

.....

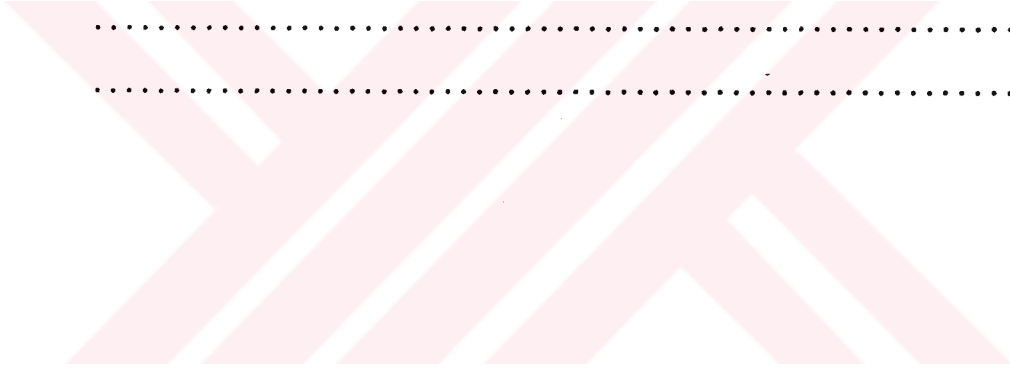
.....

40. İşleme ile öykü, hikaye, mani biliyor musunuz?

.....

.....

.....

B- GÖZLEM FİŞİ

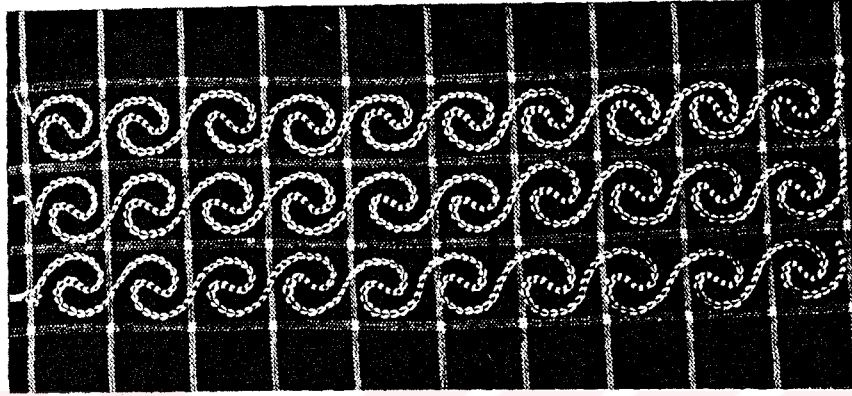
Gözlem konusu :
Gözlem yeri :
Gözlem tarihi :

Gözlenen Nitelikler

Eşyanın türü :
Boyutları :
Kullanıldığı yer :
Kumaşın türü :
Kumaşın rengi :
İpliğin türü :
İpliğin rengi :
Motifin adı :
Motifin kaynağı :
Motifin özelliği :
Kompozisyonun adı :
Kompozisyon :
Kenar temizliği :
Saklama şekli :
Korunma derecesi :

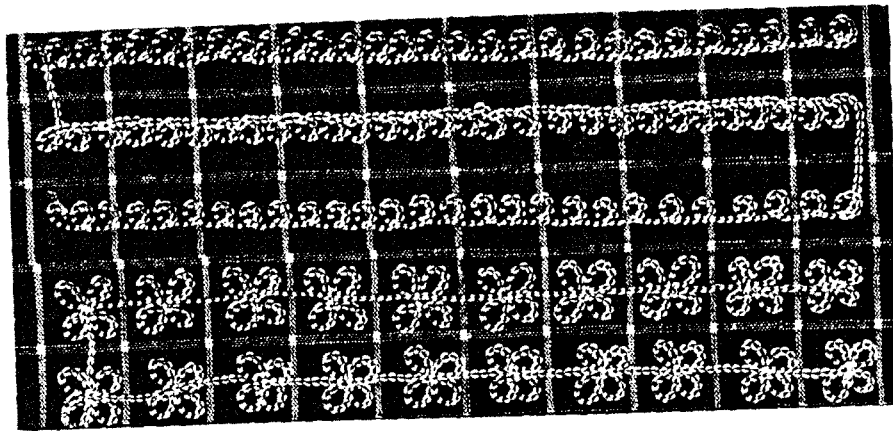
	Çok		Az	
	<u>Yeterli</u>	<u>Yeterli</u>	<u>Yeterli</u>	<u>Yetersiz</u>
Kumaş cinsi iplik cinsi uyumu.....	()	()	()	()
Kumaş rengi iplik rengi uyumu.....	()	()	()	()
Kumaş kalınlığı iplik kalınlığı uyumu.....	()	()	()	()
Motifin işleme parçasının şekline uygunluğu.....	()	()	()	()
Motifin eşya türüne uygunluğu.....	()	()	()	()
Teknik ayarının motife uygunluğu...	()	()	()	()
Kompozisyonun işleme parçasının şekline uygunluğu.....	()	()	()	()
Kompozisyonun eşya türüne uygunluğu.(()	()	()	()

MOTİF ÖRNEKLERİ

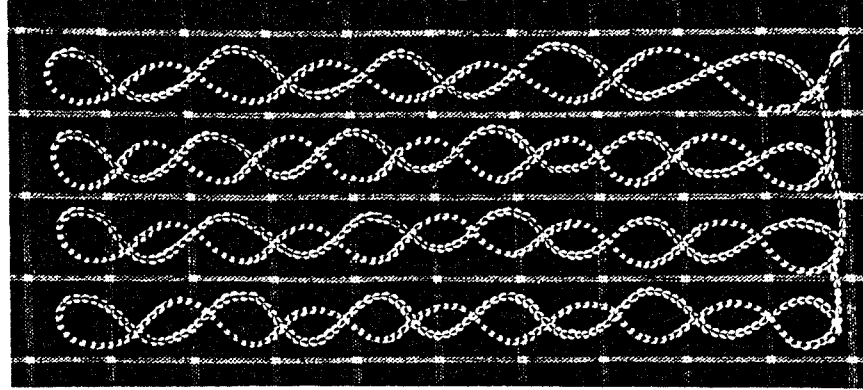

Aslan Kuyruğu

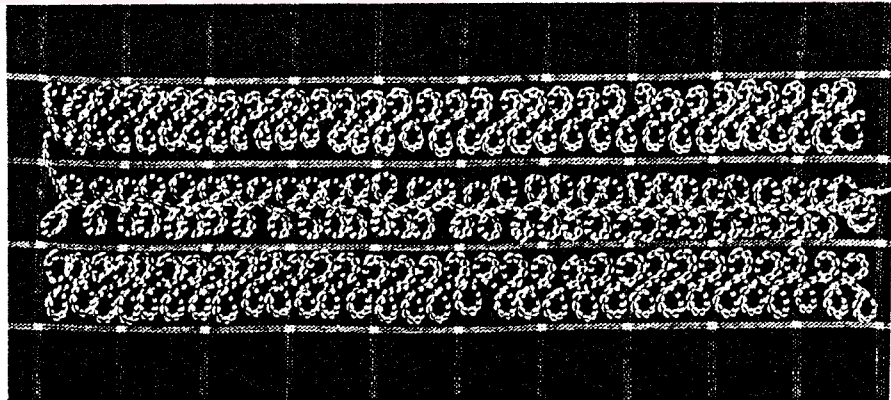
Aslan Kuyruğu

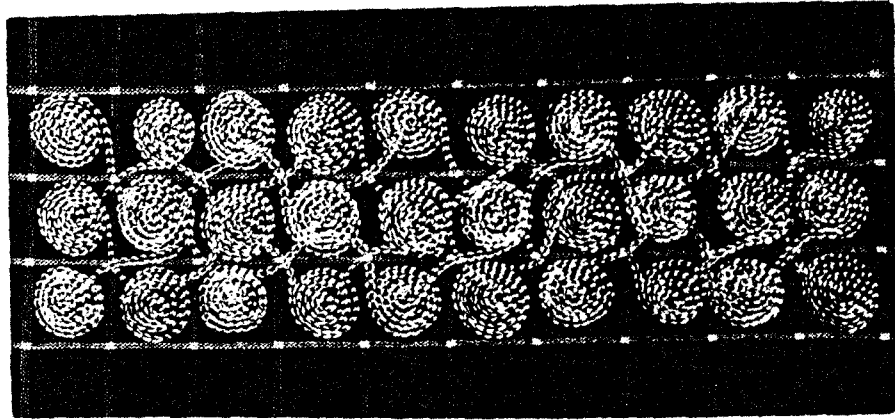
Kivılcım

Eğri Yol

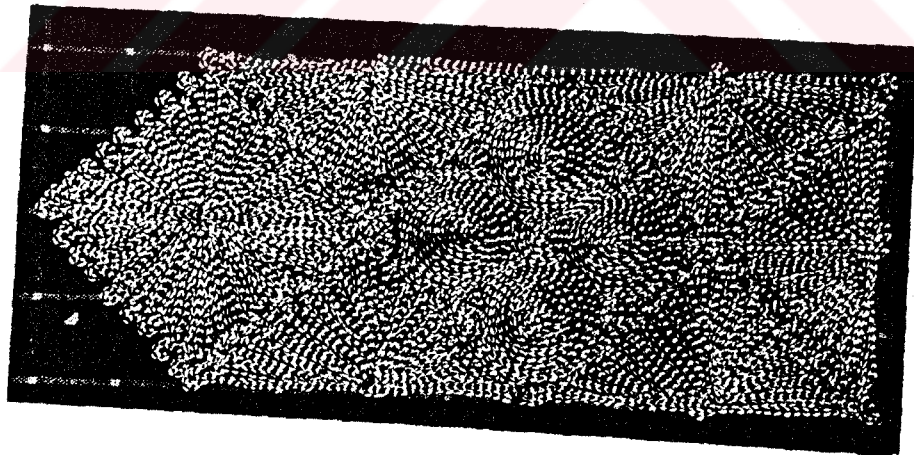

Sekizli

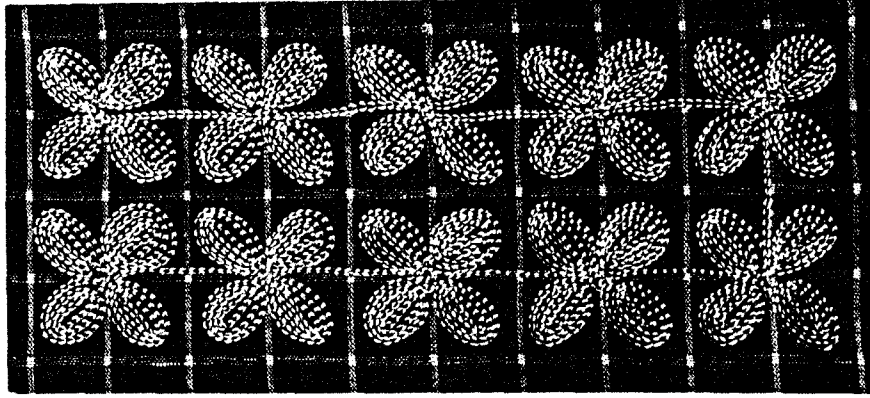

Altın

Altın

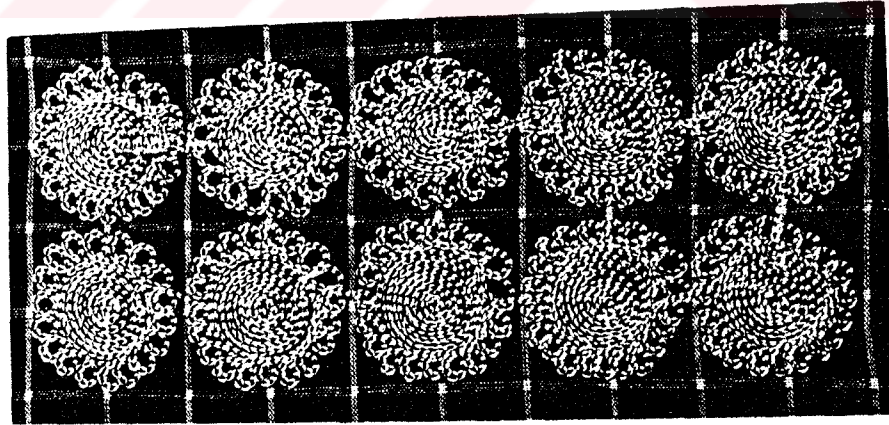

Sivama

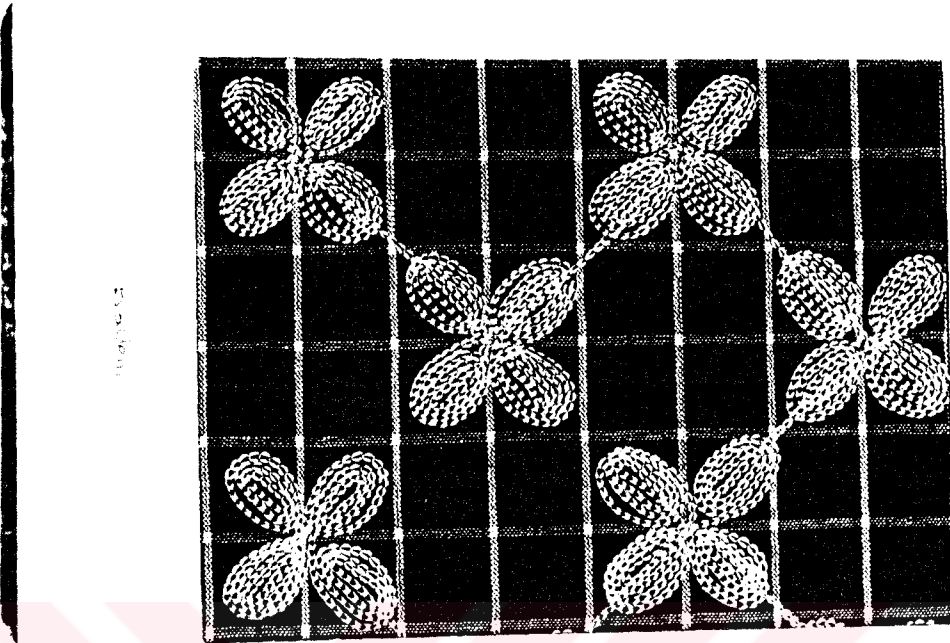
Badem

Badem

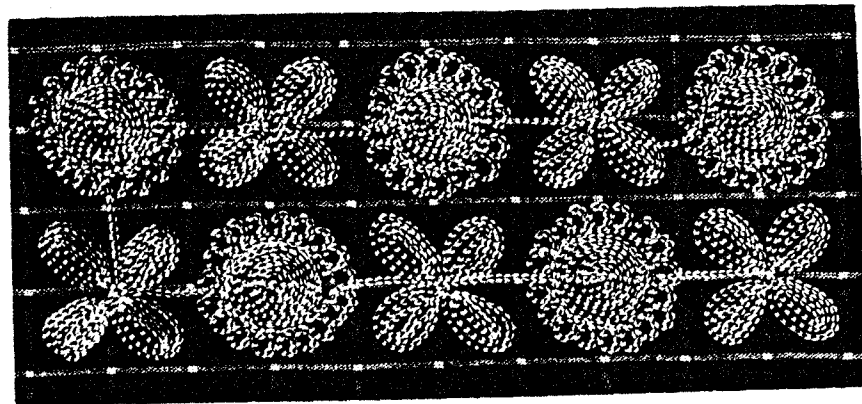

Elma

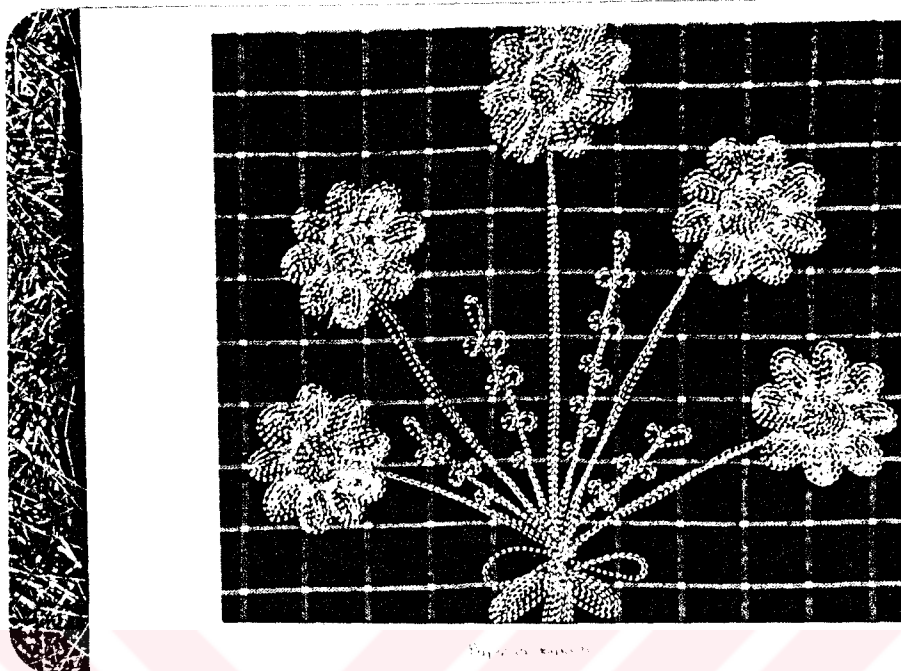
Kıvılcımlı Elma

Badem

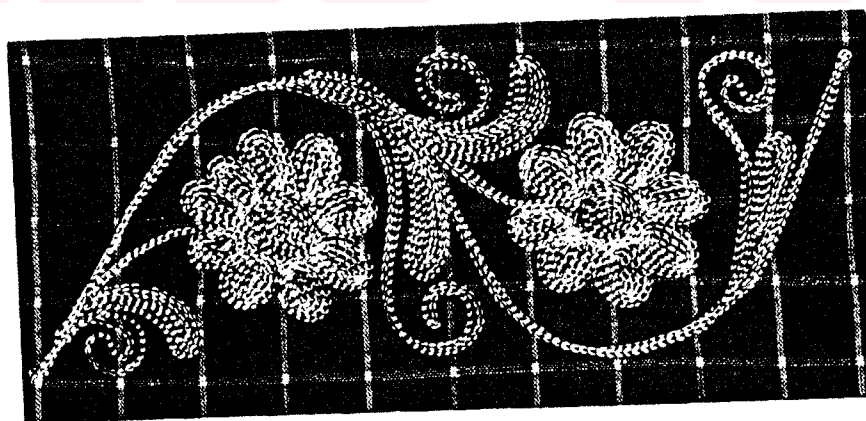
Elma-Badem

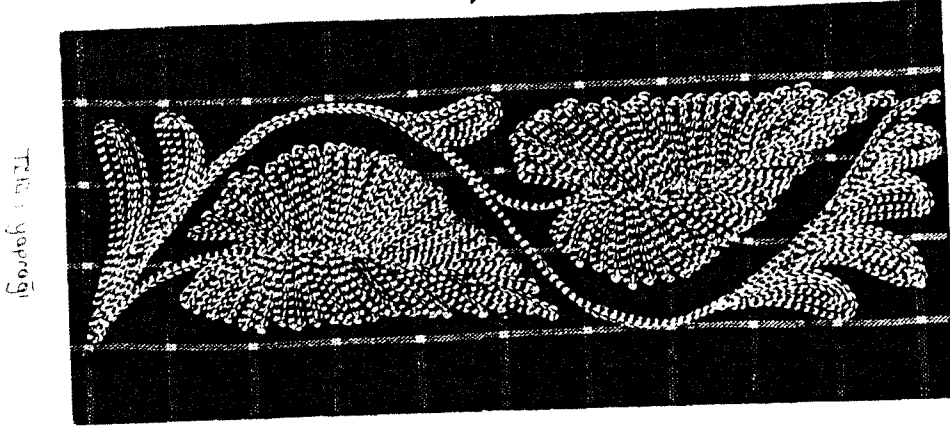
Papatya

Papatya

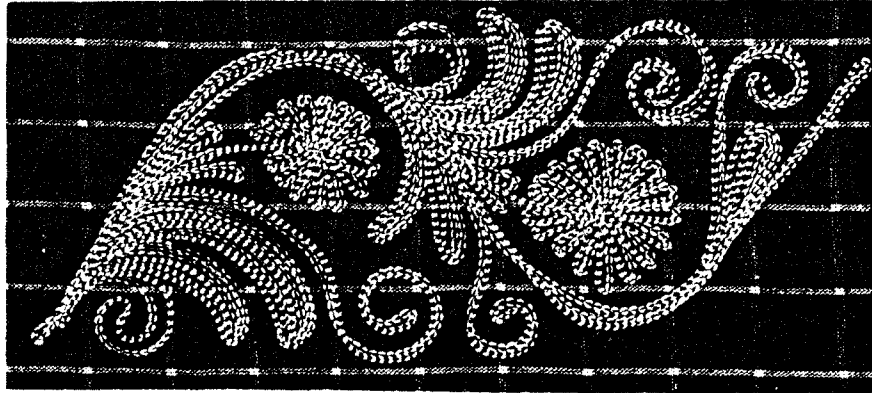
Papatya

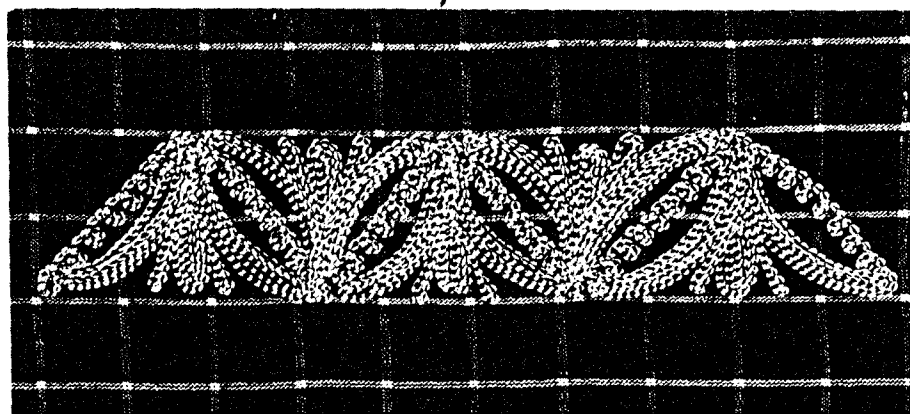
Papatya

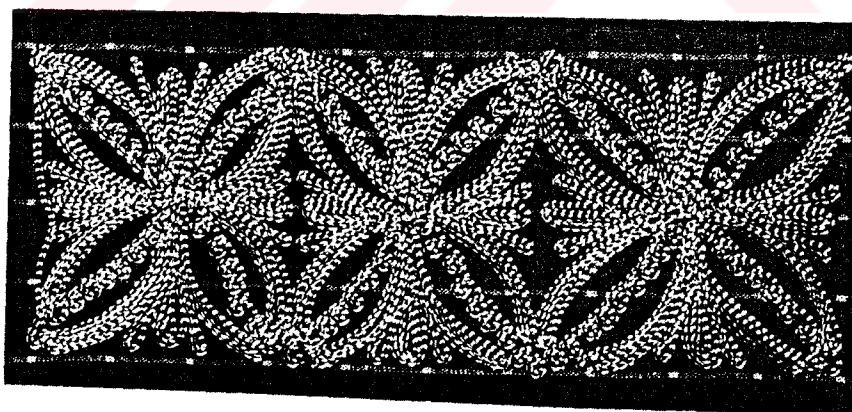
Tütün Yaprığı

Papatya

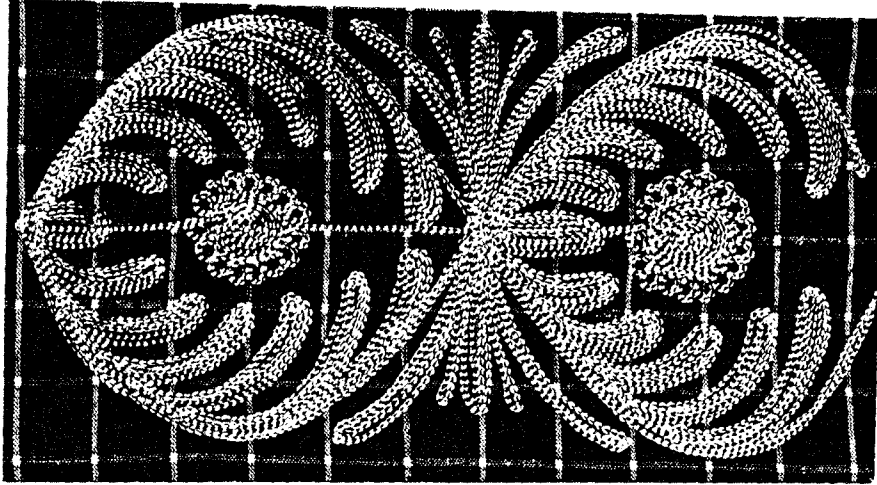

Zambak

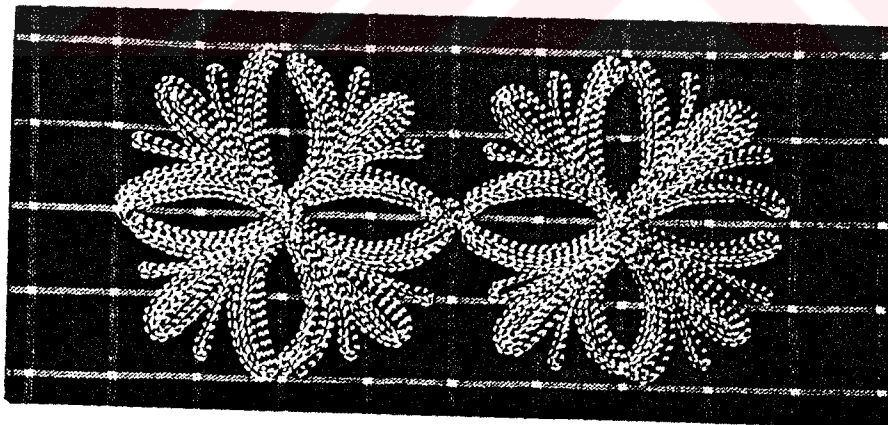

Zambak

Buhara

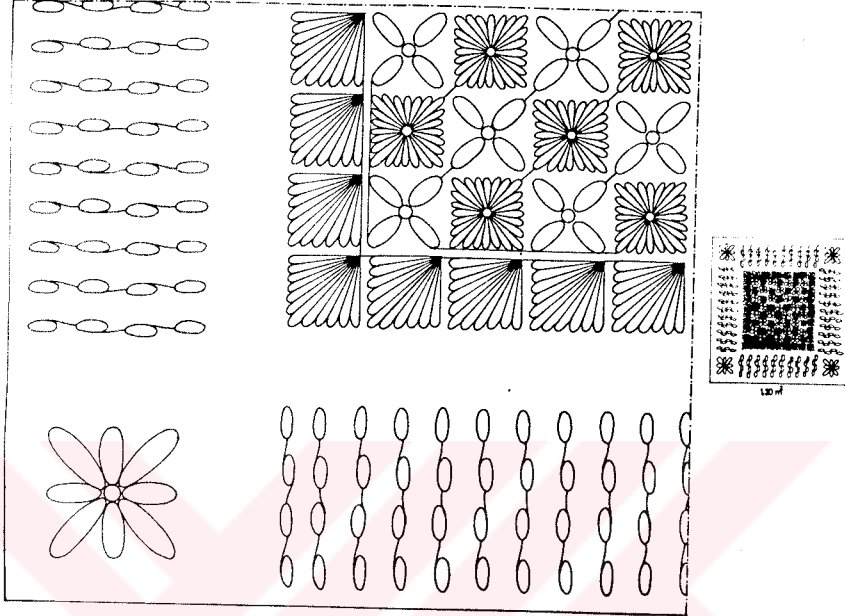

Buhara

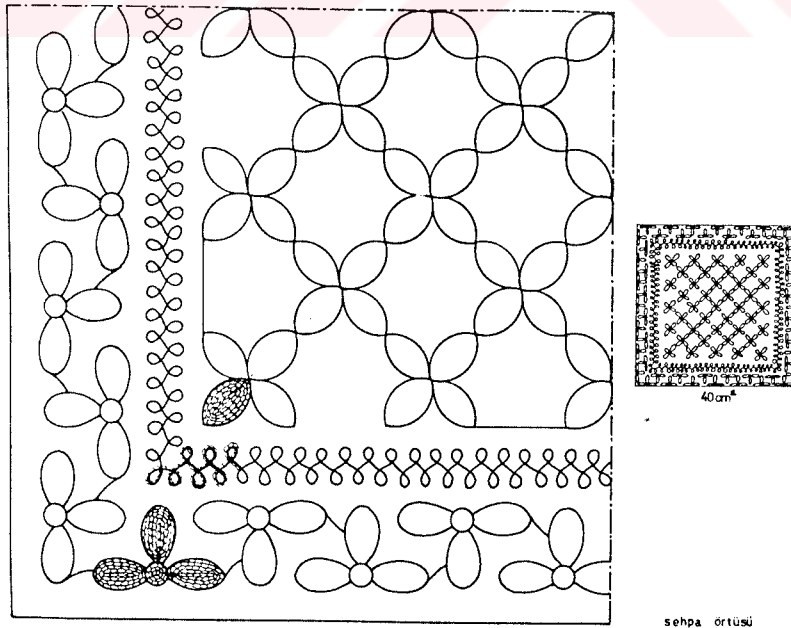

Zambak

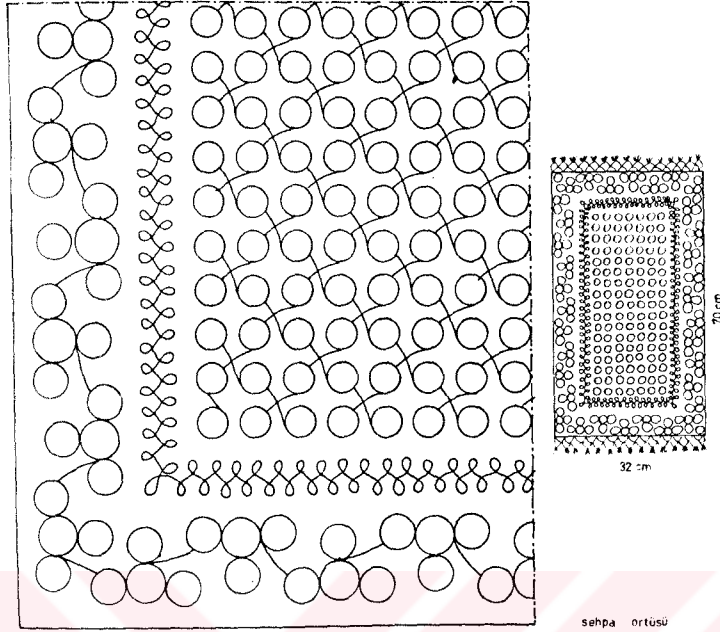
KOMPOZİSYON ÖRNEKLERİ

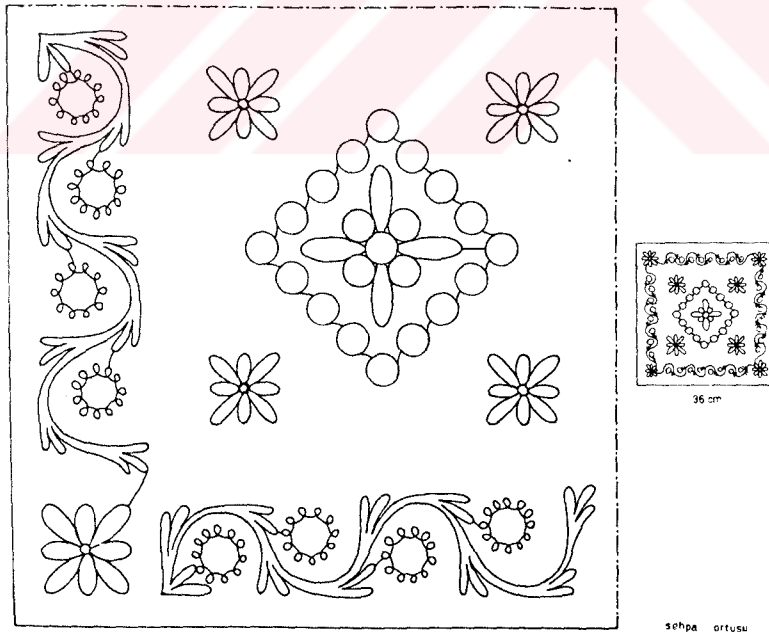
Üslük (Bademli)

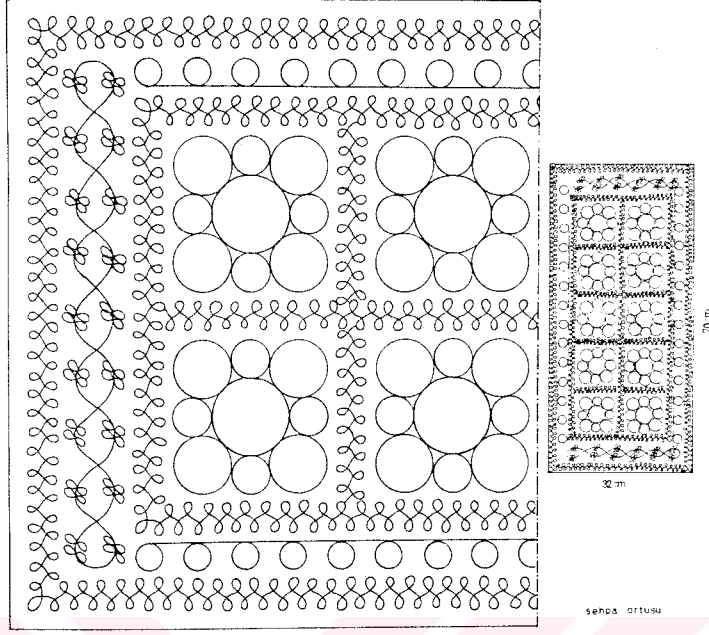
Sehpa Örtüsü (Bademli)

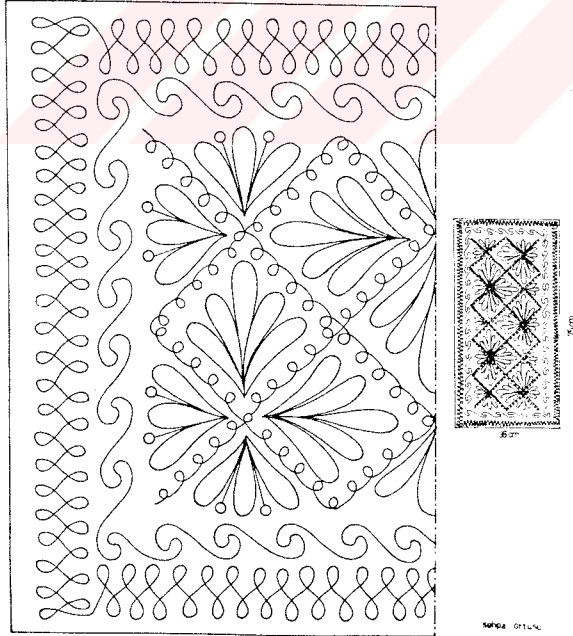
Sehpa Örtüsü (Altınlı)

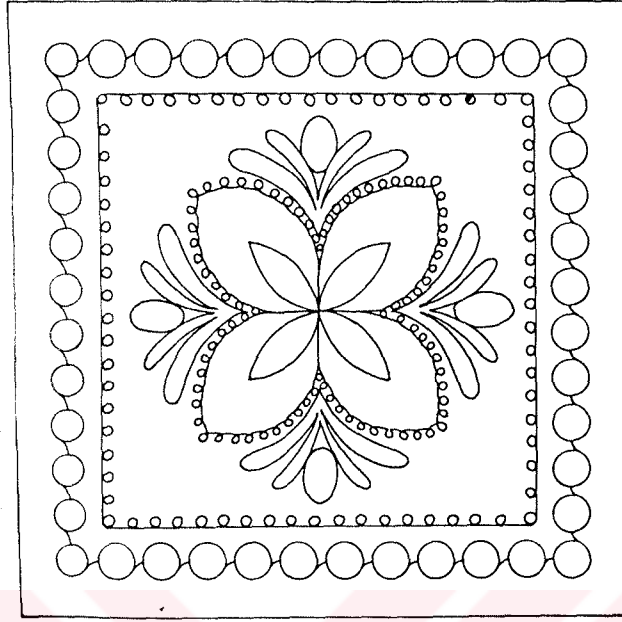
Sehpa Örtüsü (Altınlı)

Sehpa Örtüsü (Papatyalı)

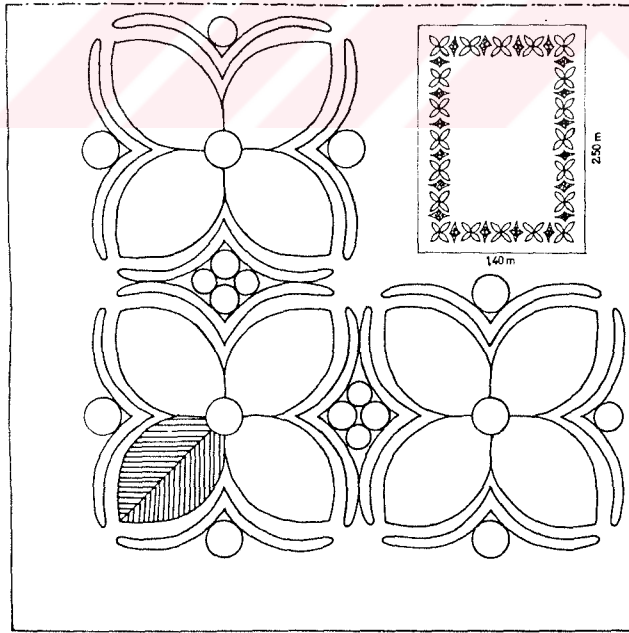

Sehpa Örtüsü

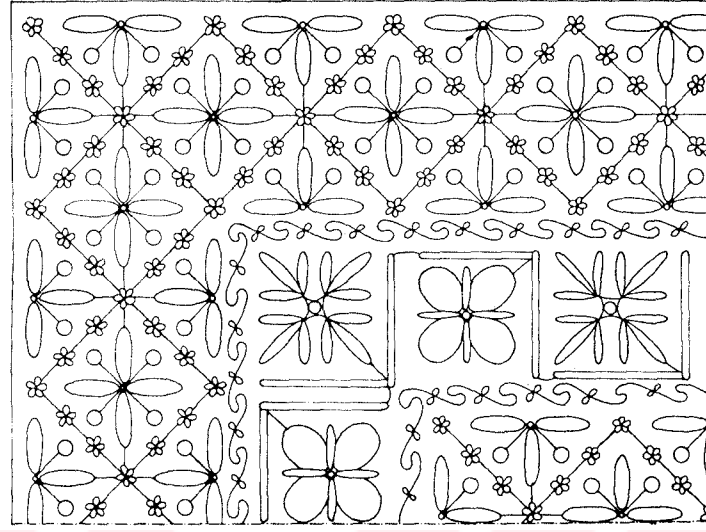
peçete

Peçete (Madalyon)

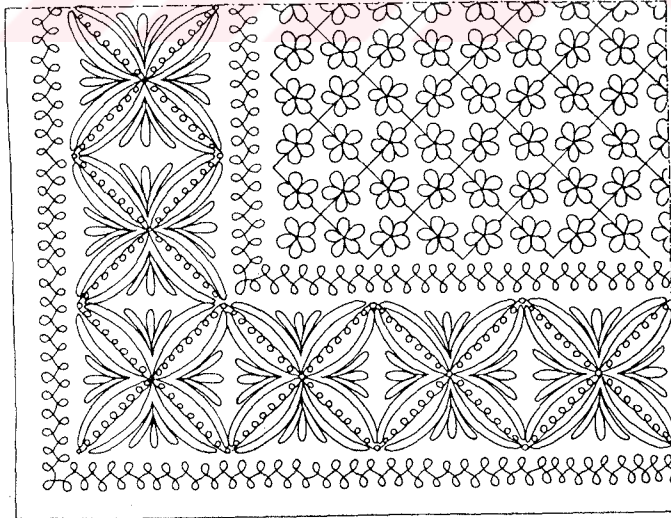

masa örtüsü

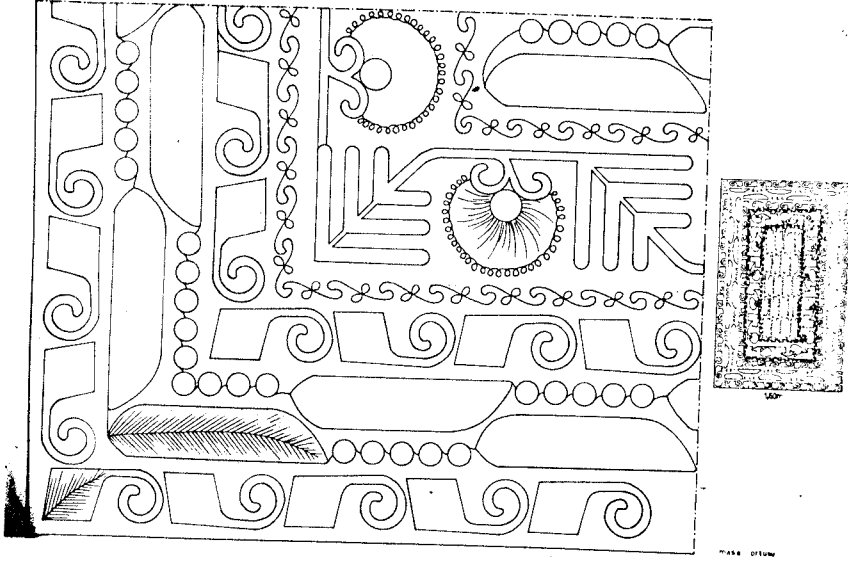
Masa Örtüsü(Dört Yapraklı Yonca)

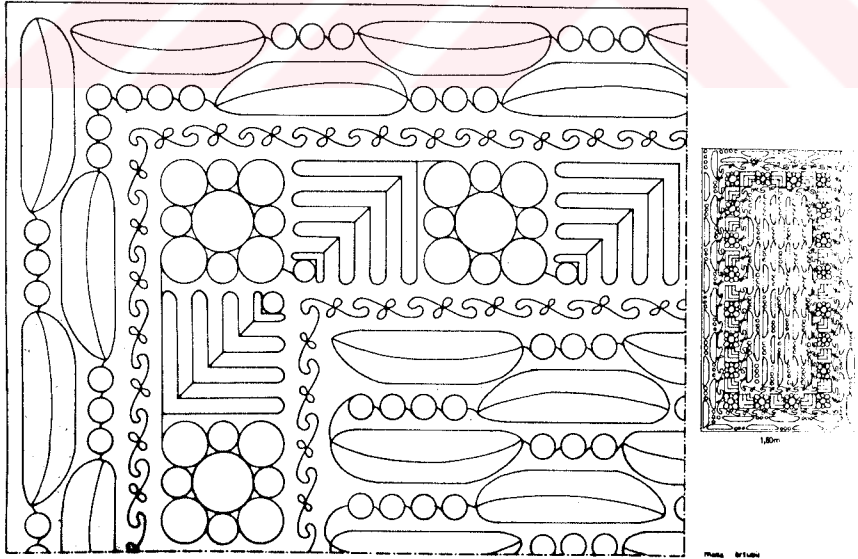
Masa Örtüsü (Bademli kıvılcımlı)

Masa Örtüsü (Kıvılcımlı)

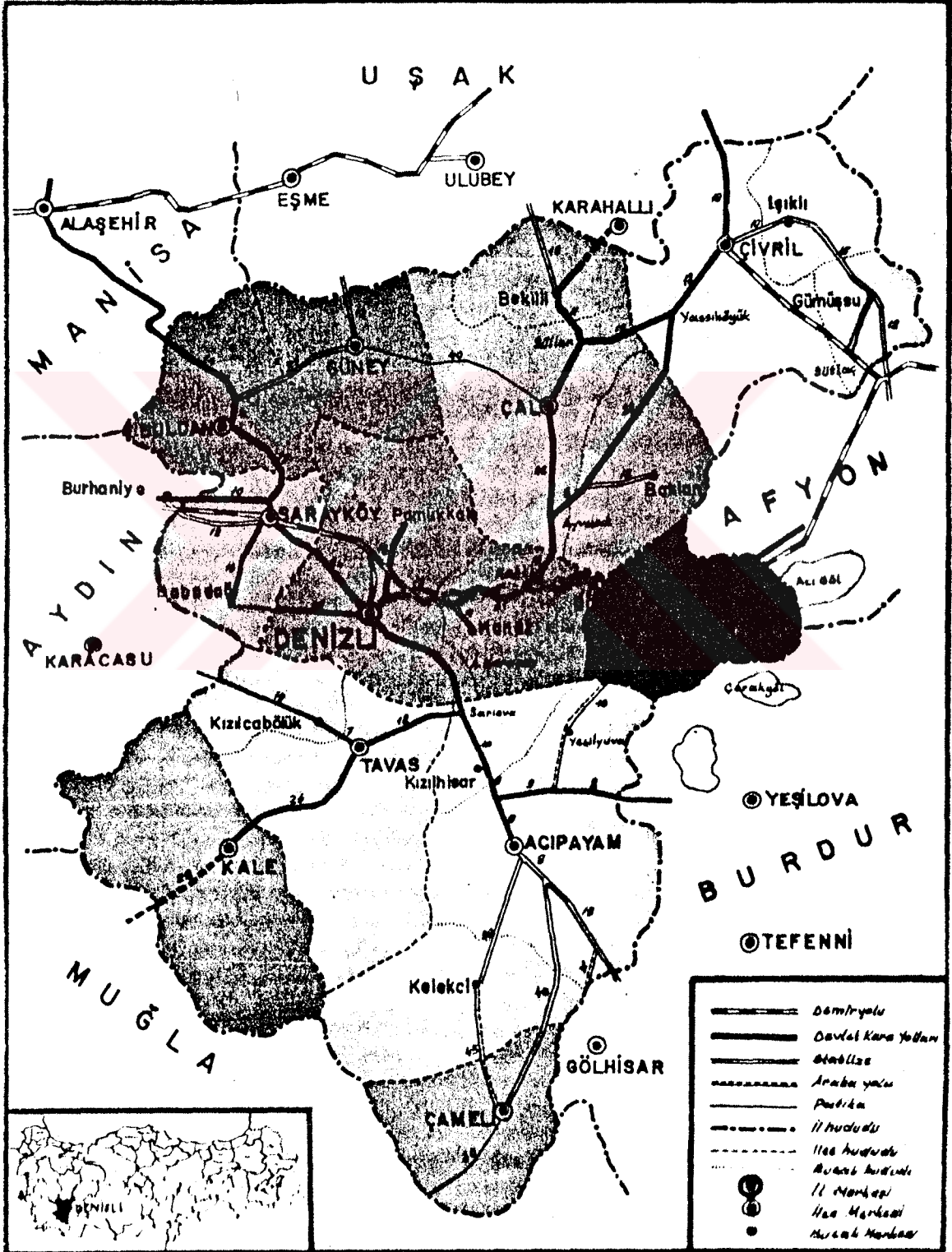
Masa Örtüsü (Karanfilli Tütün Yapraklı)

Masa Örtüsü (Tütün Yapraklı)

HARİTALAR
EK E I

DENİZLİ İLİ

ÖLÇEK: 1/800.000

